

Przedmiotowy system oceniania. Klasa 5

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
1.	<p>Planujemy pracę w nowym roku szkolnym. (IV, 3), 7)</p> <p>– skrócony opis bibliograficzny</p> <p>– spis treści</p> <p>– instrukcja pracy z podręcznikiem [podręcznik, s. 3–11, zeszyt ćwiczeń, s. 3–5]</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt</p> <p>– pod kierunkiem nauczyciela lub na podstawie wzoru sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń</p> <p>– zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń</p> <p>– zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt</p> <p>– stara się samodzielnie sporządzić skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń</p> <p>– wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku</p> <p>– posługuje się spisem treści</p> <p>– zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń</p> <p>– zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt</p> <p>– sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń</p> <p>– wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, jaki jest ich cel</p> <p>– posługuje się spisem treści</p> <p>– zapoznaje się z zawartością podręcznika i zeszytu ćwiczeń, stara się wyrazić własną ocenę na ten temat</p> <p>– zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>	<p>– poprawnie podpisuje zeszyt</p> <p>– sporządza skrócony opis bibliograficzny podręcznika i zeszytu ćwiczeń</p> <p>– wyjaśnia oznaczenia zawarte w podręczniku, wie, czemu służą</p> <p>– sprawnie posługuje się spisem treści</p> <p>– prezentuje ogólnie zawartość podręcznika i zeszytu ćwiczeń oraz wyraża swoją ocenę</p> <p>– zapoznaje się z przedmiotowym systemem oceniania</p>
Jacy jesteście					
2.	<p>Witam, żegnam, przedstawiam komuś kogoś. I, 2: 1); II, 2: 1), 2), 3), 6), 7), 9); 3: 1), 2), 3), 4), 6), 7); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 5); 2: 1)</p> <p>– <i>Witam się i żegnam. Hej, hej!</i></p> <p>– <i>Przedstawiam komuś kogoś.</i></p>	<p>– bierze udział w scenie powitania po wakacjach i pożegnania po pierwszym dniu w szkole</p> <p>– podkreśla formy, których używa najczęściej przy pożegnaniu</p>	<p>– wpisuje w odpowiednie dymki wybrane formy powitania</p> <p>– w każdej parze podkreśla tę osobę, która może przywitać drugą osobę słowem <i>witam</i></p> <p>– bierze udział w scenie, w której wychowawczyni przedstawia klasie nowego</p>	<p>– wyjaśnia, co poza słowami odgrywa rolę przy witaniu i żegnaniu</p> <p>– wyjaśnia, z kim pożegna się w podany sposób</p> <p>– uzupełnia dymki odpowiednimi zwrotami w zależności od tego, kogo komu przedstawia</p>	<p>– wskazuje formę pożegnania, której użyje wobec kolegi / rodziców / nauczyciela / księdza / siostry zakonnej</p> <p>– opowiada o sytuacjach przedstawionych na obrazkach, wykorzystując podane słownictwo</p>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	<p><i>Asiu, poznaj Marka</i> – <i>Pisz list. Kochana Kasiu!</i> – powitanie – pożegnanie – przedstawianie – list [zeszyt ćwiczeń, s. 6–9, 12]</p>		<p>ucznia (nową uczennicę) – bierze udział w scenkach związanych z przedstawianiem jednej osoby drugiej osobie – pisze list do kolegi, korzystając z podanego schematu – zapisuje, co zawiera każdy z fragmentów listu – pisze liścik do rodziców</p>		
3.	<p>Nazywamy uczucia dziewcząt biorących udział w wyborach na najmilszą dziewczynę szkoły. I, 1: 1), 2), 7), 9), 11), 12), 16), 19), 20); 2: 2), 3), 5), 6); III, 1: 1), 4); 2: 6) – Małgorzata Musierowicz, <i>Kłamczucha</i> – bohater – akapit [podręcznik, s. 14–17]</p>	<p>– wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – uczestniczy w pracy zespołowej polegającej na napisaniu planu wydarzeń do czytanki lub podejmuje taką próbę z pomocą nauczyciela – powierzchownie charakteryzuje postać literacką – wskazuje i z reguły poprawnie nazywa negatywne i pozytywne uczucia bohaterów utworu – podejmuje próbę napisania</p>	<p>– charakteryzuje ustnie postać literacką, wykorzystując informacje na jej temat wyrażone wprost – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – podejmuje próbę napisania w punktach planu wydarzeń (opowiadania) – wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu – nazywa negatywne i pozytywne uczucia bohaterów utworu – na podstawie wzoru pisze krótką informację (SMS) do kolegi lub koleżanki o</p>	<p>– wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu, podejmuje próby wartościowania – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – tworzy w punktach plan wydarzeń (opowiadania) – charakteryzuje ustnie postać literacką, wykorzystując informacje na jej temat wyrażone wprost (na podstawie cech nazwanych bezpośrednio i opinii wyrażonych przez innych bohaterów), częściowo interpretuje jej zachowania, postawy – nazywa uczucia bohaterów</p>	<p>– wyraża własną opinię na temat cech charakteru, usposobienia i postaw spotykanych w życiu, wartościuje je – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – samodzielnie tworzy w punktach plan wydarzeń (opowiadania) – barwnie charakteryzuje ustnie postać literacką, wykorzystuje informacje na jej temat wyrażone wprost (na podstawie cech nazwanych bezpośrednio i opinii wyrażonych przez innych bohaterów) oraz interpretuje jej zachowania, postawy – poprawnie nazywa uczucia bohaterów utworu, dzieli je na pozytywne i negatywne</p>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
		krótkiej informacji (SMS-a) do kolegi lub koleżanki o wygranej / przegranej w konkursie; odwzorowuje przy tym schemat	wygranej / przegranej w konkursie	utworu, dzieląc je na pozytywne i negatywne – pisze krótką informację (SMS) do kolegi lub koleżanki o wygranej / przegranej w konkursie, częściowo korzysta z wzoru	– samodzielnie pisze krótką informację (SMS) do kolegi lub koleżanki o wygranej / przegranej w konkursie
4.	Kto czyta książki, ten żyje podwójnie. I, 1: 1), 7), 9), 12), 17), 19), 20), 2: 3), III, 1: 1), 4), 2: 5) – 10 wskazówek... dla czytelnika [podręcznik, s. 17; zeszyt ćwiczeń, s. 90–92]	– zapoznaje się z listą lektur – opowiada o swojej ulubionej książce – z pomocą nauczyciela uzupełnia tekst przysłówkami	– wykonuje plakat – opowiada o swojej ulubionej książce i próbuje ją oceniać – wymienia tytuły kilku książek	– bierze udział w organizowaniu konkursu na najlepszego czytelnika – opowiada o ostatnio przeczytanej książce i ją ocenia, używając podanych przymiotników – wymienia tytuły książek i umie je przyporządkować do podanych kategorii	– wymyśla strategię zachęcającą do czytania książek – opowiada o ostatnio przeczytanych książkach, szczegółowo je ocenia – podaje przykłady książek dla młodzieży, biograficznych, historycznych, fantastycznych – organizuje konkurs na najlepszego czytelnika w szkole / w klasie
5.	Jak bezpiecznie poruszać się w internecie. I, 2: 1), 2), 5), II, 2: 3), 3: 7), III, 1: 1), 3), 4), 2: 6), IV, 3), 5), 7), 9) – <i>Mój profil</i> – <i>Bezpiecznie i kulturalnie w sieci</i> – login (nick), hasło, dane osobowe, profil	– krótko się przedstawia – z pomocą nauczyciela pisze krótką informację o sobie – rozumie, czym jest internet	– krótko mówi o sobie – pisze krótką informację o sobie – wie, jakich danych osobowych nie wolno podawać w internecie – zna zasady netykiety – korzysta ze słownika języka polskiego / słownika wyrazów obcych – bierze udział w scenie	– mówi o swoich zainteresowaniach – pisze informację o sobie i swoich zainteresowaniach – wymyśla bezpieczny nick – uczestniczy w dyskusji na temat zalet i wad internetu i urządzeń mobilnych – wie, jakie zachowania świadczą o cyberprzemocy	– opowiada ciekawie o swoich zainteresowaniach – pisze informację o sobie i swoich zainteresowaniach, tak aby zachęcić innych do kontaktu – tworzy hasła przestrzegające użytkowników internetu przed zagrożeniami wynikającymi z korzystania z sieci – wskazuje korzyści i zagrożenia

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	– notatka – netykieta – dyskusja, argumenty [podręcznik, s. 18–22, zeszyt ćwiczeń, s. 87–89]		dramowej – rozumie, co to jest cyberprzemoc		płynące z korzystania z internetu – wyjaśnia, na czym polega cyberprzemoc
6.	Czego dowiadujemy się o Colinie – bohaterze poznanego fragmentu Tajemniczego ogrodu? I, 1: 1), 2), 3), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 14), 19); 2: 2), 3), 5), 6), 8); II, 2: 6); 3: 1), 3), 4), 6); III, 1: 1), 2), 3) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – narracja trzecioosobowa – narracja pierwszoosobowa (pamiętnikarska) – narrator – dialog – świat przedstawiony – opis bohatera [podręcznik, s. 23–29; zeszyt ćwiczeń, s. 55–57]	– czyta informacje o narratorze i rodzajach narracji – z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia – czyta tekst – zapisuje informacje o elementach świata przedstawionego w tekście – wie, kim jest narrator – opowiada ogólnikowo o wydarzeniu opisanym we fragm. <i>Tajemniczego ogrodu</i> – podaje kilka informacji na temat Colina – próbuje skończyć wybrane zdanie	– wie, kim jest narrator w utworze epickim – określa narratora (wypowiada się na temat osoby prezentującej i komentującej wydarzenia) – wie, czym jest narracja – czyta tekst w skupieniu – podaje informacje o elementach świata przedstawionego w tekście – zapisuje niektóre informacje dotyczące wyglądu Colina i jego cech – wypowiada się krótko o wydarzeniu opisanym we fragm. <i>Tajemniczego ogrodu</i> – kończy zdanie	– zna sposoby prowadzenia narracji, wie, na czym polega narracja pamiętnikarska i trzecioosobowa – dopasowuje typ narracji do celu wypowiedzi – uważnie czyta tekst – poprawnie określa elementy świata przedstawionego w tekście – krótko charakteryzuje osobę opowiadającą o wydarzeniach (zwraca uwagę na to, że narrator wie o uczuciach i myślach bohaterów) – zapisuje informacje dotyczące Colina – kończy zdanie, próbuje uzasadnić swoją odpowiedź	– tworzy teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową – uważnie czyta tekst – samodzielnie i poprawnie określa elementy świata przedstawionego w tekście – trafnie charakteryzuje Colina – kończy zdanie i uzasadnia swoją odpowiedź
7.	Prośbą, groźbą i namową, czyli o intencjach naszych wypowiedzi.	– wie, czym jest intencja wypowiedzi – z pomocą nauczyciela tworzy	– tworzy własne wypowiedzi o różnych intencjach (prośba, zakaz, namowa, przeprosiny,	– interpretuje głosowo wypowiedzi w zależności od intencji	– określa cel użycia przez nadawcę różnych form językowych (np. pytanie – wątpliwość lub prośba)

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	II, 1: 11); 2: 1), 2), 3), 7); 3: 2), 3), 4), 5), 6), 7) – intencja wypowiedzi – komunikat – kontekst wypowiedzi – mimika, mowa ciała, ton głosu [podręcznik, s. 30–32; zeszyt ćwiczeń, s. 115–121]	zdanie wyrażające prośbę, zakaz, namowę, przeprosiny, uzyskanie informacji – czyta wypowiedzi	uzyskanie informacji) – określa nadawcę i odbiorcę w cytowanych fragmentach utworu – próbuje odczytać intencje wypowiedzi – wie, czym jest kontekst wypowiedzi	– określa nadawcę i odbiorcę w cytowanych fragmentach utworu, określa intencje ich wypowiedzi – uczestniczy w grze związanej z odgadywaniem uczuć wyrażonych niewerbalnie (mimicznie i gestem)	– odczytuje intencje jednej wypowiedzi w zależności od kontekstu jej pojawienia się
8.	W galerii malarstwa – opisujemy portret. I, 2: 8); II, 2: 9), 3: 1), 4: 1), 2); III, 1: 3), 5), 2: 1), 9); IV, 5), 6) – <i>Opis obrazu – portret dziewczynki</i> – Stanisław Wyspiański, <i>Dziewczynka trzymająca świecę</i> – opis obrazu – portret – plan, kompozycja, barwy, światło, tło [podręcznik, s. 33–35; zeszyt ćwiczeń, s. 21–24]	– z pomocą nauczyciela wyjaśnia termin <i>galeria</i> – zapoznaje się z terminami związanymi z malarstwem – oddziela przymiotniki nazywające barwę od przymiotników nazywających wielkość i kształt – przedstawia ogólnikowo własne wrażenia związane z odbiorem obrazu Stanisława Wyspiańskiego – ogólnie wypowiada się na temat obrazu, często korzysta z sugestii nauczyciela – opisuje wybraną reprodukcję, posługuje się szablonem	– korzystając ze słownika, wyjaśnia termin <i>galeria</i> – wskazuje niektóre terminy związane z malarstwem – określa położenie względem siebie elementów przedstawionych na obrazie – przedstawia własne wrażenia związane z odbiorem obrazu Stanisława Wyspiańskiego – opisuje obraz, korzystając z wypowiedzi – opisuje wybraną reprodukcję, w pewnym stopniu posługuje się słownictwem i formami językowymi typowymi dla opisu – stara się tworzyć teksty spójne	– rozumie termin <i>galeria</i> – rozumie terminy związane z malarstwem – zapisuje wyrazy określające nastrój – przedstawia własne wrażenia związane z odbiorem obrazu Stanisława Wyspiańskiego – określa nastrój obrazu, zwraca uwagę na usytuowanie postaci, jej mimikę, wykonywaną przez nią czynność, a także uwzględnia wykorzystaną kolorystykę; – opisuje wybraną reprodukcję, tworzy tekst spójny logicznie, o poprawnej kompozycji	– wyjaśnia różne znaczenia terminu <i>galeria</i> – rozumie i wyjaśnia terminy związane z malarstwem, wpisuje je we właściwe miejsca – przedstawia własne wrażenia związane z odbiorem obrazu Stanisława Wyspiańskiego – określa nastrój obrazu, zwraca uwagę na usytuowanie postaci, jej mimikę, wykonywaną przez nią czynność, a także uwzględnia wykorzystaną kolorystykę – twórczo opisuje wybraną reprodukcję, tworzy tekst spójny logicznie, o poprawnej kompozycji – swobodnie posługuje się

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			logicznie, mające poprawną kompozycję	– posługuje się słownictwem i formami typowymi dla opisu	słownictwem i formami typowymi dla opisu
9.	<p>Oceniamy postawę bohatera poznanego wiersza. I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 19), 20); 2: 3), II, 2: 3), 4), 5), 6); II, 3: 1), 2), 3); III, 1: 1); IV, 5), 6)</p> <p>– Jan Twardowski, <i>Obiecanki cacanki</i></p> <p>– strofa</p> <p>– rym</p> <p>– rytm</p> <p>– wiersz rymowany</p> <p>– wiersz bezrymowy [podręcznik, s. 36–37; zeszyt ćwiczeń, s. 58–61]</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika języka polskiego</p> <p>– mówi o bohaterze wiersza</p> <p>– rozumie znaczenie frazeologizmu <i>obiecanki cacanki</i></p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów</p> <p>– łączy rymujące się wersy</p> <p>– dzieli wyrazy na sylaby</p>	<p>– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego</p> <p>– mówi o zachowaniu bohatera</p> <p>– rozumie znaczenie frazeologizmu <i>obiecanki cacanki</i> i próbuje go powiązać z treścią utworu</p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów w tekście</p> <p>– częściowo posługuje się słownictwem oceniającym</p> <p>– wypisuje z wiersza pary rymujących się wyrazów</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– rozumie znaczenie tytułu</p> <p>– opisuje sposób odnoszenia się bohatera do bliskich</p> <p>– próbuje zinterpretować tytuł utworu, odnosząc się do całości powiedzenia</p> <p>– wskazuje możliwe sytuacje, w których poprawne jest użycie związku frazeologicznego <i>obiecanki cacanki</i></p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów w tekście</p> <p>– czyta, mocniej wymawiając sylaby akcentowane</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wyjaśnia znaczenie tytułu</p> <p>– ocenia postawę bohatera</p> <p>– sprawnie posługuje się słownictwem oceniającym</p> <p>– trafnie interpretuje tytuł utworu, odnosząc się do całości powiedzenia</p> <p>– wyjaśnia możliwe sytuacje, w których poprawne jest użycie związku frazeologicznego <i>obiecanki cacanki</i></p> <p>– zwraca uwagę na układ i powtarzanie się rymów w tekście, analizuje ten układ</p> <p>– odróżnia wiersz stroficzny od ciągłego</p> <p>– określa rytm utworu</p> <p>– czyta wiersz w rytmie rapu</p>
10.	<p>Czy łatwo jest być odważnym? Rozmawiamy o przeżyciach Niemca. I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 14), 16), 17), 18), 19),</p>	<p>– przedstawia typowe sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p>	<p>– przedstawia typowe sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p>	<p>– przedstawia sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p> <p>– uczestniczy w dyskusji na temat</p>	<p>– przedstawia sytuacje szkolne, w których uczniowie wykazują się odwagą przy wyborze między dobrem a złem</p> <p>– aktywnie uczestniczy w dyskusji</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	20); 2: 2), 3), 5); II, 2: 2), 3), 6), 7) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – plan wydarzeń – punkt kulminacyjny – kontrast – główny bohater – intencja wypowiedzi [podręcznik, s. 38–45]	– włącza się do dyskusji na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach, ma trudności z prezentacją swoich myśli – czyta tekst pisany prozą – wie, jakie elementy składają się na świat przedstawiony w utworze, podejmuje częściowo udane próby wskazania ich we fragmencie utworu – z pomocą nauczyciela opowiada o wydarzeniu – wie, czym jest punkt kulminacyjny – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach	– włącza się do dyskusji na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach – czyta uważnie tekst pisany prozą – wie, jakie elementy składają się na świat przedstawiony w utworze, podejmuje udane próby wskazania ich we fragmencie utworu – próbuje opowiedzieć o wydarzeniu – wie, czym jest punkt kulminacyjny, i próbuje go wskazać w czytany tekście – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach – dzieli bohaterów na pozytywnych i negatywnych	bycia odważnym w różnych sytuacjach – czyta w skupieniu tekst pisany prozą – na ogół poprawnie określa elementy świata przedstawionego we fragmencie utworu – opowiadając o wydarzeniu, zachowuje chronologię – wskazuje punkt kulminacyjny opowiadanej historii – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach – dzieli bohaterów na pozytywnych i negatywnych; uzasadnia swoje stanowisko	na temat bycia odważnym w różnych sytuacjach, umiejętnie formułuje swoje sądy – czyta w skupieniu tekst pisany prozą – poprawnie określa elementy świata przedstawionego we fragmencie utworu – opowiada o wydarzeniu, uwzględnia chronologię i wybiera najważniejsze wydarzenia – trafnie wskazuje punkt kulminacyjny opowiadanej historii – wchodzi w rolę bohatera tekstu i prezentuje uczucia towarzyszące mu w danych sytuacjach – porównuje i ocenia Nemečka i Gereba
11.	Opisujemy postać literacką. II, 2: 4), 5), 6); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 4), 5); 2: 1), 9) – opis postaci literackiej – plan opisu [podręcznik, s. 45; zeszyt	– podkreśla przymiotniki w podanych związkach wyrazowych – podejmuje częściowo udaną próbę opisu wybranej postaci literackiej na podstawie	– zapisuje przymiotniki określające nazwane postacie fantastyczne – częściowo wnioskuje o cechach charakteru postaci literackiej na podstawie jej	– dopisuje określenia oceniające postacie pod względem wyglądu i charakteru – w zasadzie poprawnie wnioskuje o cechach charakteru postaci literackiej na podstawie jej	– wyjaśnia znaczenia podanych frazeologizmów – używa przymiotników o znaczeniu przeciwnym – poprawnie wnioskuje o cechach charakteru postaci literackiej na

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	ćwiczeń, s. 26–31]	<ul style="list-style-type: none"> podanego planu opisu postaci – wyraża powierzchowną opinię na temat postaci literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> zachowań, nie zawsze nazywa te cechy – podejmuje próbę opisu wybranej postaci literackiej, kierując się podanym planem opisu postaci – wyraża własną opinię na temat postaci literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> zachowań, z reguły poprawnie nazywa te cechy – opisuje wybraną postać literacką – wyraża własną opinię na temat postaci literackiej i uzasadnia swoją ocenę 	<ul style="list-style-type: none"> podstawie jej zachowań, poprawnie nazywa te cechy – w sposób twórczy opisuje wybraną postać literacką – wyraża własną opinię na temat postaci literackiej, rzeczowo uzasadnia swoją ocenę
12.	<p>Nie ma nieszczęścia z „nie”. I, 2: 3); II, 1: 1), 2); 2: 8); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Gwiazdki z nieba</i> – pisownia łączna przeczenia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy [podręcznik, s. 46–47; zeszyt ćwiczeń, s. 173–175]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się w zasadach pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami oraz przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – tworzy wyrazy przeciwstawne przez dodanie <i>nie</i> – zdarza mu się łamać przy tym zasady ortograficzne – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – układa wyrazy w porządku alfabetycznym – wpisuje wyrazy do diagramu 	<ul style="list-style-type: none"> – orientuje się w zasadach pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami, a także przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypisuje z tekstu wyróżnione wyrazy i podejmuje próbę dopasowania do nich zasad pisowni podanych w ramce – tworzy antonimy rzeczownikowe, przymiotnikowe i przysłówkowe przez dodanie cząstki <i>nie</i>, z reguły poprawnie je zapisuje; postępuje według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami, a także przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – wypisuje z tekstu wyróżnione wyrazy i dopasowuje do nich zasady pisowni podane w ramce – tworzy antonimy rzeczownikowe, przymiotnikowe i przysłówkowe przez dodanie cząstki <i>nie</i>, z reguły zachowując poprawność ortograficzną – poprawnie układa wyrazy w porządku alfabetycznym – podejmuje próbę samodzielnego 	<ul style="list-style-type: none"> – zna zasady pisowni łącznej przeczenia <i>nie</i> z rzeczownikami, a także przymiotnikami i przysłówkami w stopniu równym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno, wyraźnie i wyraziście, zwracając uwagę na wyrazy wyróżnione w tekście – wypisuje z tekstu wyróżnione wyrazy i dopasowuje do nich podane w ramce zasady pisowni – tworzy antonimy rzeczownikowe, przymiotnikowe i przysłówkowe, stosując odpowiednie zasady ortografii – poprawnie układa wyrazy w porządku alfabetycznym – wyjaśnia sens przysłowia

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie układa wyrazy w porządku alfabetycznym – stara się wyjaśnić sens przysłowia – odgaduje niektóre hasła w diagramie 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnienia sensu przysłowia – uzupełnia diagram 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie uzupełnia diagram
13.	<p>Jaki jest nasz stosunek do obowiązków domowych i szkolnych? Nasze rozważania zainspirowane wierszem <i>Mrówka</i>.</p> <p>I, 1: 1), 4), 6), 9), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 3); II, 2: 4); IV, 5), 6)</p> <p>– Jan Brzechwa, <i>Mrówka</i></p> <p>– synonim</p> <p>– strofa</p> <p>– wers</p> <p>– rytm</p> <p>– przysłowie</p> <p>– uosobienie</p> <p>[podręcznik, s. 48–50; zeszyt ćwiczeń, s. 62–64]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela rozwiązuje rebus – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – próbuje uzupełniać schemat – czyta tekst z podziałem na role – czyta, czym jest uosobienie – podejmuje próbę oceny postępowania bohaterów literackich – dostrzega humor utworu – uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków – podejmuje próbę napisania odpowiedzi na pytania w metaplanie 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza w słowniku znaczenie rozwiązania – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, śledzi tekst wzrokiem – uzupełnia schemat – czyta tekst z podziałem na role; z reguły poprawnie interpretuje tekst głosowo – rozumie, czym jest uosobienie – ocenia postępowanie bohaterów literackich – dostrzega humor utworu – uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków – podejmuje próbę napisania odpowiedzi na pytania w metaplanie 	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie znaczenie zastosowanego porównania – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, śledzi tekst wzrokiem – bierze udział w czytaniu tekstu z podziałem na role; z reguły poprawnie interpretuje tekst głosowo – wyjaśnia, czym jest uosobienie – trafnie ocenia postępowanie bohaterów literackich – dostrzega humor utworu – uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków – pisze odpowiedzi na pytania w metaplanie 	<ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie wyjaśnia znaczenie zastosowanego porównania – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela, śledzi tekst wzrokiem – czyta tekst z podziałem na role, głosowo interpretuje swój fragment – wyjaśnia, czym jest uosobienie; funkcjonalnie używa terminu w opisie wiersza – trafnie ocenia postępowanie bohaterów literackich, wyróżnia odmienne postępowanie mrówki – dostrzega humor utworu – aktywnie uczestniczy w rozmowie na temat stosunku do obowiązków, stosuje słownictwo z tego zakresu (w tym frazeologizmy i przysłowia) – samodzielnie pisze odpowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
					na pytania w metaplanie; zapisuje wnioski
14.	<p>Czego uczą nas bajki Ignacego Krasickiego?</p> <p>I, 1: 1), 3), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4); 3: 1); III, 2: 2); IV, 5), 6)</p> <p>– Ignacy Krasicki: <i>Kruk i lis</i>, <i>Mądry i głupi</i>, <i>Słowik i szczygieł</i>, <i>Ptaszki w klatce</i></p> <p>– bajka</p> <p>– morał</p> <p>– uosobienie</p> <p>– kontrast</p> <p>[podręcznik, s. 51–55; zeszyt ćwiczeń, s. 65–66]</p>	<p>– słucha informacji o Ignacym Krasickim</p> <p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– podejmuje próby określenia głównej myśli utworów, wskazuje ją z pomocą nauczyciela</p> <p>– wypowiada się ogólnikowo na temat zachowania bohaterów</p> <p>– z reguły dostrzega przenośny sens utworów</p> <p>– wie, czym jest bajka</p> <p>– wie, czym jest morał</p>	<p>– czyta informacje o Ignacym Krasickim</p> <p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– z reguły poprawnie określa główną myśl utworów</p> <p>– opisuje ustnie zachowanie bohaterów, podejmuje próbę jego oceny</p> <p>– zauważa opozycje cech i postaw wyrażonych w bajkach</p> <p>– z reguły trafnie wyjaśnia przenośny sens utworów</p> <p>– wie, czym jest bajka</p> <p>– wie, czym jest morał, podejmuje z reguły udane próby jego wskazania w tekstach</p>	<p>– określa wiek, w którym żył poeta</p> <p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– poprawnie określa główną myśl utworów</p> <p>– opisuje ustnie zachowanie bohaterów, z reguły poprawnie je ocenia</p> <p>– porównuje cechy i postawy bohaterów, zauważa wyraźne opozycje w tym zakresie</p> <p>– dostrzega przenośną wymowę utworów (bajek)</p> <p>– wie, czym jest bajka jako gatunek literacki</p> <p>– wie, czym jest morał, wskazuje go w tekstach</p>	<p>– podaje informacje o sytuacji Polski (utrata niepodległości, <i>Konstytucja 3 maja</i>)</p> <p>– czyta tekst w skupieniu</p> <p>– poprawnie określa główną myśl utworów</p> <p>– twórczo opisuje zachowanie bohaterów, trafnie je ocenia</p> <p>– porównuje cechy i postawy bohaterów, zauważa wyraźne opozycje w tym zakresie</p> <p>– dostrzega przenośną wymowę utworów (bajek)</p> <p>– wyjaśnia, czym jest bajka jako gatunek literacki</p> <p>– wyjaśnia, czym jest morał, wskazuje go w tekście</p>
15.	<p>Malujemy „słowem” portret kolegi lub koleżanki z klasy.</p> <p>I, 1: 1), 3), 6), 9), 12), 14), 15), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 9); 3: 1), 2); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1), 9)</p> <p>– Ignacy Krasicki, <i>Malarze</i></p> <p>– bajka</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia</p> <p>– ogólnikowo wypowiada się na temat zachowania bohaterów przedstawionych w utworze</p> <p>– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia</p> <p>– podejmuje próby określenia tematu utworu; z reguły poprawnie nazywa cechy bohaterów, których zachowania zostały</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia</p> <p>– trafnie określa temat utworu; nazywa cechy bohaterów, których zachowania zostały przedstawione w utworze</p> <p>– ocenia postawy postaci</p>	<p>– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia</p> <p>– trafnie określa temat utworu; wymienia przeciwstawne cechy bohaterów, których zachowania zostały przedstawione w utworze; formułuje morał</p>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – morał – kontrast – opis postaci rzeczywistej [podręcznik, s. 56–57; zeszyt ćwiczeń, s. 31–37] 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest opis postaci – podejmuje próbę opisu postaci, odwzorowując schemat zamieszczony w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawione w utworze – podejmuje próbę oceny postaw postaci literackich – rozumie przenośne znaczenie zwrotu <i>malować słowem</i> – wie, czym jest opis – na podstawie wzoru opracowuje plan opisu postaci – czyta wzorcowy opis postaci – w oparciu o instrukcję i tekst wzorcowy podejmuje próbę opisu postaci 	<ul style="list-style-type: none"> literackich, próbuje uzasadnić swoją ocenę – wie, czym jest portret – rozumie przenośne znaczenie zwrotu <i>malować słowem</i> – wie, czym jest opis, zna jego cechy gatunkowe – analizuje wzorcowy opis postaci – w oparciu o instrukcję i tekst wzorcowy sporządza opis postaci, zachowuje trójdzielną kompozycję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> – właściwie ocenia postawy postaci literackich, uzasadnia swoją ocenę – rozumie przenośne znaczenie zwrotu <i>malować słowem</i> – wie, czym jest opis, zna jego cechy gatunkowe – analizuje wzorcowy opis postaci – w oparciu o instrukcję i tekst wzorcowy sporządza opis postaci, zachowuje trójdzielną kompozycję, używa odpowiedniego słownictwa
16.	<p>Co wiemy o częściach mowy? II, 1: 1), 2), 3), 4), 6), 7)</p> <ul style="list-style-type: none"> – części mowy – odmienne części mowy – nieodmienne części mowy – rzeczownik – przymiotnik – czasownik – przysłówki – przypadek – liczba – osoba – rodzaj <p>[podręcznik, s. 58–59; zeszyt</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na jakie pytania odpowiadają: czasownik, rzeczownik, przymiotnik i przysłówki – rozpoznaje części mowy – klasyfikuje wyrazy według przynależności do danej części mowy – z pomocą nauczyciela określa formy gramatyczne rzeczowników, przymiotników i czasowników – odmienia rzeczowniki przez przypadki na podstawie wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, na jakie pytania odpowiadają: czasownik, rzeczownik, przymiotnik i przysłówki – rozpoznaje w tekście części mowy – klasyfikuje wyrazy, dzieli je na części mowy odmienne i nieodmienne – samodzielnie, częściowo z błędami określa formy gramatyczne rzeczowników, przymiotników i czasowników – samodzielnie, częściowo z błędami odmienia rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki – klasyfikuje wyrazy, dzieląc je na części mowy odmienne i nieodmienne – na ogół poprawnie określa formy gramatyczne wyrazów występujących w tekście – samodzielnie odmienia rzeczowniki przez przypadki – z niewielkimi błędami określa formy gramatyczne rzeczowników występujących w tekście – samodzielnie odmienia 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje w tekście czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki i przysłówki – klasyfikuje wyrazy, dzieląc je na części mowy odmienne i nieodmienne – poprawnie określa formy gramatyczne wyrazów występujących w tekście – bezbłędnie odmienia rzeczowniki przez przypadki – poprawnie określa formy gramatyczne rzeczowników występujących w tekście – bezbłędnie odmienia czasowniki

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	ćwiczeń, s. 121–125]	– odmienia czasowniki przez osoby na podstawie wzoru	przez przypadki – samodzielnie odmienia czasowniki przez osoby i liczby	czasowniki przez osoby i liczby – z niewielkimi błędami określa formy gramatyczne czasowników występujących w tekście	przez osoby, liczby i rodzaje – poprawnie określa formy gramatyczne czasowników występujących w tekście
17.	Dlaczego nie należy plotkować? I, 1: 1), 2), 3), 4), 5), 7), 8), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5), 6); II, 2: 3), 4), 6), 7), 9); 3: 1), 2), 3), 4), 6); III, 1: 1), 2), 6) – Hans Christian Andersen, <i>Pewna wiadomość</i> – baśń – intencja wypowiedzi – netykieta [podręcznik, s. 60–63]	– rozwiązuje rebus – zna słowo <i>plotka</i> – podaje bohaterów wydarzeń – odczytuje cytaty wpisane do schematu – bierze udział w zabawie w głuchy telefon – wymienia tytuły znanych baśni	– prezentuje rozwiązanie rebusu – wie, czym jest plotka – wymienia bohaterów wydarzeń i określa, co jest tematem baśni – wyszukuje cytaty w tekście – wie, że plotkowanie jest niewłaściwe – przypomina cechy baśni	– analizuje słownictwo z <i>Banku plotkarskich słówek</i> – określa elementy świata przedstawionego – uzupełnia schemat odpowiednimi cytatami – uzasadnia, że poznany utwór jest baśnią – wyjaśnia, dlaczego nie należy plotkować – wyjaśnia, jak rozumie podane przysłowie	– wypowiada się na temat plotki i plotkowania – zna konsekwencje plotkowania – określa elementy świata przedstawionego – wyjaśnia mechanizm powstawania plotki – wyjaśnia, dlaczego nie należy plotkować, i uzasadnia swoje zdanie – uzasadnia, że nieprawdziwe informacje w internecie mogą być niebezpieczne
18.	Jacy jesteście – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 3), 4), 10), 11); II, 1: 4); 2: 7); 4: 1), 2) treści zawarte w 1. rozdziale podręcznika – uosobienie – rodzaje narracji	– czyta tekst w skupieniu – zna zasady bezpiecznego korzystania z sieci – rozpoznaje części mowy i je nazywa – ma trudności z charakterystyką części mowy – wie, czym jest intencja wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu – rozpoznaje uosobienie – zna cechy bajki – rozpoznaje części mowy w tekście, nazywa je – nie w pełni charakteryzuje formy wyrazowe występujące w zadaniach – z reguły trafnie rozpoznaje	– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – określa rodzaj narracji – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – z reguły poprawnie charakteryzuje części mowy występujące w zadaniach – rozpoznaje intencje wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – poprawnie określa formy części mowy występujące w zadaniach – trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi, poprawnie określa cele przytoczonych wypowiedzi

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– bajka – intencja wypowiedzi [podręcznik, s. 64–66]	– podejmuje próby rozpoznania intencji wypowiedzi	intencje wypowiedzi		– dostosowuje sposób wyrażania się do intencji wypowiedzi
19.	Jacy jesteśmy - piszemy sprawdzian. I, 1: 3), 4), 10), 11); II, 1: 4); 2: 7); 4: 1), 2); IV, 1) sprawdzian kontrolny nr 1 – uosobienie – rodzaje narracji – bajka – intencja wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu – zna zasady bezpiecznego korzystania z sieci – rozpoznaje części mowy i nazywa je – ma trudności z charakterystyką części mowy – wie, czym jest intencja wypowiedzi – podejmuje próby rozpoznania intencji wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu – rozpoznaje uosobienie – zna cechy bajki – rozpoznaje części mowy w tekście, nazywa je – nie w pełni charakteryzuje formy wyrazowe występujące w zadaniach – z reguły trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – określa rodzaj narracji – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – z reguły poprawnie charakteryzuje części mowy występujące w zadaniach – rozpoznaje intencje wypowiedzi	– czyta tekst w skupieniu, ze zrozumieniem – trafnie rozpoznaje części mowy, nazywa je – poprawnie określa formy części mowy występujące w zadaniach – trafnie rozpoznaje intencje wypowiedzi, poprawnie określa cele przytoczonych wypowiedzi – dostosowuje sposób wyrażania się do intencji wypowiedzi
20.	Co nas wzruszyło i zaciekało w utworze Ferenc Molnára <i>Chłopcy z Placu Broni</i>? ¹ I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 13), 14), 17), 19), 20); 2: 3); III, 1: 1); 2: 5); IV, 1), 3), 9) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – autor	– z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści książki – z pomocą uzupełnia diagram – zapoznaje się z informacjami na temat autora poznanej lektury	– odpowiada na niektóre pytania dotyczące treści książki – częściowo uzupełnia diagram – dzieli tekst na wyrazy i zapisuje notatkę na temat autora – mówi o książce	– z reguły poprawnie odpowiada na pytania dotyczące treści książki – uzupełnia diagram – opowiada o fragmentach książki, które zrobiły na nim wrażenie	– odpowiada bezbłędnie na pytania dotyczące treści książki – korzysta z dostępnych źródeł informacji – barwnie opowiada wybrany fragment lektury – dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury

¹ Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: *Zeszyt lekturowy. Język polski. Szkoła podstawowa, klasa 5*; WSiP, Warszawa 2018

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– biogram				
21.	Określamy tematykę poznanej lektury. I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 16), 19), 20); 2: 3); III, 1: 1); 2: 3), 4) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń – bohater – plan wydarzeń	– wymienia głównego bohatera – mówi o wydarzeniach	– podaje najważniejsze informacje na temat głównego bohatera, wymienia niektórych bohaterów drugoplanowych – określa czas i miejsce wydarzeń	– zna i opisuje większość bohaterów – porządkuje plan wydarzeń	– zna bohaterów i dzieli ich według przynależności do wskazanej grupy – określa czas i miejsce wydarzeń na podstawie odpowiednich cytatów – określa problematykę utworu
22.	Zwykły szeregowiec, tymczasem... Portret Nemeczka – bohatera poznanej lektury. I, 1: 1), 2), 7), 9), 11), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5), 11); II, 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Ferenc Molnár, <i>Chłopcy z Placu Broni</i> – opis bohatera literackiego	– wyszukuje informacje na temat głównego bohatera – podaje informacje na temat jego wyglądu – z pomocą nauczyciela tworzy ogólny opis bohatera	– wyszukuje informacje na temat głównego bohatera – wymienia cechy bohatera – samodzielnie tworzy opis bohatera	– wyszukuje informacje na temat rodziny chłopca – podaje nazwy cech bohatera – tworzy opis postaci zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi	– uzasadnia podane cechy przykładami zachowania, postępowania bohatera – redaguje plastyczny, wyczerpujący opis bohatera literackiego, korzysta z różnych środków stylistycznych
23.	Jaką rolę w życiu chłopców odgrywał Plac Broni?	– wyszukuje słowa do uzupełnienia diagramu	– rozwiązuje krzyżówkę – gromadzi słownictwo do opisu	– opisuje Plac Broni, uwzględnia jego położenie i opisuje elementy,	– określa rolę placu w życiu chłopców

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I, 1: 1), 7), 9), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5), 11); II, 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Ferenc Molnár, <i>Chłopczy z Placu Broni</i> – opis miejsca	– opowiada o placu	placu – opisuje Plac Broni na podstawie podanego planu opisu	które się na nim znajdują – w opisie placu stosuje wyrazy opisujące i oceniające	– redaguje szczegółowy i ciekawy stylistycznie opis Placu Broni
Nasz dom ojczysty					
24.	W jakim znaczeniu Maria Konopnicka użyła wyrazu <i>dom</i> w swoim wierszu? I, 1: 1), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4); II, 2: 4), 6); 3: 1), 2); III, 1: 1); 2: 2); IV, 5), 6) – Maria Konopnicka, <i>Pieśń o domu</i> – powtórzenie – patriotyzm [podręcznik, s. 68–70; zeszyt ćwiczeń, s. 67–68]	– zapisuje skojarzenia do wyrazu <i>dom</i> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – rozumie pojęcie <i>patriotyzm</i> – zna pojęcie <i>powtórzenie</i> – mówi o postawach patriotycznych – recytuje wiersz	– zapoznaje się z różnymi znaczeniami wyrazu <i>dom</i> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa ogólnie tematykę wiersza – rozumie pojęcie <i>powtórzenie</i> i jego funkcję – wskazuje powtórzenie w tekście wiersza – formułuje wypowiedź na temat tego, kim jest patriota – recytuje wiersz	– układa zdania, w których używa wyrazu <i>dom</i> w różnych znaczeniach – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – określa ogólne znaczenie wyrazu <i>dom</i> w odniesieniu do całego wiersza, w kontekście tytułu wiersza i tytułu rozdziału podręcznika – rozumie pojęcie <i>powtórzenie</i> i zna jego funkcję – wskazuje w wierszu nawiązania do hymnu narodowego – recytuje wiersz z pamięci	– zapisuje synonimy wyrazu <i>dom</i> – określa znaczenia, w jakich Maria Konopnicka użyła wyrazu <i>dom</i> w poszczególnych zwrotkach wiersza – rozumie pojęcie <i>powtórzenie</i> i wyjaśnia jego funkcję – wskazuje w tekście powtórzenia i wyjaśnia ich znaczenie dla wymowy utworu – wyjaśnia, w formie krótkiej wypowiedzi pisemnej, w jaki sposób może „sercem strzec ojczystych progów” – przywołuje cytaty na poparcie swojego zdania – recytuje wiersz z pamięci
25.	Jak to zrobić? Odczytuję i piszę instrukcję. I, 2: 2); II, 1: 1), 2), 3), 4), 11),	– czyta informacje na temat instrukcji – wie, do czego służy instrukcja	– rozumie, co to jest instrukcja – czyta i omawia instrukcję – wie, czym jest kokarda	– wykonuje przedmiot na podstawie instrukcji – wie, czym się różni kokarda	– pisze instrukcję na podstawie zdjęć – przedstawia historię kokardy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	12); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 4), 5); 2: 9) – instrukcja [podręcznik, s. 70–72, od 10. polecenia; zeszyt ćwiczeń, s. 14–18]	– czyta informacje na temat kokardy narodowej – porządkuje instrukcję obrazkową zamieszczoną na opakowaniu kisielu	narodowa – wpisuje odpowiednie pytania przy informacjach znajdujących się w instrukcji obrazkowej – zastępuje czasowniki użyte w instrukcji bezokolicznikami	narodowa od kotylionu – przyporządkowuje znaki graficzne właściwym informacjom – porządkuje czynności podane w instrukcji	narodowej – wyszukuje przykładową instrukcję obsługi domowego urządzenia – ocenia język instrukcji – pisze instrukcję na podstawie kolejnych obrazków
26.	Ta książka jest ciekawsza, przeczytam ją jeszcze szybciej – o stopniowaniu przymiotników i przysłówków. II, 1: 1), 2), 4), 7); 2: 3); III, 2: 9) – stopniowanie przymiotników i przysłówków [podręcznik, s. 73–76; zeszyt ćwiczeń, s. 126–132]	– zna stopnie i rodzaje stopniowania przymiotnika i przysłówka – stopniuje przymiotniki i przysłówki z pomocą nauczyciela – stopniuje przymiotniki w oparciu o wzór	– wymienia przymiotniki i przysłówki stopniujące się nieregularnie – wskazuje przymiotniki, które stopniują się wyłącznie opisowo – podejmuje próby samodzielnego stopniowania przymiotników	– porównuje formy przymiotników i przysłówków określających tę samą cechę – używa przymiotników w różnym stopniu, żeby podkreślić różnicę między przedmiotami przedstawionymi na obrazkach – samodzielnie stopniuje przymiotniki	– funkcjonalnie używa przymiotników i przysłówków w różnych stopniach – podaje przykłady przymiotników i przysłówków, które nie podlegają stopniowaniu – samodzielnie stopniuje przymiotniki – poprawnie określa stopień przymiotnika i przysłówka
27.	Poznajemy dzieje rodu Bohatyrowiczów. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 3: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Eliza Orzeszkowa, <i>Legenda o Janie i Cecylii</i> (fragm.) – legenda, baśń	– podaje tytuły poznanych legend – zapisuje informacje na temat Jana i Cecylii – wyszukuje informacje na temat miejsca, w którym zamieszkali Jan i Cecylia	– wie, co to jest legenda – opowiada legendę o rodzie Piastów – opowiada o miejscu i czasie wydarzeń – przypomina cechy legendy – opisuje pierwszy dom Jana i Cecylii	– podaje cechy legendy – porządkuje plan wydarzeń – opisuje reakcję króla na widok wsi – zbiera informacje o losach swojej rodziny – uzupełnia drzewo genealogiczne	– uzasadnia, że historia o Janie i Cecylii jest legendą – opowiada o dziejach rodu Bohatyrowiczów – opisuje pierwszy dom Jana i Cecylii i porównuje go z ich siedliskiem w chwili, gdy pojawia się u nich król – rozumie znaczenie historii jako

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– drzewo genealogiczne [podręcznik, s. 77–82]				dziedzictwa narodowego – wyjaśnia pochodzenie własnego nazwiska – szuka informacji o losach swojej rodziny
28.	Jakie obyczaje panowały w domu Sędziego? I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 11), 12); II, 2: 4), 6); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 9) – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (księga I) – zwyczaj, obyczaj, tradycja [podręcznik, s. 83–84, 87, 90]	– wie, kim był Adam Mickiewicz – wymienia kilka zasad dobrego wychowania – rozumie znaczenie słów: <i>zwyczaj, tradycja</i> – podaje przykłady zwyczajów w swoim domu	– przypomina podstawowe informacje na temat poety i epoki, w której żył – wie, dlaczego warto korzystać z zasad dobrego wychowania – wymienia zwyczaje domowe opisane przez poetę	– uzupełnia biogram Adama Mickiewicza – omawia zwyczaje, które były pielęgnowane w domu Sędziego – prezentuje jeden ze zwyczajów i ilustruje go cytatami	– zapoznaje się z informacjami na temat Muzeum Pana Tadeusza – uzasadnia, że zasady dobrego wychowania pomagają w zachowaniu dobrych relacji z innymi – wyjaśnia, dlaczego w domu Sędziego pielęgnowano tradycję
29.	Jakie potrawy podawano na śniadanie w domu Sędziego? I, 1: 1), 2), 4), 6), 12), 14), 16), 17), 18), 20); 2: 3), 5), 11); II, 3: 1); III, 1: 1); IV, 3), 9) – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (księga II) – epitet [podręcznik, s. 85, 88; zeszyt ćwiczeń, s. 69–73]	– zna podstawowe informacje dotyczące Adama Mickiewicza – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się na temat śniadania opisanego w tekście – wie, co to jest epitet	– podaje informacje na temat Adama Mickiewicza i jego twórczości – stosuje formy wyrazowe wyrażające polecenie – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście) – zapisuje nazwy potraw, które podawano na śniadanie w domu Sędziego – rozumie znaczenie terminu <i>epitet</i> – wyszukuje epitety we	– zapisuje zasady, których powinno się przestrzegać przy stole – rozwiązuje krzyżówkę – wyjaśnia znaczenie niezrozumiałych wyrazów – dobiera odpowiednie epitety do podanych rzeczowników – opisuje scenę przedstawioną na zdjęciu, używając epitetów	– uczestniczy w rozmowie na temat zasad obowiązujących przy stole podczas jedzenia – gromadzi epitety określające podany rzeczownik – zapisuje wyrażenia opisujące najbliższą okolicę

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
30.	<p>„Poloneza czas zacząć” – poznajemy fragment książki XII Pana Tadeusza. I, 1: 1), 2), 4), 6), 12), 14), 18), 20); 2: 1), 2), 3), 5), 8), 10), 11), 13); II, 2: 4); 3: 1), 5), 6); III, 1: 1); 2: 2); IV, 5), 6) – Adam Mickiewicz, <i>Pan Tadeusz</i> (księga XII) – epitet – porównanie – rytm – akcent wyrazowy [podręcznik, s. 86–89]</p>	<p>– słucha nagrania poloneza – mówi o obejrzanym fragmencie filmu – wie, co to są: epitet, porównanie – wie, że w języku polskim wyrazy najczęściej akcentuje się na 2. sylabie od końca</p>	<p>– podaje cechy poloneza (tańca) – mówi o swoich wrażeniach po obejrzeniu filmu – wyszukuje epitety i porównania w tekście – akcentuje zaznaczone sylaby</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie niezrozumiałych słów – opowiada o poetyckości opisanego tańca – poprawnie akcentuje sylaby w tekście</p>	<p>– określa tematykę fragmentu tekstu – wyjaśnia, jaką funkcję pełnią epitety i porównania w tekście – recytuje utwór, poprawnie akcentując wyrazy – organizuje wystawę pamiątek</p>
31.	<p>Nieraz nie zaprzeczamy nieświadomie. II, 1: 1); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Znajdka</i> – pisownia przeczenia <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym – pisownia przeczenia <i>nie</i> z przysłówkami – pisownia przeczenia <i>nie</i> z czasownikami [podręcznik, s. 91–93; zeszyt</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z czasownikami – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przysłówkami – pod kierunkiem nauczyciela podejmuje się zredagowania krótkich tekstów informacyjnych (zakazów), starając się poprawnie zapisać</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z czasownikami, z reguły wykorzystuje je w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, zasadniczo korzysta z nich w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przysłówkami, z reguły</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z czasownikami, wykorzystuje je w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, korzysta z nich w sytuacjach typowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przysłówkami, z reguły korzysta z właściwych zasad podczas wykonywania ćwiczeń</p>	<p>– zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z czasownikami, wykorzystuje je w sytuacjach problemowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym, korzysta z nich w sytuacjach problemowych – zna zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z przysłówkami, korzysta z nich podczas wykonywania ćwiczeń i pisania własnych</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	ćwiczeń, s. 175–177]	zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – z pomocą nauczyciela lub na podstawie wzoru podejmuje się napisania w punktach kodeksu zachowania się pasażera w środkach komunikacji publicznej – stara się uzasadnić pisownię łączną i oddzielną <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – podejmuje próbę zredagowania na podstawie wzoru własnego tekstu wyrażającego odmowę	korzysta z właściwych zasad podczas wykonywania ćwiczeń – podejmuje się zredagowania krótkich tekstów informacyjnych (zakazów), z reguły poprawnie zapisując zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – z pomocą nauczyciela lub na podstawie wzoru podejmuje się napisania w punktach kodeksu zachowania się pasażera w środkach komunikacji publicznej – podejmuje próbę zredagowania tekstu wyrażającego odmowę, korzysta ze wzoru	– podejmuje próbę samodzielnego zredagowania krótkich tekstów informacyjnych (zakazów), poprawnie zapisuje zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – podejmuje się napisania w punktach kodeksu zachowania się pasażera w środkach komunikacji publicznej – redaguje tekst wyrażający odmowę	tekstów – redaguje krótkie teksty informacyjne (zakazy), wykorzystując zaprzeczone formy czasowników w bezokoliczniku – pisze krótkie teksty dotyczące zachowania się w środkach komunikacji publicznej, redaguje w punktach kodeks zachowania się pasażera – poprawnie uzupełnia zdania formami zaprzeczonych przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym – redaguje tekst wyrażający odmowę
32.	Gwarą podhalańską o śpiących rycerzach. I, 1: 1), 2), 3), 7), 12), 14), 15), 17), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 2), 4); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 8) – Kazimierz Przerwa-Tetmajer, <i>Śpiący rycerze</i> – legenda	– rozwiązuje krzyżówkę – wie, czym jest legenda – słucha tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwarę podhalańską – opowiada ogólnikowo wysłuchaną historię – wie, czym jest gwara ludowa	– rozwiązuje krzyżówkę – z pomocą nauczyciela podaje znaczenie słowa <i>gwara</i> – wie, czym jest legenda – słucha tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwarę podhalańską, śledzi tekst wzrokiem	– rozwiązuje krzyżówkę – na podstawie słownika wyjaśnia termin <i>gwara</i> – słucha uważnie tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwarę podhalańską, śledzi tekst wzrokiem	– rozwiązuje krzyżówkę – podaje przykłady wyrazów gwarowych – słucha uważnie tekstu napisanego językiem stylizowanym na gwarę podhalańską, śledzi tekst wzrokiem

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– gwara [podręcznik, s. 94–96]	– zapisuje kilka słów z gwary uczniowskiej	– opowiada wysłuchaną historię – dostrzega najbardziej widoczne różnice między gwara a polszczyzną ogólną – sporządza kartkę ze spisem słów z gwary uczniowskiej	– opowiada swoimi słowami wysłuchaną historię – wie, czym jest legenda, a czym podanie – z reguły trafnie wskazuje występujące w tekście cechy gwary podhalańskiej (wskazuje najbardziej widoczne różnice w stosunku do polszczyzny ogólnej) – próbuje odpowiedzieć na pytanie zawarte w zakończeniu legendy – sporządza kartkę do słowniczka gwary uczniowskiej	– opowiada barwnie wysłuchaną historię – wie, czym jest legenda, a czym podanie, wskazuje różnice i podobieństwa występujące między nimi – wyjaśnia, czym jest gwara ludowa – trafnie wskazuje w tekście cechy gwary podhalańskiej (wskazuje najbardziej widoczne różnice w stosunku do polszczyzny ogólnej) – wyjaśnia sens pytania zawartego w zakończeniu legendy – wyjaśnia powody użycia gwary przez autora – sporządza kartkę do słowniczka gwary uczniowskiej – tworzy słowniczek nazw gwarowych używanych w jego regionie
33.	Rozmawiamy o polskich pieśniach ludowych. I, 1: 6), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 1), 2), 3), 5), 8), 13); II, 2: 4); 3: 1); III, 1: 1), 4); 2: 1); IV, 2), 3), 5), 6), 7), 8), 9)	– korzysta ze słownika języka polskiego – czyta tekst Anny Kamieńskiej – słucha pieśni ludowych – przynosi przedmiot ludowy	– wyszukuje w słowniku znaczenie słowa <i>etnografia</i> – wyszukuje potrzebne informacje – słucha pieśni ludowych – opowiada o przedmiocie	– wyjaśnia znaczenie słowa <i>etnografia</i> – na ogół poprawnie uzupełnia schemat informacjami na temat pieśni ludowych – określa tematykę pieśni	– wyszukuje informacje nt. regionów etnograficznych – poprawnie uzupełnia schemat informacjami na temat pieśni ludowych – określa tematykę i cechy pieśni

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	– Anna Kamieńska, <i>O pieśniach ludowych</i> – pieśni ludowe: <i>Lipka, Krakowiak, Zasiali górale</i> [podręcznik, s. 97–100]		ludowym	ludowych – opisuje przedmiot ludowy – zbiera informacje na temat regionu, z którego pochodzi	ludowych – opowiada o swoich wrażeniach z wizyty w muzeum etnograficznym lub skansenie – tworzy hasło reklamowe
34.	Kto i do kogo mówi w wierszu Juliusza Słowackiego <i>W pamiętniku Zofii Bobrówny?</i> I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 6), 9); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); IV, 5), 6) – Juliusz Słowacki, <i>W pamiętniku Zofii Bobrówny</i> – podmiot liryczny – nadawca – odbiorca – pamiętnik – zdrobnienie [podręcznik, s. 101–105, 89; zeszyt ćwiczeń, s. 74–75]	– wie, czym jest pamiętnik – słucha wiersza Słowackiego – wypowiada się ogólnikowo na temat swoich emocji związanych z treścią utworu – zna pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – wie, czym jest epitet, z pomocą nauczyciela wskazuje go w tekście	– wie, czym jest pamiętnik – uważnie słucha wiersza Słowackiego – opowiada o swoich uczuciach i emocjach związanych z treścią utworu – stara się ustalić, kim jest osoba mówiąca w tekście – zna pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – z pomocą nauczyciela odnajduje analogie między biografią autora tekstu i wspomnianymi w utworze przeżyciami i sytuacjami – wie, czym jest epitet, wskazuje go w tekście – wypowiada się ogólnikowo na temat uczuć i emocji wyrażonych w tekście	– wyjaśnia, czym jest pamiętnik – uważnie słucha wiersza Słowackiego – opowiada o swoich uczuciach i emocjach związanych z treścią utworu, nazywa uczucia i emocje – poprawnie ustala adresata utworu i osobę mówiącą w tekście – zna i rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – wskazuje analogie między biografią autora tekstu i wspomnianymi w utworze przeżyciami i sytuacjami – wskazuje w tekście odpowiednie fragmenty na poparcie swojej tezy – wie, czym jest epitet, dostrzega jego funkcję jako środka stylistycznego w opisie krajobrazu ojczystego	– prezentuje przyniesiony pamiętnik – uważnie słucha wiersza Słowackiego – opowiada o swoich uczuciach i emocjach związanych z treścią utworu, nazywa uczucia i emocje – wypowiada się na temat osoby mówiącej w utworze – poprawnie ustala adresata utworu – zna i rozumie pojęcie <i>podmiot liryczny</i> – wskazuje analogie między biografią autora tekstu i wspomnianymi w utworze przeżyciami i sytuacjami – w kontekście biografii Słowackiego interpretuje przenośny sens wybranych wersów – wskazuje w tekście odpowiednie

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				– nazywa uczucia i emocje wyrażone w tekście pośrednio i wprost	fragmenty na poparcie swojej tezy – wie, czym jest epitet, dostrzega jego funkcję jako środka stylistycznego w opisie krajobrazu ojczystego – nazywa uczucia i emocje wyrażone w tekście pośrednio i wprost – recytuje wiersz
35.	<p>Do jakich faktów z życia Chopina nawiązuje tytuł konkursu <i>Fryderyku! Wróć do Warszawy?</i> I, 2: 1), 2), 8) 13); II, 1: 6); 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 4), 9); IV, 3), 7) – <i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i> – plakat – notatka (notka biograficzna) [podręcznik, s. 104–107]</p>	<p>– wypowiada się na temat wybranego plakatu – słucha nagrań utworów Chopina, wypowiada się ogólnikowo na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – podejmuje próbę napisania na podstawie wzoru notatki na temat życia i twórczości Chopina</p>	<p>– podejmuje próbę interpretacji tytułu konkursu plastycznego (<i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i>) w kontekście biografii Chopina – opisuje ustnie wybrany plakat, wyraża opinię na jego temat (wartościuje dzieło plastyczne) – słucha nagrań utworów Chopina, wypowiada się ogólnikowo na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – na podstawie wzoru i w oparciu o zgromadzone</p>	<p>– w dużej mierze poprawnie interpretuje tytuł konkursu plastycznego (<i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i>) w kontekście biografii Chopina – opisuje ustnie wybrany plakat, wyraża opinię na jego temat (wartościuje dzieło plastyczne), uzasadnia swoją opinię – słucha uważnie nagrań utworów Chopina, z reguły trafnie wypowiada się na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina</p>	<p>– poprawnie interpretuje tytuł konkursu plastycznego (<i>Fryderyku! Wróć do Warszawy</i>) w kontekście biografii Chopina – sugestywnie opisuje wybrany plakat, wyraża opinię na jego temat (wartościuje dzieło plastyczne) i uzasadnia swoją ocenę – słucha uważnie nagrań utworów Chopina, wypowiada się na temat nastroju poszczególnych utworów – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje o życiu i twórczości Chopina – na podstawie wzoru i w oparciu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			informacje podejmuje próbę zredagowania notatki na temat życia i twórczości Chopina	– na podstawie wzoru i w oparciu o zgromadzone informacje redaguje notatkę na temat życia i twórczości Chopina	o zgromadzone informacje redaguje notatkę na temat życia i twórczości Chopina
36.	<p>Opisujemy pomnik. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 1), 2), 3), 5), 6), 8), 11); II, 1: 6); 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 3), 7)</p> <p>– Maria Dąbrowska, <i>Kościuszcze</i> – opis pomnika – epitet [podręcznik, s. 108–111; zeszyt ćwiczeń, s. 38]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – układa obraz z puzzli – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, kim był Tadeusz Kościuszko – ogląda zdjęcia kopca Kościuszki – opowiada ogólnikowo o innym znanym mu pomniku – z pomocą nauczyciela i na podstawie instrukcji sporządza opis pomnika 	<ul style="list-style-type: none"> – określa temat obrazu – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta informacje o Kościuszcze – mówi o kopcu Kościuszki – opowiada o innych znanych mu pomnikach – korzystając z różnych źródeł wiedzy, gromadzi informacje na temat pomnika i podejmuje próbę jego prezentacji – w oparciu o instrukcję sporządza opis pomnika 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o swoich wrażeniach na temat obrazu – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – podaje znane fakty z życia Kościuszki – dzieli się swoimi spostrzeżeniami na temat kopca Kościuszki – dostrzega dosłowne i przenośne znaczenie słowa <i>pomnik</i> – opowiada o znanych mu pomnikach – korzystając z różnych źródeł wiedzy, opowiada o pomnikach (prezentuje wybrane) – w oparciu o instrukcję sporządza opis pomnika 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje na temat obrazu w internecie – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – podaje znane fakty z życia Kościuszki – dzieli się refleksjami na temat kopca Kościuszki – dostrzega dosłowne i przenośne znaczenie słowa <i>pomnik</i> – podaje przykłady znanych mu pomników w najbliższej okolicy – rozpoznaje postacie na pomnikach – korzystając z różnych źródeł wiedzy, opowiada barwnie o pomnikach (prezentuje wybrane) – w oparciu o instrukcję sporządza opis pomnika
37.	<p>W jakich okolicznościach powstała pieśń <i>Marsz, marsz Polonia</i>?</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – zna okoliczności powstania 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – na podstawie zgromadzonych 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – na podstawie zgromadzonych 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie nagrania pieśni <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – korzystając z różnych źródeł

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 9); 3: 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 3), 9) – <i>Marsz, marsz, Polonia</i> – Jan Matejko, <i>Polonia – Rok 1863</i> – pieśń – refren – opis obrazu [podręcznik, s. 112–113]	utworu – wie, czym jest refren, wskazuje go w tekście – wypowiada się ogólnikowo na temat nastroju utworu – wypowiada się krótko na temat obrazu Jana Matejki	informacji prezentuje krótko okoliczności powstania utworu – określa znaczenie refrenu jako fragmentu tekstu – wypowiada się krótko na temat nastroju utworu – wypowiada się krótko na temat obrazu Jana Matejki i jego związku z tytułem – wskazuje niektóre symboliczne elementy przedstawienia plastycznego	informacji prezentuje krótko okoliczności powstania utworu – trafnie określa znaczenie refrenu jako fragmentu tekstu – dostrzega związki między refrenem utworu <i>Marsz, marsz, Polonia</i> a refrenem hymnu Polski, wypowiada się na ten temat – trafnie określa nastrój utworu – wskazuje i komentuje niektóre symbole występujące w utworze – podejmuje próbę interpretacji tytułu obrazu Jana Matejki – dostrzega zasadnicze symboliczne elementy przedstawienia plastycznego	wiedzy, omawia okoliczności powstania utworu – trafnie określa znaczenie refrenu jako fragmentu tekstu – dostrzega związki między refrenem utworu <i>Marsz, marsz, Polonia</i> a refrenem hymnu Polski, wypowiada się na ten temat – trafnie określa nastrój utworu – wskazuje i komentuje symbole występujące w utworze – interpretuje tytuł obrazu Jana Matejki – dostrzega symboliczne elementy przedstawienia plastycznego
38.	Planujemy wycieczkę do wybranego muzeum warszawskiego. I, 2: 1), 5), 8); II, 3: 1); III, 1: 1), 2), 4); IV, 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9) – <i>Pamiętki historyczne</i> – opis – notatka – słownictwo związane z	– wypowiada się krótko i ogólnikowo na temat przedmiotów przedstawionych na fotografiach – korzysta ze słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych w celu wyjaśnienia znaczeń słów – z pomocą nauczyciela pisze	– opisuje krótko przedmioty i miejsca przedstawione na fotografiach – z pomocą słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych podejmuje próbę wyjaśnienia znaczeń słów związanych z wystawiennictwem i muzealnictwem	– opisuje ustnie przedmioty i miejsca przedstawione na fotografiach – z pomocą słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych wyjaśnia znaczenie słów związanych z wystawiennictwem i muzealnictwem – aktywnie pracuje w grupie, uczestniczy w przygotowaniu	– plastycznie opisuje przedmioty i miejsca przedstawione na fotografiach – z pomocą słownika języka polskiego i słownika wyrazów obcych wyjaśnia znaczenie słów związanych z wystawiennictwem i muzealnictwem – aktywnie pracuje w grupie, uczestniczy w przygotowaniu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	muzeum [podręcznik, s. 114–115; zeszyt ćwiczeń, s. 93–96]	notatkę na temat wybranego muzeum – ogólnikowo opowiada o muzeach warszawskich	– pracuje w grupie, uczestniczy w przygotowaniu prezentacji wybranego muzeum – pisze notatkę na temat wybranego muzeum – zna zasady zachowania się w muzeum	prezentacji wybranego muzeum – pisze notatkę na temat wybranego muzeum według planu – spisuje zasady zachowania się w muzeum	prezentacji wybranego muzeum – pisze notatkę na temat wybranego muzeum według planu – układa zasady zachowania się w muzeum
39.	Rysunkowi bohaterowie i prawdziwe historie – Antek Srebrny broni Grodna. I, 1: 1), 4), 8), 9), 12), 19), 20); I, 2: 7), 13); III, 1: 1), 2), 3); 2: 1), 5), 7; IV, 1), 2), 3) – Tomasz Robaczewski, Hubert Ronek, <i>Obrona Grodna 1939 r.</i> (fragm. serii <i>Wojenna odyseja Antka Srebrnego 1939–1944</i>) – świat przedstawiony – komiks [podręcznik, s. 116–123; zeszyt ćwiczeń, s. 97–99]	– wskazuje bohatera tytułowego – wie, czym jest komiks – tworzy komiks – bierze udział w przygotowaniu wystawy komiksów	– określa elementy świata przedstawionego: czas i miejsce wydarzeń, bohaterów – zna wydarzenia z 1 i 17 września 1939 roku – zna cechy komiksu – przygotowuje komiks o zabawnym szkolnym wydarzeniu	– wyjaśnia znaczenie słowa <i>odyseja</i> – wymienia wydarzenia historyczne opisane w komiksie – przygotowuje komiks o zabawnym szkolnym wydarzeniu	– podaje cechy komiksu – określa funkcje dialogu i monologu w komiksie – uzasadnia własne sądy – korzysta z różnych źródeł informacji – przynosi ulubione komiksy i o nich opowiada – przygotowuje komiks o zabawnym szkolnym wydarzeniu; stosuje wszystkie wyznaczniki tej formy wypowiedzi
40.	One dwie, nas troje, a jeden cel – liczebników podboje! II, 1: 1), 2), 4), 6) – liczebnik – rodzaje liczebników:	– zna pytania, na jakie odpowiadają liczebniki – rozpoznaje różne rodzaje liczebników – zna zasady stosowania	– rozróżnia liczebniki główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe – odmienia liczebniki przez przypadki i rodzaje	– wskazuje w tekście różne rodzaje liczebników – poprawnie odmienia przez przypadki liczebniki zbiorowe	– układa wypowiedź na podany temat z użyciem różnych rodzajów liczebników

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	główne, porządkowe, zbiorowe, ułamkowe – odmiana liczebnika – zapis liczebników [podręcznik, s. 124–129; zeszyt ćwiczeń, s. 133–139]	liczebników zbiorowych – rozpoznaje liczebniki wśród innych części mowy	– odmienia liczebniki zbiorowe przez przypadki		
41.	Duma z bycia Polakiem, czyli jak mówić o Polsce. I, 1: 1), 5), 9), 12), 14), 17), 20); 2: 8), 11), 13); III, 1: 1), 3); 2: 1); IV, 1), 2) – Przemysław Majewski, <i>Mam biało-czerwone serce</i> – logo Niepodległa [podręcznik, s. 130]	– mówi o dokonaniach Polaków opisanych w piosence – mówi o swoich wrażeniach	– określa tematykę wiersza – zna zasady zachowania się wobec symboli narodowych	– wymienia wartości, które są ważne dla osoby wypowiadającej się w piosence – bierze udział w rozmowie nt. patriotyzmu	– przygotowuje konkurs na plakat lub znak rocznicowy – wypowiada się o formach patriotyzmu w przeszłości i współcześnie – przygotowuje konkurs na plakat
42.	Nasz dom ojczysty – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 4); II, 1: 1), 2), 4), 7); 3: 1); 4: 1), 2) – treści zawarte w 2. rozdziale podręcznika – części mowy – stopniowanie przymiotników i przysłówków – typy liczebników – powtórzenie	– z pomocą nauczyciela wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– stara się wykonywać ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– na ogół poprawnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu	– bezbłędnie wykonuje ćwiczenia przygotowujące do sprawdzianu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	<ul style="list-style-type: none"> – epitet – pisownia z przeczeniem <i>nie</i> – instrukcja <p>[podręcznik, s. 131–132]</p>				
43.	<p>Nasz dom ojczysty – piszemy sprawdzian.</p> <p>I, 1: 4); II, 1: 1), 2), 4), 7); 3: 1); 4: 1), 2); IV, 1</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian nr 2 – części mowy – stopniowanie przymiotników i przysłówków – rodzaje liczebników – powtórzenie, epitet – pisownia z przeczeniem <i>nie</i> – instrukcja 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu tekst pisany prozą – podejmuje próby wyszukania w tekście potrzebnych informacji – rozpoznaje liczebniki, przymiotniki i przysłówki – rozpoznaje powtórzenie i epitet – zapisuje liczebniki – próbuje napisać instrukcję 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu tekst pisany prozą – z reguły wyszukuje w tekście właściwe informacje dotyczące poleceń – wie, czym są epitet i powtórzenie – wskazuje w tekście przymiotniki, rozpoznaje formy przymiotników w stopniu wyższym i najwyższym – tworzy poprawne formy liczebników głównych i porządkowych – tworzy instrukcję, z zachowaniem niektórych wyznaczników tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu i ze zrozumieniem tekst pisany prozą – wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – rozpoznaje epitet i powtórzenie w tekstach literackich – tworzy poprawne formy liczebników ułamkowych – tworzy instrukcję, z zachowaniem większości wyznaczników tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu i ze zrozumieniem tekst pisany prozą – wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – właściwie rozumie terminy literackie: epitet i powtórzenie – tworzy poprawne formy liczebników zbiorowych – tworzy instrukcję, z zachowaniem wszystkich wyznaczników tej formy wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
44.	<p>Tajemniczy ogród opowieścią o przyjaźni, która odmieniła losy bohaterów². I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 8) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – autor – biogram</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozwiązuje rebus – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści książki – z pomocą uzupełnia diagram – zapoznaje się z informacjami na temat autorki poznanej lektury 	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z informacjami na temat autorki przeczytanej lektury – rozwiązuje krzyżówkę – odpowiada na niektóre pytania dotyczące treści książki – częściowo uzupełnia diagram – mówi o książce 	<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie odpowiada na pytania dotyczące treści książki – podkreśla tytuły książek w notce – uzupełnia diagram – opowiada o fragmentach książki dotyczących przyjaźni 	<ul style="list-style-type: none"> – określa tematykę, problematykę poznanej powieści – dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – odpowiada bezbłędnie na pytania dotyczące treści książki – opowiada o przyjaźni bohaterów
45.	<p>Bliskie czy odległe? Co możemy powiedzieć o realiach świata przedstawionego w powieści <i>Tajemniczy ogród</i>? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 13), 16), 19), 20) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń – bohater – plan wydarzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego utworu – wymienia głównych bohaterów – mówi o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsce wydarzeń – podaje najważniejsze informacje na temat głównych bohaterów, wymienia niektórych bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia i opisuje bohaterów – porządkuje plan wydarzeń, umieszcza wydarzenia na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bohaterów i dzieli ich według wskazań tabeli – określa czas i miejsce wydarzeń na podstawie odpowiednich cytatów – porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – formułuje wniosek

² Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: *Zeszyt lekturowy. Język polski. Szkoła podstawowa, klasa 4*; WSiP, Warszawa 2017

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
46.	Mary, Dick czy Colin? Który z bohaterów zyskał moją największą sympatię i dlaczego? I, 1: 1), 2), 3), 9), 11), 16), 19), 20); 2: 2), 5), 6); II, 1: 6); 2: 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1), 9) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – bohater – opis bohatera literackiego	– przyporządkowuje podane słownictwo odpowiednim bohaterom – wyszukuje informacje na temat głównych bohaterów – podaje informacje na temat ich wyglądu – z pomocą nauczyciela tworzy ogólny opis jednego z bohaterów	– redaguje opis bohatera literackiego – formułuje wypowiedzi w imieniu bohaterów – wyszukuje informacje na temat bohaterów – wymienia cechy bohaterów – samodzielnie tworzy opis wybranego bohatera	– nazywa cechy głównych bohaterów – uzupełnia gwiazdkę pytań – tworzy poprawny opis postaci zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi	– uzasadnia podane cechy przykładami zachowania, postępowania bohatera – ocenia bohatera – zauważa zmianę postawy bohatera i potrafi ją uzasadnić – redaguje wyczerpujący, bezbłędny opis wybranego bohatera literackiego, używa różnych środków stylistycznych
47.	Dlaczego lord Craven unikał Colina? Rozmawiamy o trudnych relacjach ojca z synem. I, 1: 1), 2), 9), 11), 16), 19), 20); 2: 2), 5), 6); II, 1: 6); 2: 4), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 6); IV, 5), 6) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – bohater – wartości	– odczytuje zaszyfrowane wyrazy – z pomocą nauczyciela próbuje wyjaśnić ich znaczenie	– wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów – korzysta ze słownika języka polskiego – wypowiada się na temat bohatera	– gromadzi informacje na temat życia bohatera i jego relacji z ojcem – wskazuje zdarzenie, które popsuło relacje bohatera z ojcem	– przedstawia w formie burzy mózgów propozycje postępowania, które zapobiegą ponownemu oddaleniu się ojca od syna – redaguje kilkuzdaniową pisemną wypowiedź z uzasadnieniem
48.	Jaką rolę w życiu trójki dzieci odegrał tajemniczy ogród? I, 1: 1), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19),	– tworzy słoneczko skojarzeniowe do wyrazu <i>ogród</i> – opowiada o ogrodzie	– opowiada historię związaną z tajemniczym ogrodem – opisuje tajemniczy ogród według podanego planu	– gromadzi informacje na temat wyglądu tajemniczego ogrodu – określa rolę ogrodu w życiu bohaterów	– odczytuje przenośne znaczenia (symbolikę) ogrodu – redaguje szczegółowy i poprawny stylistycznie opis

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	20); 2: 2), 3), 4), 5), 6); II, 1: 6); 2: 4), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1) – Frances Hodgson Burnett, <i>Tajemniczy ogród</i> – bohater – wartość – opis miejsca		– gromadzi informacje na temat wyglądu ogrodu	– opisuje tajemniczy ogród, w opisie wykorzystuje słownictwo opisujące i oceniające	ogrodu
Pradawne mity					
49.	Jak powstał świat według mitu chińskiego <i>P'an-ku</i> – twórcą kosmosu? I, 1: 1), 2), 3), 7), 12), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 2: 4), 5); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 8) – Helena Adamczewska, <i>P'an-ku – twórcą kosmosu</i> – mit – plan wydarzeń [podręcznik, s. 134–136]	– zapoznaje się ze zwyczajami ludowymi związanymi z narodzinami i życiem – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – dostrzega wieloznaczność wyrazów – opowiada ogólnie treść mitu	– zna zwyczaje ludowe związane z narodzinami i życiem – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – dostrzega związki słowotwórcze między niektórymi wyrazami użytymi w tekście – przedstawia wydarzenia opisane w micie	– w oparciu o własne doświadczenia i wiadomości zawarte w podręczniku wypowiada się skrótowo na temat zwyczajów ludowych związanych z narodzinami i życiem – czyta tekst na głos – wyraźnie i wyraziście – poprawnie przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – streszcza tekst ustnie, zachowując chronologię wydarzeń przedstawionych w tekście – dostrzega wieloznaczność wyrazów	– w oparciu o własne doświadczenia i wiadomości zawarte w podręczniku barwnie opowiada o zwyczajach ludowych związanych z narodzinami i życiem – czyta tekst na głos – wyraźnie i wyraziście – poprawnie przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest mit – streszcza tekst ustnie, zachowując chronologię wydarzeń przedstawionych w tekście – dostrzega wieloznaczność wyrazów – dostrzega związki słowotwórcze

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				– dostrzega związki słotwórcze między niektórymi wyrazami użytymi w tekście	między wyrazami z tekstu – tworzy własną listę najważniejszych pytań – określa, czy pytania o naturę i pochodzenie świata i człowieka są nadal aktualne
50.	<p>Jakie środki poetyckie zastosował autor w wierszu <i>Aby nas nie obudzić</i>? I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 12); II, 2: 4), 5); 3: 1), 2); IV, 5), 6)</p> <p>– Józef Ratajczak, <i>Aby nas nie obudzić</i> – uosobienie [podręcznik, s. 137]</p>	<p>– z pomocą nauczyciela sprawdza znaczenie podanych określeń – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest uosobienie – określa nastrój tekstu – przedstawia krótko własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – tworzy ilustrację do wiersza</p>	<p>– próbuje samodzielnie sprawdzać znaczenie podanych określeń – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno tekst poetycki – dostrzega uosobienie świata przedstawionego w utworze – trafnie określa nastrój tekstu – przedstawia krótko własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – zwraca uwagę na nagromadzenie w utworze głosek miękkich</p>	<p>– sprawdza znaczenie podanych określeń w słowniku języka polskiego – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno i wyraziście tekst poetycki – dostrzega uosobienie świata przedstawionego w utworze – wypowiada się krótko na temat nastroju utworu, trafnie określa nastrój tekstu – przedstawia krótko własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – zwraca uwagę na nagromadzenie w utworze głosek miękkich, próbuje wyjaśnić związek tego faktu z budowaniem nastroju utworu i przedstawianą treścią</p>	<p>– sprawdza znaczenie podanych określeń w słowniku języka polskiego – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – czyta głośno i wyraziście tekst poetycki – dostrzega uosobienie świata przedstawionego w utworze – wypowiada się na temat nastroju utworu, trafnie określa nastrój tekstu – przedstawia własne myśli i uczucia związane z odbiorem wiersza – dostrzega związek nagromadzenia w utworze głosek miękkich z budowaniem nastroju utworu i przedstawianą treścią</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
51.	<p>Opowiadamy o powstaniu świata na podstawie poznanego fragmentu mitologii. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 4), 6); 3: 1); IV, 5), 6) – Jan Parandowski, <i>Narodziny świata</i> – mit – mitologia – plan wydarzeń [podręcznik, s. 138–143]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst – próbuje rozwiązać krzyżówkę mitologiczną – wie, czym jest mit – zna pojęcie <i>mitologia</i> – zna imiona najważniejszych bogów greckich – zapisuje plan wydarzeń – krótko opowiada o powstaniu świata 	<ul style="list-style-type: none"> – zna pojęcie <i>mitologia</i> – częściowo poprawnie rozwiązuje krzyżówkę mitologiczną – stara się uzupełnić drzewo genealogiczne bogów greckich – wymienia imiona najważniejszych bogów greckich – wie, kim był Zeus – podejmuje próbę napisania szczegółowego planu wydarzeń w oparciu o wzór 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest mitologia – na ogół poprawnie rozwiązuje krzyżówkę mitologiczną – na ogół poprawnie uzupełnia drzewo genealogiczne bogów greckich – zna imiona najważniejszych bogów greckich i wie, czym się zajmowali – podaje informacje o Zeusie – pisze szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym jest mitologia – bezbłędnie rozwiązuje krzyżówkę mitologiczną – poprawnie uzupełnia drzewo genealogiczne bogów greckich – zna imiona najważniejszych bogów greckich, wie, czym się zajmowali, wymienia ich atrybuty – podaje informacje o Zeusie: o jego pochodzeniu, wychowaniu, atrybutach – pisze szczegółowy plan wydarzeń
52.	<p>O tym, jak wyrazy wiążą się w zdanie. II, 1: 1), 4), 8), 10); 2: 7); 3: 3) – związek wyrazowy – związek główny – związek podrzędny – związek współrzędny [podręcznik, s. 144–146, zeszyt ćwiczeń, s. 140–144]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija zdania przez dodawanie określeń – wie, czym jest związek główny zdania – wie, czym jest związek poboczny zdania – podejmuje próby poprawnego rozbudowania zdania o określenia 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija zdania przez dodawanie określeń – dostrzega związek współrzędny między podmiotem i orzeczeniem – dostrzega związek podrzędności między wyrazem określanym i określającym – z reguły poprawnie rozbudowuje zdania o określenia – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podrzędne i współrzędne związki 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija zdania przez dodawanie określeń – dostrzega związek współrzędny między podmiotem i orzeczeniem – dostrzega związek podrzędności między wyrazem określanym i określającym – z reguły poprawnie buduje związki poboczne zdań, dodając do wypowiedzi określenia – z reguły poprawnie wynotowuje z tekstu związki wyrazowe podrzędne i współrzędne 	<ul style="list-style-type: none"> – rozwija zdania przez dodawanie określeń – dostrzega związek współrzędny między podmiotem i orzeczeniem – dostrzega związek podrzędności między wyrazem określanym i określającym – poprawnie buduje związki poboczne zdań, dodając do wypowiedzi określenia – poprawnie wynotowuje z tekstu związki wyrazowe podrzędne i współrzędne

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
			wyrazowe	– z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach współrzędne związki wyrazowe – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podrzędne związki wyrazowe (związki poboczne)	– poprawnie wskazuje w zdaniach współrzędne związki wyrazowe – poprawnie wskazuje w zdaniach podrzędne związki wyrazowe (związki poboczne)
53.	Jakie uczucia wyraża wiersz Leopolda Staffa <i>Niebo w nocy</i>? I, 1: 1), 4), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8); II, 2: 4), 5); 3: 1); IV, 5), 6) – Leopold Staff, <i>Niebo w nocy</i> – epitet [podręcznik, s. 147]	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia krótko własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – podejmuje próbę połączenia podanych wyrażen z odpowiednimi znaczeniami	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia krótko własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – podejmuje próbę wyjaśnienia użytego w tekście wyrażenia: <i>to przechodzi ludzkie pojęcie</i> – wyszukuje w tekście epitety	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – prezentuje własne spostrzeżenia związane z udziałem w wymaginowanej sytuacji (stąpanie po Drodze Mlecznej) – dostrzega grę słów – wykorzystaną przez poetę w wyrażeniu: <i>to przechodzi ludzkie pojęcie</i> – wyszukuje w tekście epitety	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – przedstawia własne spostrzeżenia i skojarzenia na temat nieba oglądanego nocą i za dnia – prezentuje własne spostrzeżenia związane z udziałem w wymaginowanej sytuacji (stąpanie po Drodze Mlecznej) – dostrzega grę słów – wykorzystaną przez poetę w wyrażeniu: <i>to przechodzi ludzkie pojęcie</i> – wyszukuje słowa z częścią <i>noc</i> – wyszukuje w tekście epitety
54.	Przygotowujemy klasową inscenizację na podstawie poznanej miniatury teatralnej. I, 1: 1), 2), 3), 4), 7), 8), 12); 2:	– czyta tekst z podziałem na role – słucha tekstu czytanego przez innych uczniów – pod kierunkiem nauczyciela	– czyta tekst z podziałem na role – słucha tekstu czytanego przez innych uczniów – podejmuje próby odczytania wypowiedzi bohaterów	– czyta tekst z podziałem na role – słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów – z reguły trafnie interpretuje wypowiedzi bohaterów utworu	– czyta tekst z podziałem na role – słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów – trafnie interpretuje wypowiedzi bohaterów utworu

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	3), 8), 9), 10), 12); II, 3: 1), 2), 4); 4: 1), 2); III, 1: 1); 2: 1), 9) – Agata Szydełko, <i>Scenariusz miniatuury teatralnej na podstawie mitu „Demeter i Kora” Wandy Markowskiej</i> – składniki spektaklu teatralnego: gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka – scenariusz – tekst główny, tekst poboczny – dialog, monolog – inscenizacja – afisz teatralny – zaproszenie [podręcznik, s. 148–152]	porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – dostrzega różnice w zakresie treści, kompozycji i sposobu zapisu obu tekstów – wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym – wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym	utworu – porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – zauważa różnice w sposobie zapisu obu tekstów – wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym – wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym – uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji mitu (na podstawie miniatuury zawartej w podręczniku)	– dostrzega uniwersalny i ponadczasowy charakter problemu poruszonego w tekście – porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – wskazuje główne różnice w zakresie treści, kompozycji i w sposobie zapisu – wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym – wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym, zna jego znaczenie – uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji mitu (na podstawie miniatuury zawartej w podręczniku)	– dostrzega uniwersalny i ponadczasowy charakter problemu poruszonego w tekście, wskazuje inne teksty odnoszące się do tego zagadnienia – porównuje tekst właściwy (mit) z napisanym na jego podstawie scenariuszem – wskazuje różnice w treści – porównuje tekst pisany prozą z tekstem scenariusza – wskazuje różnice w budowie tekstu, sposobie zapisu, kompozycji – wie, czym jest tekst główny w utworze dramatycznym – wie, czym jest tekst poboczny (didaskalia) w utworze dramatycznym, zna jego funkcję – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu inscenizacji mitu (na podstawie miniatuury zawartej w podręczniku), bierze udział w przedstawieniu
55.	Opisujemy Prometeusza – mitologicznego dobroczyńcę ludzkości.	– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu)	– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu)	– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu)	– czyta w skupieniu tekst (współczesną wersję mitu o Prometeuszu)

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 14), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 2: 4), 5), 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1), 9) – Grzegorz Kasdepke, <i>Nasz przyjaciel Prometeusz</i> – mit – postawa prometejska [podręcznik, s. 153–157]	– z pomocą nauczyciela pisze krótki opis postaci – podejmuje próbę oceny postępowania bohatera utworu – na podstawie planu i z pomocą nauczyciela charakteryzuje ustnie bohatera literackiego – zna określenia <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i>	– podejmuje próbę pisemnego opisu postaci – ocenia postępowanie bohatera utworu, starając się uzasadnić swoją opinię – podejmuje próbę scharakteryzowania ustnie bohatera literackiego zgodnie z instrukcją – wyjaśnia związki niektórych nazw nawiązujących do mitologii – zna przerośne znaczenia określeń <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i>	– tworzy pisemny opis postaci, wykorzystuje informacje zawarte w tekście – trafnie ocenia postępowanie bohatera utworu – uzasadnia krótko swoją opinię na temat postępowania bohatera – charakteryzuje ustnie bohatera literackiego, postępując według instrukcji – wyjaśnia związek nazw nawiązujących do mitologii – rozumie przerośne znaczenia określeń <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i>	– samodzielnie tworzy pisemny opis postaci, odwołuje się do informacji zawartych w tekście – trafnie ocenia postępowanie bohatera utworu – uzasadnia swoją opinię na temat postępowania bohatera – charakteryzuje ustnie bohatera literackiego, postępując według instrukcji – wyjaśnia związki nazw nawiązujących do mitologii i podaje podobne przykłady – wyjaśnia przerośne znaczenia określeń <i>czyn prometejski</i> i <i>postawa prometejska</i> , potrafi zastosować je zgodnie z ich sensami
56.	Za pół godziny zjem ćwierć kilo jabłek – o pisowni liczebników ułamkowych II, 1: 1), 4), 6) – liczebniki ułamkowe [podręcznik, s. 158–159; zeszyt ćwiczeń, s. 180]	– wie, czym są liczebniki ułamkowe – wskazuje w wierszu związki liczebnika z rzeczownikiem – zna regułę ortograficzną dotyczącą pisowni liczebników <i>pół, półtora, ćwierć</i>	– wskazuje liczebniki ułamkowe w zdaniu – zastępuje obrazki liczebnikami	– stosuje właściwe formy liczebników w przepisie kulinarnym	– używa poprawnych form liczebników <i>pół, półtora, ćwierć</i> w połączeniu z dopełniaczem
57.	Dlaczego Wielki Duch postanowił stworzyć	– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską	– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską	– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską	– czyta w skupieniu tekst – legendę indiańską

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>człowieka? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5); II, 3: 1); III, 2: 5); IV, 1) – Sat-Okh, <i>Powstanie człowieka</i> – mit [podręcznik, s. 160–165]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela buduje pytania do tekstu, związane z elementami świata przedstawionego w utworze i głównym tematem tekstu – z pomocą nauczyciela uzupełnia tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu – nieprecyzyjnie opowiada historię opisaną w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> – podejmuje próbę zbudowania pytań do tekstu, związanych z elementami świata przedstawionego w utworze, głównym tematem tekstu i wątkami pobocznymi – stara się samodzielnie uzupełnić tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu – opowiada krótko własnymi słowami historię opisaną w tekście – podaje tytuły tekstów związanych z omawianym zagadnieniem – w oparciu o informacje zawarte w internecie podejmuje próbę napisania krótkiego tekstu mającego na celu zachęcić innych do udziału w wycieczce pod tytułem <i>Indiańskim szlakiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – buduje z reguły poprawne pytania do tekstu, służące ustaleniu elementów świata przedstawionego w utworze, głównego tematu tekstu i wątków pobocznych – poprawnie i w dużej mierze samodzielnie uzupełnia tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu – opowiada własnymi słowami historię opisaną w tekście – określa główne przesłanie utworu – podejmuje się zinterpretowania cytatu z tekstu – wskazuje główne analogie między znanymi mu historiami dotyczącymi pochodzenia człowieka – wykorzystuje informacje zawarte w internecie i przygotowuje wypowiedź zachęcającą do udziału w wycieczce pod tytułem <i>Indiańskim szlakiem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie buduje pytania do tekstu, służące ustaleniu elementów świata przedstawionego w utworze, głównego tematu tekstu i wątków pobocznych – poprawnie i samodzielnie uzupełnia tabelę informacjami na temat wyglądu i cech charakteru bohaterów utworu (porządkuje informacje) – opowiada barwnie własnymi słowami historię opisaną w tekście – formułuje tezę o przesłaniu utworu – trafnie interpretuje cytat z tekstu – porównuje znane mu historie dotyczące pochodzenia człowieka – wykorzystuje informacje zawarte w internecie i przygotowuje wypowiedź zachęcającą do udziału w wycieczce pod tytułem <i>Indiańskim szlakiem</i>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
58.	<p>Czy zawsze można określić wykonawcę czynności w zdaniu? II, 1: 1), 4), 6), 8) – podmiot – orzeczenie – związek główny – rodzaje podmiotów – zdanie bezpodmiotowe – grupa podmiotu – grupa orzeczenia [podręcznik, s. 166–170; zeszyt ćwiczeń, s. 145–150]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym jest podmiot i jaką zwykle częścią mowy jest wyrażony – uzupełnia zdania podmiotem – rozpoznaje podmiot szeregowy – rozumie pojęcie <i>podmiot domyślny</i> – zastępuje powtórzenia podmiotami domyślnymi – zna pojęcie <i>zdanie bezpodmiotowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty i orzeczenia – z reguły rozpoznaje część mowy, jaką zostały wyrażone podmioty – rozpoznaje zdania z podmiotami szeregowymi – rozumie pojęcie <i>podmiot domyślny</i> – przekształca wypowiedzenia w taki sposób, aby pojawił się w nich podmiot w mianowniku lub podmiot domyślny 	<ul style="list-style-type: none"> – poprawnie wskazuje w zdaniach podmioty – wie, jakie części mowy mogą pełnić funkcję podmiotu – rozpoznaje w zdaniach podmioty szeregowy 	<ul style="list-style-type: none"> – bezbłędnie wskazuje w zdaniach podmioty – nazywa część mowy, którą został wyrażony podmiot – bezbłędnie uzupełnia zdania podmiotami wyrażonymi różnymi częściami mowy – dopisuje do podanych zdań podmioty w dopełniaczu – określa podmiot na podstawie formy orzeczenia lub kontekstu – zastępuje powtórzenia podmiotami domyślnymi
59.	<p>Ta historia zdarzyła się... Piszemy opowiadanie. II, 2: 6); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 3), 7), 9) – opowiadanie – opowiadanie twórcze i odtwórcze – dialog w opowiadaniu [zeszyt ćwiczeń, s. 41–46]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje wyrazy określające następstwo czasowe – z pomocą nauczyciela tworzy plan wydarzeń – z pomocą nauczyciela pisze opowiadanie odtwórcze na podstawie planu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy ogólny plan wydarzeń – układa opowiadanie na podstawie napisanego planu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy szczegółowy plan wydarzeń – przekształca punkty planu wydarzeń w zdania bogate w treść – pisze opowiadanie z zastosowaniem dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy szczegółowy plan wydarzeń – przekształca punkty planu wydarzeń w zdania bogate w treść – pisze twórcze lub odtwórcze opowiadanie z użyciem dialogu – wzbogaca opowiadanie opisem miejsc i postaci – wyodrębnia dialog myślnikami – używa bogatego słownictwa – stosuje związek przyczynowo-skutkowy

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
60.	<p>Dlaczego bogowie ukarali Syzyfa? I, 1: 1), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 6); II, 2: 5); 4: 1); III, 1: 1), 2), 3), 4); 2: 1), 3), 5); IV, 1), 2)</p> <p>– Wanda Markowska, <i>Syzyf</i> – frazeologizm [podręcznik, s. 171–174]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm) – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika frazeologicznego i wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), przepisuje definicje słownikowe – wymienia greckich bogów – zna zasady pisowni nazw miast, rzek, krain geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – przedstawia główny temat tekstu – wie, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm) – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), używa definicji ze słownika frazeologicznego – wie, czym jest frazeologizm – określa postacie pasującymi epitetami – dopasowuje znaczenia do popularnych frazeologizmów – występuje w pantomimie – poprawnie zapisuje nazwy miast, rzek, krain geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie czyta tekst – przedstawia główny temat tekstu – rozumie, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm) – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), pracując ze słownikiem frazeologicznym – w oparciu o definicje słownikowe w dużej mierze wyjaśnia własnymi słowami znaczenia frazeologizmów – wyjaśnia znaczenie wyrażenia <i>syzyfowa praca</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst ze zrozumieniem – przedstawia główny temat tekstu – wyjaśnia, czym jest związek frazeologiczny (frazeologizm), podaje własne przykłady – wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych pochodzących z mitologii (mitologizmów), pracując ze słownikiem frazeologicznym – w oparciu o definicje słownikowe wyjaśnia własnymi słowami znaczenia frazeologizmów – stosuje związki frazeologiczne we właściwych kontekstach – pisze pracę na temat świata starożytnych bogów greckich – funkcjonalnie używa frazeologizmów w tekstach
61.	<p>Młodzi archeolodzy, na start! I, 1: 1), 2), 5), 9), 11), 12), 15), 18); 2: 2), 5), 12); II, 2: 4), 7), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1), 7), 9); IV, 1), 2), 3), 9)</p> <p>– Olaf Fritsche, <i>Skarb Troi</i> – opowiadanie twórcze – dialogi</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opowiada o bohaterach i wydarzeniach – bierze udział w scenie dramowej 	<ul style="list-style-type: none"> – nadaje tytuł fragmentowi książki – określa czas wydarzeń – rozpoznaje elementy fantastyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, że opowiadanie ma charakter fantastyczny – pisze o dalszych losach bohaterów – wyszukuje informacje na temat Schliemanna 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje elementy współczesne i dawne we fragmencie opowiadania – pisze opowiadanie twórcze na zadany temat – wyszukuje informacje na temat Schliemanna

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	[podręcznik, s. 175–178]				
62.	<p>Pradawne mity – przygotowanie do sprawdzianu.</p> <p>I, 1: 2), 3); 2: 8), 9), 10); II, 1: 1), 2), 3), 4), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 7), 9)</p> <p>– treści zawarte w 3. rozdziale podręcznika</p> <p>– mit</p> <p>– podmiot</p> <p>– rodzaje podmiotów</p> <p>– scenariusz</p> <p>– związek współrzędny i podrzędny</p> <p>– frazeologizm (związek frazeologiczny)</p> <p>– opowiadanie</p> <p>[podręcznik, s. 179–180]</p>	<p>– zna pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i></p> <p>– zna cechy gatunkowe mitu</p> <p>– wskazuje w zdaniu podmiot</p> <p>– wie, czym jest scenariusz</p> <p>– pisze proste opowiadania</p>	<p>– zna pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i></p> <p>– zna cechy gatunkowe mitu</p> <p>– rozpoznaje w zdaniu podstawowe rodzaje podmiotów</p> <p>– wie, czym jest tekst główny i tekst poboczny</p> <p>– pisze proste opowiadanie, stosuje najważniejsze wyróżniki tej formy wypowiedzi</p>	<p>– rozumie pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i></p> <p>– wymienia cechy gatunkowe mitu</p> <p>– określa rodzaj podmiotu</p> <p>– wskazuje w scenariuszu tekst główny i poboczny</p> <p>– tworzy związek wyrazowy podrzędny i współrzędny</p> <p>– rozumie przenośne znaczenia wybranych związków frazeologicznych</p> <p>– pisze ciekawe opowiadanie, stosuje większość wyróżników tej formy wypowiedzi</p>	<p>– rozumie pojęcia: <i>mit, scenariusz, związek wyrazowy podrzędny, związek wyrazowy współrzędny, frazeologizm</i></p> <p>– wskazuje w omawianych utworach cechy gatunkowe mitu</p> <p>– tworzy zdania z różnymi podmiotami</p> <p>– wie, jakie informacje znajdują się w tekście głównym, a jakie – w pobocznym</p> <p>– funkcjonalnie wykorzystuje poznane frazeologizmy</p> <p>– pisze ciekawe opowiadanie, stosuje wyróżniki tej formy wypowiedzi</p>
63.	<p>Pradawne mity – piszemy sprawdzian.</p> <p>I, 1: 2), 3); 2: 8), 9), 10); II, 1: 1), 2), 3), 4), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 7), 9); IV, 1)</p> <p>– sprawdzian kontrolny nr 3</p>	<p>– czyta tekst</p> <p>– wyszukuje w tekście odpowiedzi na pytania, w ograniczonym stopniu odnajduje właściwe informacje</p> <p>– wie, czym jest podmiot, i stara</p>	<p>– uważnie czyta tekst</p> <p>– z reguły odnajduje w tekście odpowiedzi na pytania dotyczące treści</p> <p>– wie, czym jest podmiot, wskazuje w zdaniach najbardziej typowe podmioty</p>	<p>– czyta tekst uważnie i ze zrozumieniem</p> <p>– z reguły odnajduje w tekście odpowiedzi na pytania dotyczące treści</p> <p>– wie, czym jest podmiot, trafnie wskazuje w zdaniach podmioty</p>	<p>– czyta tekst uważnie i ze zrozumieniem</p> <p>– wyszukuje w tekście odpowiedzi na pytania dotyczące treści</p> <p>– wie, czym jest podmiot, bezbłędnie wskazuje w zdaniach tę część zdania</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – związek współrzędny i podrzędny wyrazów – rodzaje podmiotów – scenariusz – frazeologizm – opowiadanie twórcze 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazać go w zdaniu – podejmuje próby wyjaśnienia znaczenia podanych związków frazeologicznych – podejmuje próbę napisania opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są związki frazeologiczne (frazeologizmy) – wyjaśnia własnymi słowami znaczenia niektórych związków frazeologicznych – pisze proste opowiadanie fantastyczne, zachowując najważniejsze wyróżniki tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy na ogół poprawne związki wyrazowe – wie, czym są związki frazeologiczne (frazeologizmy) – wyjaśnia własnymi słowami znaczenia związków frazeologicznych, układa zdanie z podanym frazeologizmem – pisze opowiadanie fantastyczne, stosuje większość cech tej formy wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy poprawne związki wyrazowe – wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych (frazeologizmów), używa ich w zdaniach we właściwych znaczeniach
Świat Biblii					
64.	<p>Dlaczego podmiot liryczny nazywa Biblię swoją ojczyzną? I, 1: 5), 6), 9), 12), 14), 17), 18); III, 1: 1); 2: 1); IV, 1), 2)</p> <p>– Roman Brandstaetter, <i>Biblio, ojczyzna moja...</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – podmiot liryczny – frazeologizmy biblijne – powtórzenie [podręcznik, s. 182–183] 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz – zapoznaje się z frazeologizmami biblijnymi – wyszukuje powtórzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta wiersz – określa, do kogo zwraca się podmiot liryczny – podaje kilka cech Biblii – określa nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie wiersz – wskazuje podmiot liryczny – wyszukuje powtórzenia i wyjaśnia ich funkcję w wierszu – wymienia wartości, do których odwołuje się podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta uważnie wiersz – wyjaśnia, dlaczego podmiot liryczny nazywa Biblię ojczyzną – określa rolę Biblii w kulturze – określa cechy języka utworu
65.	<p>Biblia, czyli historia najbardziej znanej księgi. I, 2: 1), 2), 3), 5), II, 4: 1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, z jakich części składa się Biblia (Stary, Nowy Testament) 	<ul style="list-style-type: none"> – zna nazwy kilku ksiąg biblijnych – wyszukuje informacje o Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje, w jakim czasie powstał Stary, a w jakim Nowy Testament 	<ul style="list-style-type: none"> – potrafi określić, a jakich okolicznościach powstała Biblia – zauważa odmienną pisownię

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Waldemar Chrostowski, <i>Co to jest Pismo Święte</i> – historia Biblii – zasady pisowni tytułów utworów literackich i dzieł sztuki [podręcznik, s. 184–187]		na infografice	– przypomina zasady pisowni tytułów utworów literackich i dzieł sztuki	ksiąg biblijnych
66.	Dodajemy określenia, czyli budujemy zdania rozwinięte. II, 1: 1), 2), 4), 8), 10) – związki podrzędne i współrzędne – podmiot – orzeczenie – grupa podmiotu – grupa orzeczenia [podręcznik, s. 188–189; zeszyt ćwiczeń, s. 151–153]	– z pomocą nauczyciela rozwija zdania przez dodawanie określeń – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot i określenia) – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie)	– stara się samodzielnie rozwijać zdania przez dodawanie określeń – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot) i dodatkowe funkcje składniowe rzeczowników i wyrażeń przyimkowych, nazywa je określeniami – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie) – podejmuje próby doboru określeń rzeczownika i czasownika zgodnie z ukształtowaniem stylistycznym wypowiedzi	– z reguły poprawnie rozwija zdania przez dodawanie określeń – dostrzega zależność formy gramatycznej wyrazu określającego od formy wyrazu określanego – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot) i dodatkowe funkcje składniowe rzeczowników i wyrażeń przyimkowych, nazywa je określeniami – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie) – poprawnie dobiera określenia rzeczownika i czasownika, uwzględniając ukształtowanie stylistyczne	– bezbłędnie rozwija zdania przez dodawanie określeń – wykazuje zależność formy gramatycznej wyrazu określającego od formy wyrazu określanego – zna podstawową funkcję rzeczownika w zdaniu (podmiot) i dodatkowe funkcje składniowe rzeczowników i wyrażeń przyimkowych, nazywa je określeniami – zna zasadniczą funkcję składniową czasownika (orzeczenie) – poprawnie dobiera określenia rzeczownika i czasownika, uwzględniając ukształtowanie stylistyczne wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				wypowiedzi	
67.	<p>Księga, która mówi o początku. I, 1: 1), 4), 5), 7), 9), 12), 14), 15), 18), 20); 2: 2), 3), 5), 8); II, 2: 3), 6), 7), 9); 3: 3); III, 1: 1), 2), 3); 2: 5); IV, 1), 5), 6)</p> <p>– Anna Kamieńska, <i>Stworzenie świata</i> – motto, epitet [podręcznik, s. 190–193]</p>	<p>– przypomina tytuły tekstów, które mówią o powstaniu świata i człowieka – zna słowo <i>motto</i> – wymienia etapy powstania świata według Biblii</p>	<p>– próbuje uzupełniać tabelę – wskazuje motto w tekście – relacjonuje powstanie świata według Biblii</p>	<p>– uzupełnia tabelę nt. powstania świata i człowieka w różnych mitach – wie, dlaczego Kamieńska użyła motta z Księgi Rodzaju – podaje synonimy wyrazu <i>dobry</i></p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Kamieńska użyła motta z Księgi Rodzaju – wyjaśnia znaczenie słów: <i>niedziela</i> i <i>Dzień Pański</i> – dostrzega podobieństwa treściowe między różnymi tekstami kultury – podaje przykłady osób, sytuacji itp., które można nazwać dobrymi</p>
68.	<p>Opowieść o raju, czyli historia Boga, jabłka, węża i człowieka. I, 1: 1), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 19); II, 2: 3), 4), 5); III, 1: 1), 3); 2: 1); IV, 1), 2)</p> <p>– Kenneth McLeish, <i>Adam i Ewa</i> – opis miejsca – epitet, porównanie – frazeologizm [podręcznik, s. 194–196]</p>	<p>– zapisuje skojarzenia ze słowem <i>raj</i> – mówi o zachowaniu węża – opisuje wygląd wyobrazonego raju – zna związki frazeologiczne z motywem raju</p>	<p>– opisuje wygląd wyobrazonego raju, stosuje środki stylistyczne – podaje cechy węża – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów biblijnych</p>	<p>– rozpoznaje w tekście obrazy symboliczne – opowiada o powodach wygnania ludzi z raju – podaje przykłady obecności zła w życiu ludzi – proponuje sposoby na mnożenie dobra w życiu codziennym – opisuje wybrany obraz – przygotowuje folder reklamowy</p>	<p>– zastanawia się nad obecnością zła na świecie – opisuje dzieła malarskie, uzasadnia swój wybór – funkcjonalnie używa podanych związków frazeologicznych – stosuje argumentację na poparcie swojego zdania</p>
69.	<p>Radość ze świata, który nas otacza. I, 1: 1), 3), 6), 9), 12), 16), 20);</p>	<p>– słucha uważnie utworu – mówi o sytuacjach, kiedy czuje wdzięczność – słucha informacji o Moniuszce</p>	<p>– mówi o tym, co go zachwyca w otaczającym świecie – określa, do kogo zwraca się podmiot liryczny</p>	<p>– wie, jakie są cechy hymnu – wymienia, za co podmiot liryczny dziękuje Stwórcy</p>	<p>– tworzy poprawną definicję hymnu – określa elementy rytmiczne w wierszu</p>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	2: 3), 11); II, 2: 6); 3: 2), 3); IV, 3) – Franciszek Karpiński, <i>Pieśń poranna</i> – hymn – podmiot liryczny – rytm – Stanisław Moniuszko [podręcznik, s. 197]		– wie, kim był Stanisław Moniuszko	– wymienia sytuacje, w których człowiek może czuć wdzięczność	– wyjaśnia zapis ortograficzny wyrazów pisanych wielką literą – prowadzi dzienniczek wdzięczności
70.	Przyimek stoi przy imieniu. II, 1: 1), 2), 4), 6) – przyimek – wyrażenie przyimkowe – przyimki złożone [podręcznik, s. 198–200; zeszyt ćwiczeń, s. 154–156]	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – z pomocą nauczyciela uzupełnia luki w tekście, używając właściwych przyimków – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – wraz z rzeczownikami tworzy wyrażenie przyimkowe – uzupełnia luki w tekście, używając z reguły właściwych przyimków – zna funkcje składniowe wyrażenia przyimkowego – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika – podejmuje próbę napisania relacji z wymyślonej przygody, wykorzystuje wyrażenia przyimkowe w celu uplastycznienia opowieści	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – wraz z rzeczownikami tworzy wyrażenie przyimkowe – uzupełnia luki w tekście, używając właściwych przyimków – z reguły poprawnie dobiera formę gramatyczną rzeczownika w zależności od przyimka – zna funkcje składniowe wyrażenia przyimkowego – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika – pisze relację z wymyślonej przygody, wykorzystując wyrażenia przyimkowe w celu uplastycznienia opowieści	– wie, że przyimek jest niesamodzielną częścią mowy – wraz z rzeczownikami tworzy wyrażenie przyimkowe – uzupełnia luki w tekście, używając właściwych przyimków – dobiera poprawnie formę gramatyczną rzeczownika w zależności od przyimka – zna funkcje składniowe wyrażenia przyimkowego – wie, że wyrażenie przyimkowe może być określeniem rzeczownika, czasownika i przymiotnika – pisze barwną relację z wymyślonej przygody, świadomie wykorzystując wyrażenia przyimkowe w celu

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			– dostrzega możliwość wykorzystania tych samych przyimków w tworzeniu wyrażen oznaczających stosunki przestrzenne i czasowe (dostrzega różne funkcje przyimków)	– dostrzega możliwość wykorzystania tych samych przyimków w tworzeniu wyrażen oznaczających stosunki przestrzenne i czasowe (dostrzega różne funkcje przyimków)	uplastycznienia opowieści – dostrzega możliwość wykorzystania tych samych przyimków w tworzeniu wyrażen oznaczających stosunki przestrzenne i czasowe (dostrzega różne funkcje przyimków)
71.	<p>Na pewno czy na niby? Pisownia przyimków złożonych i wyrażen przyimkowych. II, 1: 1), 2), 4); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Dziwna wizyta</i> – pisownia przyimków złożonych – pisownia wyrażen przyimkowych [podręcznik, s. 201–203; zeszyt ćwiczeń, s. 181–185]</p>	<p>– słucha utworu czytanego przez nauczyciela – z reguły poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – z pomocą nauczyciela układa zdania z przyimkami i wyrażeniami przyimkowymi – zna zasady pisowni wyrażen przyimkowych i przyimków złożonych – podejmuje próbę uzupełnienia luk w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – wie, w jakich sytuacjach korzysta się ze słownika ortograficznego, ma świadomość obecności</p>	<p>– słucha utworu czytanego przez nauczyciela – z reguły poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – układa zdania z przyimkami i wyrażeniami przyimkowymi, starając się zachować ich poprawną pisownię – zna podstawowe zasady pisowni wyrażen przyimkowych i przyimków złożonych – uzupełnia luki w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – korzysta ze słownika ortograficznego, ma świadomość obecności w</p>	<p>– słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela – poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – samodzielnie układa zdania z wyrażeniami przyimkowymi, z reguły nie popełnia błędów w tym zakresie – zna zasady pisowni wyrażen przyimkowych, stosuje je w sytuacjach typowych – poprawnie uzupełnia luki w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – umiejętnie korzysta ze słownika ortograficznego</p>	<p>– słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela – poprawnie wskazuje w tekście przyimki i wyrażenia przyimkowe – samodzielnie i poprawnie układa zdania z wyrażeniami przyimkowymi – zna zasady pisowni wyrażen przyimkowych, stosuje je w sytuacjach problemowych – poprawnie uzupełnia luki w tekście przyimkami i formami przyimków złożonych – umiejętnie korzysta ze słownika ortograficznego</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		w słowniku elementów fakultatywnych, np. zestawu zasad pisowni, przykładów zapisu	słowniku elementów fakultatywnych, np. zestawu zasad pisowni, przykładów zapisu		
72.	<p>„Kto ma uszy, niechaj słucha...” I, 1: 3), 7), 12), 14), 15), 17), 18), 19); 2: 3), 11), 12); III, 1: 1), 3); IV, 1), 2), 5) – <i>Przypowieść o siewcy</i> – przypowieść – wartości [podręcznik, s. 186–187, 204–206]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa czas i miejsce wydarzeń – wie, jakie są cechy przypowieści – zapisuje notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie dosłowne przypowieści – wyszukuje w tekście odpowiednie cytaty – pisze pracę na zadany temat – podaje najważniejsze informacje do notatki 	<ul style="list-style-type: none"> – formułuje wskazówki dla człowieka, który chce wydać plon – opisuje obraz – rozumie przenośne znaczenie przypowieści – redaguje notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia sytuacje, które mogą być współczesnym odniesieniem do przypowieści – wyjaśnia przenośne znaczenie przypowieści – samodzielnie redaguje notatkę – wyjaśnia słowa z tematu lekcji
73.	<p>Znaczenie światła w przypowieściach. I, 1: 3), 7), 12), 14), 15), 17), 18), 19); II, 2: 3); III, 1: 1), 3); IV, 1), 2) – <i>Przypowieść o pannach roztropnych i nierozsądnych</i> – <i>Przypowieść o lampie</i> – przypowieść – kontrast – przymiotniki o znaczeniu przeciwstawnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji nauczyciela – wskazuje wydarzenia fabuły – wymienia przykłady związków frazeologicznych pochodzenia biblijnego 	<ul style="list-style-type: none"> – mówi o roli światła w życiu człowieka – dostrzega znaczenia dosłowne – wyjaśnia znaczenie określonych biblizmów 	<ul style="list-style-type: none"> – próbuje odczytać znaczenia przenośne – dostrzega kontrast w przypowieści o pannach – dopisuje przymiotniki o znaczeniu przeciwstawnym do napisanych – stosuje wybrane związki frazeologiczne w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie lampy i światła w obu przypowieściach – wyjaśnia znaczenie frazeologizmów – buduje wypowiedź z zastosowaniem poznanych związków frazeologicznych pochodzenia biblijnego

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– znaczenie przenośne wyrazów – frazeologizm [podręcznik, s. 207–208]				
74	Kim jest dobry pasterz z ewangelicznej przypowieści? I, 1: 3), 7), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 8), 11), 13); II, 2: 3); III, 1: 1), 3); 2: 5); IV, 1), 2) – <i>Dobry Pasterz</i> – przypowieść – wartości [podręcznik, s. 186–187 (infografika), 209–210]	– czyta <i>Przypowieść o Dobrym Pasterzu</i> – zna wyraz <i>psalm</i> – słucha nagrania – dopisuje synonimy do wyrazu <i>dobry</i> – wymienia cechy dobrego pasterza	– zaznacza poprawne odpowiedzi w zadaniu – wyszukuje na osi czasu czas powstania psalmów – słucha nagrania – wymienia cechy dobrego pasterza – mówi o zagrożeniach dla młodych ludzi we współczesnym świecie	– wyjaśnia dosłowne znaczenie słowa <i>pasterz</i> – wie, że Księga Psalmów jest częścią Starego Testamentu – mówi o swoich wrażeniach po wysłuchaniu nagrania – szuka synonimów wyrazu <i>dobry</i> – wskazuje cechy dobrego pasterza w tekście przypowieści i <i>Psalmie 23</i> – podaje propozycje unikania zagrożeń	– wyjaśnia przenośne znaczenie słowa <i>pasterz</i> – wie, że psalmy są gatunkiem biblijnym – wyjaśnia, która wersja psalmu zrobiła na nim większe wrażenie – podaje synonimy wyrazu <i>dobry</i> – porównuje cechy dobrego pasterza w tekście przypowieści i <i>Psalmie 23</i> – dostrzega aktualność przesłania obu przypowieści
75.	Co jest istotą miłości do drugiego człowieka? I, 1: 1), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 8), 11); II, 2: 3); III, 1: 1), 3); IV, 1), 2), 5) – <i>Przypowieść o miłosiernym Samarytaninie</i> – Lusja Ogińska, <i>Dobry Samarytanin</i> – przypowieść	– zna znaczenie słowa <i>miłosierny</i> – wymienia bohaterów przypowieści – opowiada, co widzi na obrazie	– zna znaczenie wyrazów: <i>miłosierny</i> i <i>miłosierdzie</i> – opisuje zachowanie bohaterów przypowieści – odpowiada na pytanie z wiersza – wymienia bohaterów <i>Przypowieści o miłosiernym Samarytaninie</i> – opisuje główne postacie na obrazie	– rozumie znaczenie wyrazów: <i>miłosierny</i> i <i>miłosierdzie</i> – charakteryzuje postępowanie Samarytanina – opisuje obraz Vincenta van Gogha <i>Dobry Samarytanin (według Delacroix)</i> – mówi, jak można być dobrym we współczesnym świecie	– wyjaśnia znaczenie wyrazów: <i>miłosierny</i> i <i>miłosierdzie</i> – wskazuje dwie postawy wobec potrzebującego człowieka – analizuje obraz Vincenta nam Gogha – podaje przykład współczesnego Samarytanina – proponuje akcję wolontariatu

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– wartości [podręcznik, s. 211–212]		– zastanawia się, jak można być dobrym we współczesnym świecie		
76.	Wszyscy jesteśmy z jednej makówki. I, 1: 1), 3), 4), 5), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 3), 8), 11), 12), 13); III, 1:1), 2), 3), 5); IV, 1), 2) – Czesław Miłosz, <i>Przypowieść o maku</i> – porównanie – kontrast [podręcznik, s. 213–214]	– wypowiada się na temat wiersza – uważnie ogląda film – bierze udział w pantomimie – pisze opowiadanie	– opowiada o świecie przedstawionym w utworze – występuje w pantomimie – pisze opowiadanie – zna nazwiska polskich noblistów z dziedziny literatury	– wyodrębnia obrazy poetyckie w wierszu – przygotowuje pytania, które mógłby zadać podczas konferencji prasowej – stosuje zasady etykiety językowej podczas inscenizowanej konferencji	– interpretuje obrazy poetyckie w wierszu – wyjaśnia przesłanie utworu – pisze opowiadanie twórcze na zadany temat, stosuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi – wyjaśnia, dlaczego wiersz można nazwać przypowieścią
77.	Świat Biblii – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 2), 3), 5); 2: 2), 8), 11); II, 1: 1), 2), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9) – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika – przypowieść – grupa podmiotu – grupa orzeczenia – frazeologizm – przymek, wyrażenie	– czyta tekst w ciszy – rzadko odnajduje w tekście potrzebne informacje – ma trudności z odpowiedzią na wszystkie pytania – wie, czym jest grupa podmiotu i grupa orzeczenia – wie, czym jest przymek, z reguły poprawnie uzupełnia luki przymkami – wie, czym jest wyrażenie przy- imkowe – wie, czym jest przypowieść	– czyta tekst, częściowo odnajdując w nim właściwe fragmenty, na podstawie których udziela odpowiedzi na pytania – odpowiada na większość pytań – poprawnie uzupełnia luki przy- imkami – wie, czym jest przypowieść, próbując napisać przypowieść	– czyta tekst, z reguły odnajdując fragmenty pomocne w udzieleniu odpowiedzi na pytania – z reguły poprawnie odpowiada na pytania – wyjaśnia większość frazeologi- zmów – zna i rozumie termin <i>przypowieść</i> , pisze <i>przypowieść</i> na zadany temat, stosuje większość wyróżników tej formy wypowiedzi	– czyta tekst ze zrozumieniem, wyszukuje w nim odpowiedzi na pytania – bezbłędnie odpowiada na pytania – wyjaśnia wszystkie frazeologizmy – zna i rozumie termin <i>przypowieść</i> , pisze <i>przypowieść</i> na zadany temat, stosuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	przyimkowe – związek współrzędny wyrazów – związek podrzędny wyrazów [podręcznik, s. 215–216]				
78.	Świat Biblii – piszemy sprawdzian. I, 1: 2), 3), 5); 2: 2), 8), 11); II, 1: 1), 2), 6), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – treści zawarte w 4. rozdziale podręcznika – przypowieść – grupa podmiotu – grupa orzeczenia – frazeologizm – przyimek, wyrażenie przyimkowe – związek współrzędny wyrazów – związek podrzędny wyrazów	– czyta tekst w ciszy – rzadko odnajduje w tekście potrzebne informacje – ma trudności z odpowiedzią na pytania – wie, czym jest przypowieść	– czyta tekst, częściowo odnajdując w nim właściwe fragmenty, na podstawie których udziela odpowiedzi na pytania – z reguły poprawnie wykonuje zadania – próbuje napisać przypowieść	– czyta tekst, z reguły odnajdując fragmenty pomocne w udzieleniu odpowiedzi na pytania – z reguły poprawnie wykonuje zadania – pisze przypowieść na zadany temat, stosuje większość wyróżników tej formy wypowiedzi	– czyta tekst ze zrozumieniem, wyszukuje w nim odpowiedzi na pytania – bezbłędnie wykonuje zadania – zna i rozumie termin: przypowieść; pisze przypowieść na zadany temat, stosuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi
Blisko natury					
79.	Czyż to nie cudne, że bywają	– wymienia bohaterki	– określa czas wydarzeń	– omawia elementy świata	– opisuje krajobraz widziany

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>poranki? I, 1: 1), 4), 9), 10), 11), 19); 2: 6), 12); II, 1: 6); 2: 3), 6), 7), 8); 3: 3); 4: 1); III, 1: 3), 4), 5); 2: 1) – Lucy Maud Montgomery, <i>Poranek na Zielonym Wzgórzu</i> – świat przedstawiony – narracja – główny bohater – opis krajobrazu – epitet – synonim [podręcznik, s. 218–220]</p>	<p>przedstawione we fragmencie – mówi o miejscu wydarzeń</p>	<p>– opisuje główną bohaterkę – opisuje krajobraz</p>	<p>przedstawionego – omawia cechy bohaterki – wypisuje przymiotniki opisujące i oceniające</p>	<p>oczami bohaterki – charakteryzuje bohaterkę – wymienia emocje odczuwane przez Anię – określa rodzaj narracji w utworze – wykonuje pracę pt. <i>Cztery pory roku na Zielonym Wzgórzu</i> – opisuje swoje przeżycia i emocje, kiedy się budzi w piękny poranek</p>
80.	<p>Część zdania, która pomaga w opisie. II, 1: 1), 2), 4), 8), 10) – przydawka – sposoby wyrażania przydawek [podręcznik, s. 221–223; zeszyt ćwiczeń, s. 156–159]</p>	<p>– wie, co to jest przydawka – wie, na jakie pytania odpowiada przydawka</p>	<p>– wskazuje podmiot, orzeczenie i określenia – wyszukuje związki wyrazowe w zdaniach – wie, czym może być wyrażona w zdaniu przydawka – wyszukuje przydawki w tekście</p>	<p>– potrafi wskazać przydawki w zdaniu – uzupełnia zdania przydawkami – dopisuje przydawki wyrażone różnymi częściami mowy</p>	<p>– określa role przydawki w zdaniu – funkcjonalnie używa różnych przydawek w tekście</p>
81.	<p>Jakie środki poetyckie zastosował Julian Tuwim w wierszu <i>Mowa ptaków?</i> I, 1: 1), 2), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18); 2: 2), 3), 8); II, 2:</p>	<p>– słucha nagrań – mówi o swoich wrażeniach – zapisuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – zna pojęcia:</p>	<p>– opowiada o wrażeniach związanych z odgłosami budzącej się natury – wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze</p>	<p>– opisuje sytuację ukazaną w wierszu – wyszukuje i odczytuje wyrazy dźwiękonaśladowcze – wyjaśnia pojęcia:</p>	<p>– wyjaśnia przenośne znaczenie słów w wierszu – łączy frazeologizmy z ich znaczeniami – zapisuje odgłosy wydawane przez</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	4), 5); 3: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Julian Tuwim, <i>Mowa ptaków</i> – wyraz dźwiękonaśladowczy – dźwiękonaśladowstwo [podręcznik, s. 224–226; zeszyt ćwiczeń, s. 75–78]	<i>dźwiękonaśladowstwo, wyraz dźwiękonaśladowczy</i>	– rozumie pojęcia: <i>dźwiękonaśladowstwo, wyraz dźwiękonaśladowczy</i>	<i>dźwiękonaśladowstwo, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> – odczytuje wersy, w których celowo powtarzają się głoski lub występują wyrazy oddające dźwięki natury	podane przedmioty – korzysta ze słownika języka polskiego i słownika razeologicznego
82.	Jaką rolę w życiu rodziny odgrywał pies Burek? I, 1: 1), 2), 7), 9), 12), 14), 16), 18), 19), 20); 2: 2), 3); II, 2: 6); 3: 1); III, 1: 1); 2: 5) – Paweł Beręsewicz, <i>Burek</i> – cytat – cytowanie [podręcznik, s. 227–229]	– czyta tekst w skupieniu / podejmuje próbę czytania na głos – słucha tekstu czytanego przez innego ucznia – z pomocą nauczyciela opisuje w formie ustnej wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie	– czyta głośno – słucha z uwagą tekstu czytanego przez innego ucznia – ogólnikowo wypowiada się na temat głównego bohatera utworu – nieprecyzyjnie opisuje w formie ustnej wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – słucha z uwagą tekstu czytanego przez innego ucznia – opowiada o głównym bohaterze utworu, stara się przytoczyć właściwe fragmenty tekstu na poparcie swoich opinii – opisuje ustnie wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – słucha z uwagą tekstu czytanego przez innego ucznia – barwnie opowiada o głównym bohaterze utworu, przytacza właściwe fragmenty tekstu na poparcie swoich opinii – dokładnie opisuje wygląd i zachowanie zwierzęcia przedstawionego w tekście – wie, czym jest cytat – wie, jakim celem służy cytowanie
83.	On jest zupełnie wyjątkowy! – jak opisać ulubione zwierzę. I, 1: 4); 2: 1), 4), 5), 6); II, 2: 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9); 3: 1), 3), 4), 5); III, 2: 1), 4), 9); IV, 2),	– opowiada o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – z pomocą nauczyciela sporządza listę cech, jakimi może się charakteryzować	– opowiada o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – stara się scharakteryzować opisywane zwierzę pod względem jego wyglądu,	– opowiada o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – charakteryzuje opisywane zwierzę pod względem jego wyglądu, temperamentu, zachowań itd.	– opowiada barwnie o swoim prawdziwym lub wymarzonym zwierzęciu – charakteryzuje opisywane zwierzę pod względem jego wyglądu, temperamentu,

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	3), 5), 7) – <i>Nasi ulubieńcy</i> – opis zwierzęcia – notka encyklopedyczna [podręcznik: s. 230–233; zeszyt ćwiczeń: s. 39–40]	jakieś zwierzę – z pomocą nauczyciela pisze krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi) – analizuje wzorcowy opis zwierzęcia – wie, czym jest opinia – ma trudności z odróżnieniem opinii od faktu	temperamentu, zachowań itd. – pisze krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi), wykorzystując informacje zaczerpnięte z różnych źródeł – podejmuje próbę zredagowania opisu zwierzęcia na podstawie instrukcji i wzoru – wie, czym jest opinia – z reguły odróżnia opinię od faktu	– redaguje krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi), korzystając z różnych źródeł informacji – na podstawie instrukcji i wzoru redaguje krótki opis zwierzęcia – wie, czym jest opinia – odróżnia opinię od faktu – dostrzega miejsce opinii w opisie	zachowań itd. – samodzielnie redaguje krótką notatkę na temat jakiegoś zwierzęcia (np. psa, kota, papugi), korzystając z różnych źródeł informacji – na podstawie instrukcji i wzoru redaguje opis zwierzęcia – wie, czym jest opinia – odróżnia opinię od faktu – dostrzega miejsce opinii w opisie
84.	Niejeden z nas nieraz błąd ortograficzny popełnił. II, 1: 1), 2), 4); 3: 5); 4: 1) – Agnieszka Frączek, <i>Kompani</i> – pisownia <i>nie</i> z liczebnikami [podręcznik, s. 234–235; zeszyt ćwiczeń, s. 181]	– nazywa części mowy wyróżnione w wierszu – zna regułę pisowni przeczenia <i>nie</i> z liczebnikami	– ilustruje przykładami zapis przeczenia <i>nie</i> z liczebnikami – uzupełnia przysłowia	– uzasadnia zapis przeczenia <i>nie</i> na przykładach – wyjaśnia sens przysłów	– zna wyjątki od reguły w zakresie pisowni <i>nie</i> z liczebnikami – stosuje w praktyce zasady pisowni przeczenia <i>nie</i> z liczebnikami
85.	Ustalamy zasady dotyczące postępowania z bezpiecznymi psami. I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 11); II, 2: 4), 5); 3: 1); IV, 5), 6) – Ryszard Marek Groński, <i>Nos</i>	– z pomocą nauczyciela ustala liczbę sylab w wersach, określa liczbę wersów w strofach, wskazuje rymy – z pomocą nauczyciela opowiada o głównym bohaterze utworu	– czyta wiersz, starając się podkreślić jego rytm – podejmuje samodzielne próby ustalenia liczby sylab w wersach, określenia liczby wersów w strofach, wskazania rymów	– czyta głośno wiersz, podkreślając jego rytm – bada elementy tworzące rytm wiersza (z reguły bezbłędnie ustala liczbę sylab w wersach, określa liczbę wersów w strofach, wskazuje rymy)	– czyta głośno wiersz, podkreślając jego rytm – umiejętnie bada elementy tworzące rytm wiersza (poprawnie ustala liczbę sylab w wersach, określa liczbę wersów w strofach, wskazuje rymy)

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	– rytm [podręcznik, s. 236–237]		– krótko opowiada o głównym bohaterze utworu	– opowiada o głównym bohaterze utworu – proponuje zasady postępowania z bezpańskimi psami	– barwnie opowiada o głównym bohaterze utworu, cytując fragmenty wiersza – zapisuje zasady postępowania z bezpańskimi psami
86.	Redagujemy ogłoszenia. II, 1: 6); 2: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 4), 5); 2: 1), 9) – ogłoszenie [podręcznik, s. 237; zeszyt ćwiczeń, s. 46–49; materiały dodatkowe: <i>Język polski. Ćwiczenia redakcyjne</i> , cz. 1, s. 132–137]	– wie, czym jest <i>ogłoszenie</i> – odpowiada na pytania dotyczące treści ogłoszenia	– analizuje przykładowe ogłoszenia – pisze według podanego planu ogłoszenie o zaginięciu zwierzęcia – pisze ogłoszenia pasujące do podanych sytuacji / okoliczności – dopisuje brakujące informacje w podanych ogłoszeniach	– porównuje ogłoszenia – proponuje najdogodniejsze miejsce na umieszczenie napisanego ogłoszenia – pisze ogłoszenie w imieniu harcerzy – uzupełnia ogłoszenie o brakujące informacje	– określa nadawców podanych ogłoszeń – wskazuje ogłoszenia, które zawierają wyrazy podkreślające atrakcyjność oferty – określa cel, w jakim zostały napisane ogłoszenia – wskazuje w podanych ogłoszeniach określenia i sformułowania zachęcające do skorzystania z oferty
87	Zabawa słowami w wierszu Juliana Tuwima <i>Figielek</i>. I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17); 2: 2), 3); II, 1: 1), 3); 2: 4), 5), 6), 8); 3: 1); IV, 5), 6) – Julian Tuwim, <i>Figielek</i> – porównanie – komizm [podręcznik, s. 238]	– odczytuje wyraz składający się ze wskazanych sylab innych wyrazów – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypisuje zwierzęta występujące w wierszu	– wyjaśnia znaczenie podanego wyrazu – określa swoje wrażenia po wysłuchaniu tekstu – zapisuje czasowniki występujące w wierszu w formie bezokoliczników – uzupełnia podane porównania pasującymi nazwami zwierząt	– zapisuje synonimy podanego wyrazu – określa tematykę wiersza – podaje informacje na temat zachowania zwierząt z wiersza – wyjaśnia znaczenia podanych wyrażeń, dobierając do nich odpowiednie przymiotniki – wyjaśnia tytuł wiersza – wypowiada się na swój temat, korzystając z podanego słownictwa	– korzysta ze słownika języka polskiego / słownika frazeologicznego / słownika synonimów – określa wymowę utworu – podaje przykłady sytuacji z wiersza, które nie mogły wydarzyć się w rzeczywistości, i takich, które są prawdopodobne – uzasadnia słuszność stwierdzenia, że obserwacja świata zwierząt może być dobrą

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
					lekcją dla człowieka
88.	<p>Ania z Zielonego Wzgórza – opowieścią o niezwyklej dziewczynce z bujną wyobraźnią³. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 13), 14), 17), 19), 20); 2: 3), 8); III, 1: 1); 2: 5); IV, 1), 3), 9)</p> <p>– Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i> – autor – biogram</p>	<p>– odpowiada na część pytań dotyczących treści książki</p> <p>– zapoznaje się z informacjami na temat autorki poznanej lektury</p> <p>– zna słowo <i>biografia</i></p>	<p>– rozwiązuje krzyżówkę</p> <p>– rozumie słowo <i>biografia</i></p> <p>– uzupełnia zdania o autorce na podstawie podanej biografii</p> <p>– układa z rozsypanki wyrazowej tytuły książek o przygodach Ani</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie słowa <i>biografia</i></p> <p>– gromadzi informacje na temat cyklu książek o Ani</p> <p>– opowiada wybrany fragment lektury</p>	<p>– korzysta z dostępnych źródeł informacji</p> <p>– dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury</p>
89.	<p>„Milion razy lepiej być Anią z Zielonego Wzgórza niż Anią znikąd”, czyli losy panny Shirley. I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 18), 19), 20); 2: 3), 5), 8), 11), 12); II, 2: 4), 8); III, 1: 1); 2: 3), 4)</p> <p>– Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń</p>	<p>– dopisuje wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>dom</i></p> <p>– mówi o miejscu wydarzeń</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia podanych przysłów</p> <p>– określa czas wydarzeń</p> <p>– określa miejsce wydarzeń</p> <p>– ilustruje wybrane wydarzenia z życia bohaterki</p>	<p>– wypowiada się na temat roli domu (rodziny) w życiu człowieka</p> <p>– uzupełnia plan wydarzeń dotyczący pobytu Ani na Zielonym Wzgórzu</p>	<p>– wyjaśnia sens cytatu zawartego w temacie lekcji</p> <p>– zaznacza na osi czasu wydarzenia z życia Ani przed przybyciem na Zielone Wzgórze</p>

³ Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– bohater – plan wydarzeń				
90.	<p>„Ona jest naprawdę bardzo miłym stworzeniem”, czyli o niezwykłym charakterku Ani Shirley.</p> <p>I, 1: 1), 7), 9), 11), 14), 16), 18), 19), 20); 2: 2), 5); II, 1: 6); 2: 4), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1), 3), 4); IV, 5), 6)</p> <p>– Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i> – opis postaci literackiej</p>	<p>– opowiada o głównej bohaterce – gromadzi informacje na temat wyglądu zewnętrznego Ani – z pomocą nauczyciela redaguje opis postaci literackiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia słów: <i>charakter, usposobienie, umysłowość</i> – korzysta ze słownika języka polskiego – wyjaśnia znaczenia podanych związków frazeologicznych – gromadzi słownictwo dotyczące przedstawienia postaci – porządkuje cechy dotyczące Ani – redaguje ogólny opis postaci literackiej</p>	<p>– rozdziela słownictwo na wyrazy nazywające cechy charakteru, usposobienia i umysłowości – omawia elementy tworzące plan opisu postaci literackiej – ocenia postać literacką – redaguje opis postaci literackiej zgodny z wzorcem tej formy wypowiedzi</p>	<p>– wyjaśnia, na czym polegał „niezwykły charakter” bohaterki lektury – uzasadnia wybrane określenia przykładami zachowania, postępowania bohaterki – redaguje bezbłędny i oryginalny opis postaci literackiej</p>
91.	<p>„Jakże wspaniałymi byłby świat, gdyby ludzkie marzenia zmieniały się w rzeczywistość”, czyli do czego są potrzebne marzenia?</p> <p>I, 1: 1), 7), 9), 11), 14), 15), 16), 18), 19), 20); 2: 2), 5); II, 1: 6); 2: 4), 5), 6), 9); 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 4), 5); 2: 1); IV, 5), 6)</p> <p>– Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i></p>	<p>– tworzy słoneczko skojarzeniowe do wyrazu <i>marzenie</i> – zna słowo <i>sentencja</i> – z niewielką pomocą nauczyciela redaguje list</p>	<p>– rozumie znaczenie słowa <i>sentencja</i> – układa sentencje o marzeniach – nazywa związki frazeologiczne przedstawione w formie ilustracji – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji – samodzielnie redaguje list, zachowuje większość elementów tej formy wypowiedzi</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie słowa <i>sentencja</i> – wyjaśnia sens ułożonych sentencji – redaguje list, zachowuje wszystkie ważne elementy tej formy wypowiedzi</p>	<p>– wyjaśnia znaczenia podanych frazeologizmów – wypowiada się na temat marzeń Ani i sposobów ich spełniania – redaguje bezbłędny pod względem językowym list z zachowaniem wszystkich elementów tej formy wypowiedzi, stosuje odpowiednie sformułowania, zachowuje spójność tekstu</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– sentencja – frazeologizm				
92.	Przedstawiamy poznaną legendę w formie komiksu. I, 1: 1), 2), 3), 7), 8), 9), 11), 12), 14), 15), 18), 19), 20); 2: 3), 7), 8), 12); II, 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3); 2: 5), 9) – <i>Wilki z Gubbio</i> – elementy świata przedstawionego – plan wydarzeń – komiks – legenda [podręcznik, s. 239–240]	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem – z pomocą nauczyciela układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście – wie, co to jest komiks	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem – podejmuje próbę ułożenia planu wydarzeń przedstawionych w tekście – dostrzega w tekście elementy legendy – podaje cechy komiksu – wykonuje komiks	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem – samodzielnie układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście – opowiada o przebiegu wydarzeń – dostrzega w tekście elementy legendy – wypowiada się na temat umowy między wilkiem a mieszkańcami miasta – tworzy komiks	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia, śledząc tekst wzrokiem – określa czas i miejsce wydarzeń przedstawionych w tekście – samodzielnie układa plan wydarzeń przedstawionych w tekście – omawia czyn dokonany przez Świętego Franciszka – ocenia postawę Świętego Franciszka – dostrzega w tekście elementy legendy – wypowiada się na temat umowy między wilkiem a mieszkańcami miasta Gubbio – tworzy i prezentuje ciekawy komiks
93.	Cóż począć, gdy nie wiadomo, co już zrobiono, a co pominięto? II, 1: 1), 2), 3), 4), 8) – osobowa i nieosobowa forma czasownika – bezokolicznik	– odróżnia formy osobowe czasownika od nieosobowych	– wie, że formy zakończone na <i>-no</i> , <i>-to</i> pełnią funkcję orzeczeń – wie, kiedy stosuje się zdania z formami na <i>-no</i> , <i>-to</i>	– przekształca zdania z formami osobowymi w zdania z formami nieosobowymi czasownika	– funkcjonalnie wykorzystuje informacje na temat różnych form czasownika

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– formy na <i>-no, -to</i> – orzeczenie – podmiot [podręcznik, s. 241–243; zeszyt ćwiczeń, s. 160–162]				
94.	O szacunku do każdego stworzenia I, 1: 1), 3), 4), 8), 9), 12), 14), 16), 17), 18), 19), 20); II, 4: 1); III, 1: 1), 2), 3); 2: 1), 5); IV, 1), 2) – Ignacy Krasicki, <i>Dzieci i żaby</i> – bajka – morał [podręcznik, s. 53, 244]	– opowiada o zachowaniu chłopców – podaje cechy bohaterów	– wie, że utwór Krasickiego jest bajką – wie, że postacie są zbudowane na zasadzie kontrastu – wyszukuje morał w utworze	– ocenia zachowanie chłopców – wskazuje uosobienie w bajce – zna cechy bajki – wyjaśnia morał	– wskazuje cechy bajki w utworze Krasickiego – ocenia, czy bajka Krasickiego jest nadal aktualna
95.	Nasz głos w obronie środowiska. I, 2: 1), 3), 8); II, 3: 1); III, 1: 1) – plakat [podręcznik, s. 245–246]	– wie, czym jest plakat – z pomocą nauczyciela opisuje plakaty zamieszczone w podręczniku – z pomocą nauczyciela określa cel powstania plakatów – wymienia wydarzenia (znane ze szkoły i nie tylko) związane z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – wymienia przedsięwzięcia związane z dbaniem o	– krótko opisuje ustnie plakaty – podejmuje próbę oceny plakatów – z pomocą nauczyciela określa cel powstania plakatów – wymienia wydarzenia (znane ze szkoły i nie tylko) związane z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – mówi o wartości rzeki Wisły – podejmuje próbę	– analizuje plakaty, po części uwzględniając przedstawione obiekty, wykorzystane barwy i umieszczone na nich napisy – krótko, ale rzeczowo wypowiada się na temat plakatów, wyraża opinię na ich temat – podejmuje próbę określenia celu powstania plakatów, wypowiada się na temat ich możliwych adresatów – opowiada o wydarzeniach (szkol-	– analizuje plakaty, zwracając uwagę na przedstawione obiekty, wykorzystane barwy i umieszczone na nich napisy – interesująco wypowiada się na temat plakatów, wyraża opinię na ich temat – wyjaśnia, czego symbolem jest Wisła – trafnie określa cel powstania plakatów, wypowiada się na temat ich możliwych adresatów

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		<p>środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – czyta informacje na temat Roku Wisły – słucha nagrania piosenki – przedstawia w formie ustnej własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego 	<p>zredagowania spisu przedsięwzięć związanych z dbaniem o środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – słucha nagrania piosenki – podejmuje próbę napisania tekstu, w którym przedstawia własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego 	<p>nych i pozaszkolnych) związanych z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata</p> <ul style="list-style-type: none"> – samodzielnie redaguje spis przedsięwzięć związanych z dbaniem o środowisko – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – słucha uważnie nagrania piosenki – poprawnie określa temat wystuchanego utworu – redaguje tekst, w którym przedstawia własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> – barwnie opowiada o wydarzeniach (szkolnych i pozaszkolnych) związanych z obchodami Dnia Ziemi oraz akcją Sprzątanie Świata – samodzielnie redaguje spis przedsięwzięć związanych z dbaniem o środowisko – tworzy projekt plakatu związanego tematycznie z ochroną środowiska – słucha uważnie nagrania piosenki – poprawnie określa temat wystuchanego utworu i jego przesłanie – redaguje tekst, w którym przedstawia własne pomysły na polepszenie stanu środowiska naturalnego
96.	<p>Wyprawa w nieznanne, czyli jak chronić przyrodę. I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 5), 8), 11), 12); II, 2: 4), 5), 6); 3: 1), 2), 3); III, 1: 1), 2), 4); IV, 5), 6)</p> <p>– Konstany Ildefons Gałczyński, <i>Kronika olsztyńska</i> (fragment XIX)</p> <p>– cytata</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – z pomocą nauczyciela określa temat utworu – odbiera tekst na poziomie dosłownym – wyraża własną opinię, ale ma trudności z jej uzasadnieniem – mówi krótko o swoich reakcjach czytelnicy – uczestniczy w wykonaniu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – podejmuje próbę określenia tematu utworu – z pomocą nauczyciela odbiera tekst na poziomie przenośnym – stara się uzasadnić swoje stanowisko – nazywa swoje reakcje czytelnicy – uczestniczy w wykonaniu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub innego ucznia – określa główny temat utworu (podróż) – bez większych trudności odbiera tekst na poziomie przenośnym – argumentuje swoje stanowisko, częściowo podając jako argumenty cytaty z tekstu – w dużej mierze poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela lub ucznia – poprawnie określa główny temat utworu (podróż), opatruje go własnym komentarzem – odbiera tekst na poziomie przenośnym – umiejętnie uzasadnia swoje stanowisko, przytacza odpowiednie cytaty z utworu na poparcie swojej oceny

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	[podręcznik, s. 247]	utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego)	utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego)	interpretuje cytat w kontekście całości utworu – nazywa swoje reakcje czytelnicze – uczestniczy w wykonaniu utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego)	– trafnie interpretuje cytat w kontekście całości utworu – nazywa swoje reakcje czytelnicze – aktywnie uczestniczy w wykonaniu utworu muzycznego (śpiewa piosenkę z tekstem Gałczyńskiego)
97.	Blisko natury – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 4); 2: 2); II, 1: 1), 3), 6), 8); 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9) – treści zawarte w 5. rozdziale podręcznika – przydawka – rodzaje przydawek – dźwiękonaśladowictwo – osobowe i nieosobowe formy czasownika – orzeczenie – pisownia <i>nie</i> z liczebnikami – ogłoszenie – opis zwierzęcia [podręcznik, s. 248–250]	– czyta tekst w skupieniu – stara się odpowiedzieć na pytania – stara się zredagować ogłoszenie – redaguje prosty opis zwierzęcia	– czyta tekst w skupieniu – wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – rozpoznaje formy nieosobowe czasownika – redaguje ogłoszenie, zachowuje niektóre jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje niektóre wyróżniki opisu zwierzęcia	– czyta tekst w skupieniu i ze zrozumieniem – podaje wyrazy dźwiękonaśladowcze – wypisuje przydawki z tekstu – redaguje ogłoszenie, zachowuje większość jego wyróżników – opisuje zwierzę, zachowuje większość wyróżników opisu zwierzęcia	– używa przydawek wyrażonych różnymi częściami mowy – przekształca formy nieosobowe czasownika w formy osobowe – redaguje ogłoszenie, zachowuje wszystkie jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje wszystkie wyróżniki opisu zwierzęcia
98.	Blisko natury – piszemy	– czyta tekst w skupieniu	– czyta tekst w skupieniu	– czyta tekst w skupieniu i ze	– używa przydawek wyrażonych

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	sprawdzian. I, 1: 4); 2: 2); II, 1: 1), 3), 6), 8); 2: 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – sprawdzian kontrolny nr 5 – przydawka – rodzaje przydawek – dźwiękonaśladownictwo – osobowe i nieosobowe formy czasownika – orzeczenie – pisownia <i>nie</i> z liczebnikami – ogłoszenie – opis zwierzęcia	– stara się odpowiedzieć na pytania – stara się zredagować ogłoszenie – redaguje prosty opis zwierzęcia	– wyszukuje w tekście informacje dotyczące poleceń – rozpoznaje formy nieosobowe czasownika – redaguje ogłoszenie, zachowuje niektóre jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje niektóre wyróżniki opisu zwierzęcia	zrozumieniem – podaje wyrazy dźwiękonaśladowcze – wypisuje przydawki z tekstu – redaguje ogłoszenie, zachowuje większość jego wyróżników – opisuje zwierzę, zachowuje więk- szość wyróżników opisu	różnymi częściami mowy – przekształca formy nieosobowe czasownika w formy osobowe – redaguje ogłoszenie, zachowuje wszystkie jego wyróżniki – opisuje zwierzę, zachowuje wszystkie wyróżniki opisu zwi- erzęcia
Ogród sztuki					
99.	W ogrodzie sztuk. I, 2: 2), 3), 8); II, 3: 1); III, 1: 1) – <i>Ogród sztuki</i> – martwa natura – dziedziny sztuki – rodzaje malarstwa [podręcznik, s. 251; zeszyt ćwiczeń, s. 112–114]	– wypowiada się na temat obrazu – tworzy kompozycję z przedmiotów leżących na szkolnym stoliku – rozwiązuje diagram sylabowy	– rozumie pojęcie <i>martwa natura</i> – łączy rodzaj malarstwa z informacją o tym, co zostało przedstawione na obrazie	– wymienia przedmiot nawiązujący do innej niż malarstwo dziedziny sztuki, który można byłoby dodać do stworzonej kompozycji – dopasowuje wyjaśnienia do pojęć: <i>fresk, fotografia, grafika</i>	– wyjaśnia, z jakimi dziedzinami sztuki łączą się podane pojęcia – podaje własne przykłady pojęć związanych z określonymi dziedzinami sztuki
100.	Jaki był stosunek Jerzego do własnej twórczości? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 14), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 5), 8),	– czyta tekst – z pomocą nauczyciela określa elementy świata przedstawionego w utworze	– czyta tekst głośno – z reguły poprawnie określa elementy świata przedstawionego w utworze	– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa elementy świata przedstawionego w	– czyta tekst głośno, wyraźnie i wyraziście – poprawnie określa elementy świata przedstawionego w

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	11); II, 3: 1); IV, 5), 6) – Kornel Makuszyński, <i>Szaleństwa panny Ewy</i> – opis miejsca – pejzaż – synonim – frazeologizm – słownictwo gwarowe – słownictwo potoczne – wulgaryzmy [podręcznik, s. 252–256]	– opowiada krótko o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką – wartościuje postawy i zachowania postaci – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – wie, czym są synonimy, z reguły poprawnie tworzy pary wyrazów synonimicznych – wie, w jakim celu korzysta się ze słownika języka polskiego	– dostrzega dwa punkty widzenia na jedną sprawę – opowiada krótko o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką, stara się je porównać z doznaniem bohaterki utworu – wartościuje postawy i zachowania postaci, w niewielkim stopniu posługuje się słownictwem wartościującym – przedstawia własne zdanie i z reguły poprawnie je uzasadnia – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – podejmuje próbę zredagowania opisu miejsca w oparciu o wzór – wie, czym są synonimy, z reguły poprawnie zastępuje wyrazy ich bliskoznacznymi / jednoznacznymi odpowiednikami, tworzy pary synonimiczne – wie, w jakim celu korzysta się	utworze – podejmuje próbę interpretacji cytatu w kontekście całości tekstu – dostrzega dwa punkty widzenia na jedną sprawę – podejmuje próbę konfrontacji poglądów bohaterów – opowiada o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką, porównuje je z doznaniem bohaterki utworu – wartościuje postawy i zachowania postaci, posługuje się słownictwem wartościującym – przedstawia własne zdanie i z reguły poprawnie je uzasadnia – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – podejmuje próbę samodzielnego zredagowania opisu miejsca, wykorzystując zgromadzone uprzednio informacje – wie, czym są synonimy, posługuje się nimi w celu	utworze – trafnie interpretuje cytat w kontekście całości tekstu – przedstawia dwa punkty widzenia na jedną sprawę – umiejętnie konfrontuje poglądy bohaterów – barwnie opowiada o własnych przeżyciach związanych z obcowaniem ze sztuką, porównuje je z doznaniem bohaterki utworu – wartościuje postawy i zachowania postaci, swobodnie posługuje się słownictwem wartościującym – przedstawia własne zdanie, umiejętnie je uzasadnia – gromadzi informacje na temat pracowni malarza, wyszukuje w tekście fragmenty dotyczące jej wyglądu – na podstawie zgromadzonego materiału samodzielnie redaguje opis miejsca – wie, czym są synonimy, świadomie posługuje się nimi – korzysta ze słownika języka

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
			ze słownika języka polskiego – orientuje się w podstawowych oznaczeniach występujących w słownikach	unikania powtórzeń – korzysta ze słownika języka polskiego – zna podstawowe oznaczenia występujące w słownikach	polskiego – zna podstawowe oznaczenia występujące w słownikach
101.	Sporo piszę, więc zostanę pisarzem. Orzeczenie i jego rodzaje. II, 1: 1), 2), 3), 4), 8), 10) – orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne – łącznik – orzecznik [podręcznik, s. 257–259; zeszyt ćwiczeń, s. 163–166]	– wie, czym jest orzeczenie, wskazuje je w zdaniu – zna definicje orzeczenia czasownikowego i orzeczenia imiennego – wypisuje orzeczenia z tekstu	– z reguły poprawnie wskazuje w zdaniach orzeczenia – rozpoznaje w zdaniach i nazywa rodzaje orzeczeń – rozpoznaje części mowy, które pełnią funkcję orzecznika	– poprawnie wskazuje w zdaniach orzeczenia – nazywa części mowy, które pełnią funkcję orzecznika w orzeczeniu imiennym – przekształca tekst, aby uniknąć powtórzeń	– bezbłędnie wskazuje w zdaniach orzeczenia – przekształca zdania z orzeczeniem imiennym w zdania z orzeczeniem czasownikowym – i odwrotnie
102.	Opisujemy pejzaż. I, 1: 4); 2: 8); II, 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1); 2: 1), 9); IV, 3), 9) – Stanisław Wyspiański, <i>Plenty o świecie</i> – Stefan Filipkiewicz, <i>Pejzaż z rzeką</i> – porównanie – epitet – pejzaż – opis obrazu [podręcznik, s. 260–261,	– wie, czym jest pejzaż – krótko i mało precyzyjnie opisuje ustnie przykładowe reprodukcje – z pomocą nauczyciela nadaje tytuł fragmentowi utworu – wie, czym jest epitet – wie, czym jest porównanie – stara się wskazać w tekście epitety i porównania – dostrzega rolę techniki w upowszechnianiu kultury	– wie, czym jest pejzaż – wypowiada się krótko na temat przykładowych pejzaży – opisuje ustnie przykładowe reprodukcje – nadaje tytuł fragmentowi utworu – wskazuje w tekście epitety i porównania – orientuje się w możliwościach, jakie daje technika w zakresie upowszechniania kultury i	– wie, czym jest pejzaż – wypowiada się krótko na temat przykładowych pejzaży, wyraża opinię na ich temat – analizuje przykładowe reprodukcje, w dużej mierze zwracając uwagę na sposoby ukazywania na nich przestrzeni i wierność w oddaniu szczegółów – nadaje fragmentowi utworu trafny tytuł – wie, jaką funkcję w utworze	– wie, czym jest pejzaż – interesująco wypowiada się na temat przykładowych pejzaży, wyraża opinię na ich temat i ją uzasadnia – analizuje przykładowe reprodukcje pod kątem ich tematów, sposobów ukazywania na nich przestrzeni i wierności w oddaniu szczegółów – nadaje fragmentowi utworu trafny tytuł

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zeszyt ćwiczeń, s. 24–25]		dostępu do zbiorów muzealnych – odwiedza wirtualne muzeum	literackim pełnią porównania i epitety – poprawnie wskazuje w tekście epitety i porównania – orientuje się w możliwościach, jakie daje technika w zakresie upowszechniania kultury i dostępu do zbiorów muzealnych – odwiedza wirtualne muzeum	– wie, jaką funkcję w utworze literackim pełnią porównania i epitety – poprawnie wskazuje w tekście epitety i porównania – orientuje się w możliwościach, jakie daje technika w zakresie upowszechniania kultury i dostępu do zbiorów muzealnych – odwiedza wirtualne muzeum
103.	Czym dla podmiotu lirycznego w wierszu jest muzyka? I, 1: 1), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8), 9), 11); II, 3: 1); 4: 1), 2); III; 1: 1), 2), 3), 5); 2: 4); IV, 2), 3), 7), 9) – Ludwik Jerzy Kern, <i>Muzyka</i> – podmiot liryczny – rytm [podręcznik, s. 262–263]	– wypowiada się na temat ulubionego zespołu muzycznego lub solisty – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela	– wypowiada się na temat upodobań muzycznych koleżanek i kolegów z klasy – czyta głośno (wyraźnie i wyraziście)	– wypowiada się na temat znaczenia muzyki w życiu człowieka – odpowiada na pytanie zawarte w temacie lekcji – czyta wiersz w taki sposób, aby wydobyć jego zmienny rytm	– wyjaśnia sens przenośni zawartych w wierszu – opracowuje zasady, których powinny przestrzegać osoby słuchające muzyki – bada rytm wiersza
104.	Jaki utwór nazywamy fraszką? I, 1: 6), 12), 14), 15), 17), 18); 2: 2), 3), 8), 9), 11), 12); II, 2: 4), 6); 3: 1), 2); III, 1: 1), 3) – Ryszard Przymus, <i>Fraszki</i>	– czyta głośno fraszki – z pomocą nauczyciela określa tematy poszczególnych utworów – zna termin <i>fraszka</i> – z pomocą nauczyciela	– czyta głośno fraszki – z reguły trafnie określa tematy poszczególnych utworów – wie, czym jest fraszka – podejmuje próbę ułożenia własnego żartobliwego	– czyta fraszki głośno, wyraźnie i wyraziście – trafnie określa tematy poszczególnych utworów – wie, czym jest fraszka – układa własny żartobliwy utwór	– czyta fraszki głośno, wyraźnie i wyraziście – trafnie określa tematy poszczególnych utworów – wie, czym jest fraszka – układa własny żartobliwy utwór

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p><i>teatralne</i> – teatr – terminologia związana z teatrem [podręcznik, s. 264–265, 267–269]</p>	<p>redaguje opis wnętrza teatru na podstawie fotografii – zna zasady zachowania się w teatrze i kinie – z pomocą nauczyciela redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – uczestniczy w scenie dramowej</p>	<p>utworu wierszowanego związanego z teatrem – podejmuje próbę zredagowania opisu wnętrza teatru na podstawie fotografii – zna zasady zachowania się w teatrze – redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – wskazuje różnice w zachowaniu się w teatrze i kinie – uczestniczy w scenie dramowej – zna podstawowe cechy teatru antycznego</p>	<p>wierszowany związany z teatrem, częściowo powielając kompozycję i ukształtowanie językowe utworu Ryszarda Przymusa – samodzielnie redaguje opis wnętrza teatru na podstawie fotografii, z reguły zachowuje wyznaczniki gatunkowe opisu – zna zasady zachowania się w teatrze – redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – wskazuje różnice w zachowaniu się w teatrze i kinie – uczestniczy w scenie dramowej – zna podstawowe cechy teatru antycznego</p>	<p>wierszowany związany z teatrem – samodzielnie redaguje opis wnętrza teatru na podstawie fotografii, zachowuje wyznaczniki gatunkowe opisu – zna zasady zachowania się w teatrze – samodzielnie redaguje kodeks dobrego zachowania w teatrze – poprawnie wskazuje różnice w zachowaniu się w teatrze i kinie – uczestniczy w scenie dramowej – zna podstawowe cechy teatru antycznego</p>
105.	<p>Tworzymy Dekalog kulturalnego widza teatralnego i kinowego. I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8), 9), 11); II, 2: 4), 6); 3: 1), 2); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Ewa Skarżyńska, <i>Teatr</i> – Tadeusz Makowski, <i>Teatr</i></p>	<p>– wypowiada się krótko na temat swojej wizyty w teatrze (np. klasowego wyjścia na spektakl) – z pomocą nauczyciela opisuje sytuację przedstawioną w utworze – z pomocą nauczyciela opowiada o sytuacji</p>	<p>– przedstawia krótko własne wrażenia związane z wizytą w teatrze – wypowiada się ogólnikowo na temat sytuacji opisanej w utworze – opowiada mało precyzyjnie o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego</p>	<p>– przedstawia własne wrażenia związane z wizytą w teatrze, posługuje się starannym językiem – wypowiada się krótko na temat sytuacji opisanej w utworze – ocenia zgodność zobrazowanej w utworze sytuacji z rzeczywistością</p>	<p>– przedstawia własne wrażenia związane z wizytą w teatrze, opowiada o tym w sposób interesujący, posługuje się starannym językiem – wypowiada się na temat sytuacji opisanej w utworze – ocenia zgodność zobrazowanej w utworze sytuacji z</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p><i>dziecięcy</i> – teatr – terminologia związana z teatrem [podręcznik, s. 266–267]</p>	<p>przedstawionej na obrazie T. Makowskiego – wie, że w kinie i teatrze obowiązują określone zasady zachowania</p>	<p>– rozmawia na temat zasad obowiązujących w kinie i teatrze</p>	<p>– opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego – bierze udział w opracowaniu zasad obowiązujących w kinie i teatrze</p>	<p>rzeczywistością, uzasadnia swoją opinię – opowiada o sytuacji przedstawionej na obrazie T. Makowskiego – opracowuje zbiór zasad obowiązujących w kinie i teatrze</p>
106.	<p>Ostatnio na lekcji zdarzyło się coś niezwykłego... – piszemy sprawozdanie. II, 2: 2), 3), 6), 7), 8), 9); 3: 1), 3); 4: 1), 2); III, 1: 2), 3), 4), 5); 2: 1), 9); IV, 5) – sprawozdanie [podręcznik, s. 269–271; zeszyt ćwiczeń, s. 49–54]</p>	<p>– czyta wzór sprawozdania – wskazuje plan, na podstawie którego napisano sprawozdanie – pisze sprawozdanie, korzystając ze schematu</p>	<p>– zapoznaje się ze wskazówkami dla piszącego sprawozdanie – skreśla pytania, na które sprawozdanie ze szkolnej uroczystości nie musi dawać odpowiedzi – na podstawie wskazówek dla sprawozdawcy i wzoru w podręczniku pisze sprawozdanie na określony temat</p>	<p>– podkreśla określenia dotyczące dobrego sprawozdania – zapoznaje się ze słownictwem przydatnym podczas pisania sprawozdania – uzupełnia sprawozdanie podanymi określeniami – pisze sprawozdanie, zachowuje najważniejsze jego wyróżniki</p>	<p>– odpowiada na pytania dotyczące tekstu podanego sprawozdania – funkcjonalnie wykorzystuje słownictwo przydatne podczas pisania sprawozdania – redaguje sprawozdanie na określony temat, zachowuje wszystkie wyróżniki tej formy wypowiedzi</p>
107.	<p>Z wizytą w teatrze. I, 2: 8), 9); II, 3: 4); III, 1: 1) – teatr – terminologia związana z teatrem – plakat – afisz – bilet – pantomima – tekst główny</p>	<p>– podaje informacje, jakie znajdują się na bilecie teatralnym – rysuje wnętrze teatru – wskazuje rekwizyty, których brakuje w podanych scenkach – przedstawia ruchami jednej ręki określone gesty</p>	<p>– zapisuje kolejne czynności wykonywane od momentu wejścia do teatru – opisuje rysunek przedstawiający wnętrze teatru – wymienia rodzaje znanych mu przedstawień teatralnych – wie, czym jest scenariusz, tekst główny i poboczny</p>	<p>– odróżnia plakat od afisza – uzupełnia tekst, który rozlega się w teatrze z megafonów przed rozpoczęciem spektaklu – zna słownictwo związane z teatrem – pokazuje ruchami głowy określone sytuacje – odgrywa scenki – przedstawia w formie</p>	<p>– określa adresata spektaklu – wyjaśnia, czym jest pantomima – łączy terminy związane z teatrem z odpowiednimi wyjaśnieniami – opracowuje ruch sceniczny do podanych sytuacji – rozumie, czym jest tekst poboczny – dopisuje do podanych scenek tekst poboczny</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– tekst poboczny [zeszyt ćwiczeń, s. 99–105]			pantomimy grę na wybranym instrumencie – dopisuje brakujące części wyrazów – podkreśla w podanym fragmencie tekst poboczny	
108.	Czy zawsze piszemy wyrazy zgodnie z ich brzmieniem? II, 3: 5); 4: 1); III, 1: 1) – <i>Zakręty ortografii.</i> <i>Rozbieżności między mową a pismem</i> – Agnieszka Frączek, <i>Co widzi widzi?</i> – różnice między wymową a pisownią – głoska a litera – głoski bezdźwięczne i dźwięczne [podręcznik, s. 272–273, zeszyt ćwiczeń, s. 186–188]	– odczytuje wyrazy wyróżnione w wierszu – wie, czym się różni litera od głoski – wskazuje litery, które wymawia się inaczej, niż są zapisane – uzupełnia wyrazy brakującymi literami – uzupełnia imiona, zwracając uwagę na różnice między wymową a pismem – uzupełnia wyrazy brakującymi literami	– zauważa różnice między wymową a pisownią – uzupełnia w zeszycie wyrazy, które zapisuje się inaczej, niż wymawia – podaje formy wyrazów, dzięki którym można wyjaśnić ich pisownię – w rozwiązaniach rebusów podkreśla litery oznaczające głoski, które wymawia się inaczej, niż pisze	– wyjaśnia, czym wskazane wyrazy odróżniają się od pozostałych – uzupełnia literami nazwy miast w celu wyjaśnienia różnic między ich pisownią a wymową – dopisuje formy wyrazów uzasadniające ich pisownię – rozwiązuje rebus, a następnie układa zdanie z wyrazem będącym rozwiązaniem	– wyjaśnia pisownię innymi formami wyrazów lub wyrazami pochodzącymi z tej samej rodziny wyrazów – dzieli wyrazy na dwie grupy w zależności od miejsca, w którym zachodzą rozbieżności między ich wymową a zapisem – podaje własne przykłady wyrazów, w których zachodzą rozbieżności między wymową a zapisem
109.	Scenariusz to film na papierze... I, 1: 1), 7), 8); 2: 5), 8), 9), 10); II, 3: 1), 3); III, 2: 5) – Kornel Makuszyński, <i>Panna z mokrą głową</i>	– zauważa różnice między lekturą a filmem – określa czas i miejsce wydarzeń, wymienia bohaterów – zna pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i>	– opisuje sytuację przedstawioną w utworze – wie, czym jest adaptacja filmowa – rozmawia o czytaniu książek i oglądaniu filmów – zna pojęcia: <i>scenariusz, tekst</i>	– zauważa różnice między tekstem literackim a scenariuszem – wie, czym jest adaptacja filmowa – rozumie pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i> – wskazuje w tekście scenariusza tekst poboczny	wskazuje różnice między tekstem literackim a scenariuszem – podaje przykłady adaptacji filmowej – wyjaśnia pojęcia: <i>scenariusz, tekst główny, tekst poboczny</i> – wyjaśnia terminy filmowe

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Panna z mokrą głową</i> - scenariusz filmowy (Tomasz Piotrowski, Kazimierz Tarnas) – adaptacja filmowa – scenariusz – tekst główny – tekst poboczny – środki filmowe <p>[podręcznik, s. 274–277]</p>		<p><i>główny, tekst poboczny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady adaptacji filmowej – zna filmowe środki wyrazu – pisze pracę na temat: <i>Co lepsze – książka czy film?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiada się na temat roli dźwięku i światła w filmie – wypowiada się na temat doboru muzyki filmowej w zależności od gatunku obrazu – pisze pracę na temat: <i>Co lepsze – książka czy film?</i>
110.	<p>Czy uważnie przeczytaliśmy <i>Opowieści z Narnii C.S. Lewisa</i>?⁴</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 12), 13), 14), 17), 19), 20); 2: 3), 8); III, 1: 1); 2: 5); IV, 1), 3), 9)</p> <p>– Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i></p> <p>– autor</p> <p>– biogram</p>	<ul style="list-style-type: none"> – z pomocą nauczyciela odpowiada na pytania dotyczące treści książki – z pomocą nauczyciela uzupełnia diagram – zapoznaje się z informacjami na temat autora poznanej lektury 	<ul style="list-style-type: none"> – odpowiada na niektóre pytania dotyczące treści książki – rozwiązuje krzyżówkę – zapoznaje się z informacjami na temat autora poznanej lektury – częściowo uzupełnia diagram – mówi o książce 	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z dostępnych źródeł informacji – z reguły poprawnie odpowiada na pytania dotyczące treści książki – dopisuje tytuły książek Lewisa – uzupełnia diagram – opowiada wybrany fragment lektury 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli się wrażeniami, jakie towarzyszyły mu podczas czytania lektury – bezbłędnie uzupełnia diagram – opowiada wybrany fragment lektury – odpowiada bezbłędnie na pytania dotyczące treści książki
111.	<p>Świat przedstawiony w <i>Opowieściach z Narnii C.S. Lewisa</i>.</p> <p>I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 11), 12), 13), 14), 16), 19), 20); 2:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia elementy świata przedstawionego utworu – wymienia głównych bohaterów – mówi o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – podaje najważniejsze informacje na temat głównych bohaterów, wymienia niektórych bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> – dzieli bohaterów na pierwszo-, drugoplanowych i epizodycznych – porządkuje plan wydarzeń – wie, że akcja rozgrywa się w 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia bohaterów i dzieli ich według wskazań tabeli – określa czas i miejsce wydarzeń na podstawie odpowiednich cytatów, dopasowuje do

⁴ Tematy lekcji zostały zaczerpnięte z książki: A. Surdej, B. Surdej, *Lektury dla klas 4–6. Obudowa metodyczna z kartami pracy*. WSiP, Warszawa 2012. Gotowe karty pracy można też znaleźć w nowej publikacji: *Zeszyt lekturowy. Język polski. Szkoła podstawowa, klasa 5*; WSiP, Warszawa 2018

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	3), 8); III, 1: 1); 2: 3), 4) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – elementy świata przedstawionego – czas wydarzeń – miejsce wydarzeń – bohater – plan wydarzeń		– określa czas i miejsce wydarzeń – porządkuje plan wydarzeń	dwóch światach: realistycznym i fantastycznym	odpowiedniego miejsca w tabeli – porównuje realia świata przedstawionego w powieści ze współczesnymi realiami – formułuje wnioski
112.	Dlaczego w Narnii nie było Bożego Narodzenia? I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5), 11), 12); II, 2: 4), 8); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – synonimy – opis postaci – opis przedmiotu	– zapisuje skojarzenia do nazwy <i>Boże Narodzenie</i> – podaje zwyczaj bożonarodzeniowy – koloruje ilustrację przedstawiającą Świętego Mikołaja z Narnii – opowiada o wymarzonej prezencie	– dopisuje przynajmniej dwa wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>prezent</i> – opowiada o zwyczajach bożonarodzeniowych – koloruje i opisuje ilustrację przedstawiającą Świętego Mikołaja z Narnii – zapisuje informacje na temat prezentów, jakie otrzymali bohaterowie lektury – opowiada o wymarzonej prezencie	– dopisuje wyrazy bliskoznaczne do wyrazu <i>prezent</i> – opowiada o swoich przeżyciach związanych ze świętami – opisuje swój wymarzony święteczny prezent	– wyjaśnia, dlaczego w Narnii nie było Bożego Narodzenia – wypowiada się na temat swojego wyobrażenia Świętego Mikołaja – opisuje swój wymarzony święteczny prezent
113.	Aslan – dobry duch w lwiej skórze. I, 1: 1), 2), 3), 7), 9), 11), 12), 14), 15), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 5); II, 1: 12), 2: 4), 5); 3: 1);	– rozumie znaczenie niektórych podanych związków frazeologicznych – z pomocą nauczyciela korzysta ze słownika frazeologicznego	– wyjaśnia znaczenie niektórych podanych związków frazeologicznych – korzysta ze słownika frazeologicznego języka	– wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych – wyjaśnia sens podanego zdania – opowiada o Aslanie i jego roli w Narnii	– bezbłędnie wyjaśnia znaczenie podanych związków frazeologicznych – układa zdania ze związkami frazeologicznymi

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	IV, 5), 6) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – frazeologizmy – bohater	języka polskiego – opowiada o Aslanie – z pomocą nauczyciela tworzy ogólny opis lwa	polskiego – mówi, jak rozumie sens podanego zdania – opowiada o Aslanie – samodzielnie tworzy opis lwa	– omawia fragment tekstu opisujący reakcję dzieci na dźwięk słowa <i>Aslan</i> – nazywa cechy Aslana – tworzy poprawny opis postaci zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi	– uzasadnia podane cechy Aslana przykładami jego zachowania, postępowania – ocenia bohatera – wyjaśnia znaczenie Aslana w powieści – redaguje wyczerpujący, bezbłędny opis bohatera, używa różnych środków stylistycznych
114.	Opowieści z Narnii – książka a film. I, 2: 3), 8), 9), 10), 11), 13); II, 2: 7); III, 1: 1), 2), 3); IV, 5), 6) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – ekranizacja – terminologia związana z filmem	– ogląda film – wie, czym jest ekranizacja	– z uwagą ogląda film – łączy pojęcia z odpowiednimi wyjaśnieniami – redaguje wypowiedź na temat filmu	– rozumie, czym jest ekranizacja – dzieli się wrażeniami z obejrzanego filmu – redaguje kilkuzdaniową pisemną wypowiedź zachęcającą do obejrzenia filmu	– omawia podobieństwa i różnice między książką a filmem – redaguje kilkuzdaniową pisemną wypowiedź z uzasadnieniem zachęcającą do obejrzenia filmu
115.	Dopełnienie – nieznaną nam dotąd część zdania. II, 1: 1), 2), 3), 8), 10) – części zdania – dopełnienie [podręcznik: s. 278–280; zeszyt ćwiczeń, s. 166–168]	– wie, czym jest dopełnienie – zna pytania, na które odpowiada dopełnienie	– wyszukuje w zdaniach poznane części zdania – zna pytania, na które odpowiada dopełnienie	– wie, czym dopełnienie może być wyrażone – uzupełnia zdania dopełnieniami	– określa rolę dopełnienia w tekście – funkcjonalnie używa dopełnień w tekście
116.	Telewizja – przyjaciel czy	– wypowiada się ogólnikowo na	– wypowiada się ogólnikowo na	– wypowiada się na temat miejsca	– interesująco wypowiada się na

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>wróg? I, 2: 1), 2), 3), 5), 6), 8), 9), 10), 11), 13); II, 2: 6), 7); 3: 1), 2), 3); III, 1: 1), 2), 3), 4), 6); IV, 3), 5), 6), 7), 9) – program telewizyjny [podręcznik, s. 281–282; zeszyt ćwiczeń, s. 106–109]</p>	<p>temat znaczenia telewizji w życiu współczesnego społeczeństwa – z pomocą nauczyciela wskazuje zalety i wady powszechnego dostępu do telewizji – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – wie, w jakim celu korzysta się ze słownika wyrazów obcych – wypowiada się krótko na temat najciekawszego (jego zdaniem) programu telewizyjnego – z pomocą nauczyciela pisze krótki tekst informacyjny na temat wybranego programu telewizyjnego</p>	<p>temat miejsca telewizji wśród innych mediów – wypowiada się ogólnikowo na temat zalet i wad telewizji – zysków i zagrożeń związanych z częstym oglądaniem telewizji, uznawania telewizji za „czwartą władzę” – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – wciela się w rolę prezentera telewizyjnego – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – wie, w jakim celu korzysta się ze słownika wyrazów obcych – podejmuje próbę przedstawienia najbardziej wartościowego (jego zdaniem) programu telewizyjnego – podejmuje próbę napisania tekstu informacyjnego na temat wybranego programu telewizyjnego – stara się napisać krótki tekst</p>	<p>telewizji wśród innych mediów – wypowiada się na temat zalet i wad telewizji – zysków i zagrożeń związanych z częstym oglądaniem telewizji, uznawania telewizji za „czwartą władzę” – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – wciela się w rolę prezentera telewizyjnego, dopasowując język i styl wypowiedzi do wystąpienia publicznego – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – korzysta ze słownika wyrazów obcych – przedstawia krótko najbardziej wartościowy (jego zdaniem) program telewizyjny – samodzielnie tworzy tekst informacyjny dotyczący programu telewizyjnego – tworzy tekst promujący (reklamujący) program telewizyjny – aktywnie uczestniczy w debacie</p>	<p>temat miejsca telewizji wśród innych mediów – wypowiada się na temat zalet i wad telewizji – zysków i zagrożeń związanych z częstym oglądaniem telewizji, uznawania telewizji za „czwartą władzę” – klasyfikuje programy telewizyjne według kategorii wiekowych i tematycznych – wciela się w rolę prezentera telewizyjnego, dopasowując język i styl wypowiedzi do wystąpienia publicznego – zna podstawowe oznaczenia graficzne stosowane podczas emisji programów telewizyjnych – krytycznie wypowiada się na temat zwyczajów panujących w jego środowisku, związanych z oglądaniem telewizji – korzysta ze słownika wyrazów obcych – przedstawia najbardziej wartościowy (jego zdaniem) program telewizyjny – samodzielnie tworzy tekst informacyjny dotyczący</p>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			promujący (reklamujący) jakiś program telewizyjny – uczestniczy w debacie na temat udziału mediów (nie tylko telewizji) w życiu człowieka	na temat udziału mediów (nie tylko telewizji) w życiu człowieka, zachowuje zasady poprawnej dyskusji	programu telewizyjnego – samodzielnie tworzy tekst promujący (reklamujący) program telewizyjny – aktywnie uczestniczy w debacie na temat udziału mediów (nie tylko telewizji) w życiu człowieka, zachowuje zasady poprawnej dyskusji
117.	Dlaczego warto słuchać radia? I, 2: 1), 2), 3), 5), 10), 13); II, 2: 7); 3: 1), 2), 3), 6), 7); III, 1: 1), 2), 4), 6); IV, 3), 7), 9) – Polskie Radio – radio – ramówka – Teatr Polskiego Radia	– opowiada o wrażeniach związanych ze słuchaniem radia – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań – słucha dowolnego słuchowiska radiowego / nagrania z archiwum teatru	– czyta cicho ze zrozumieniem – odróżnia zdania prawdziwe od zdań fałszywych – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań – słucha dowolnego słuchowiska radiowego / nagrania z archiwum teatru	– czyta cicho ze zrozumieniem – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań – uczestniczy w sporządzeniu klasowej listy ulubionych stacji i audycji radiowych – formułuje wypowiedź na podany temat wraz z uzasadnieniem – słucha dowolnego słuchowiska radiowego / nagrania z archiwum teatru	– czyta cicho ze zrozumieniem – zapoznaje się z kalendarium stworzonym z okazji 85. rocznicy powstania Polskiego Radia – ogląda archiwalne zdjęcia – słucha archiwalnych nagrań – prezentuje informacje na temat doświadczeń związanych ze słuchaniem radia przez siebie i swoich bliskich – formułuje wypowiedź na podany temat wraz z uzasadnieniem – formułuje wypowiedź zgodnie z podaną intencją – wyjaśnia, czym jest ramówka – korzysta z ramówki programowej – ocenia słuchowisko / nagranie z archiwum teatru

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
118.	<p>Różne sposoby rozmawiania z widzem. I, 2: 8), 9), 10), 11), 13); III, 1: 1), 2), 3); 2: 1), 3), 5); IV, 1), 2), 3) – <i>Gatunki filmowe</i> – <i>Repertuar kinowy</i> – film fabularny – film dokumentalny – animacja – repertuar kinowy [podręcznik: s. 283–284, 287; zeszyt ćwiczeń: s. 109–112]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe rodzaje filmowe – orientuje się w różnicach między filmem dokumentalnym i fabularnym – wie, czym jest animacja – wie, czym jest scenariusz filmowy – z pomocą nauczyciela nadaje filmom tytuły odpowiadające ich gatunkom i tematom – dostrzega rolę muzyki w filmie – wie, czym jest repertuar kinowy – korzysta z legendy umieszczonej w repertuarze kinowym – z pomocą nauczyciela uzupełnia diagram – wypowiada się ogólnikowo na temat wpływu filmów na młodego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe rodzaje filmowe – orientuje się w różnicach między filmem dokumentalnym i fabularnym – wie, czym jest animacja – uczestniczy w przygotowaniu prezentacji na temat animacji (np. rysunkowej, komputerowej) – wie, czym jest scenariusz filmowy – podejmuje próby nadania filmom tytułów odpowiadających ich gatunkom i tematom – opowiada krótko wybrany film, stara się wyrazić ocenę na jego temat – dostrzega rolę muzyki w filmie – wie, czym jest repertuar kinowy – poprawnie odczytuje oznaczenia graficzne umieszczone w tradycyjnym i internetowym repertuarze kinowym – włącza się do rozmowy o kinie 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe gatunki filmowe – poprawnie wskazuje cechy charakterystyczne filmu dokumentalnego i fabularnego – wie, czym jest animacja – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu prezentacji na temat animacji (np. rysunkowej, komputerowej) – wie, czym jest scenariusz filmowy – tworzy poprawnie tytuły filmów w zależności od gatunku i tematu – opowiada wybrany film, podejmuje próbę jego oceny – wypowiada się na temat roli muzyki w filmie – wypowiada się krótko na temat doboru muzyki filmowej w zależności od gatunku obrazu – wie, czym jest repertuar kinowy – poprawnie odczytuje oznaczenia graficzne umieszczone w tradycyjnym i internetowym repertuarze kinowym – aktywnie uczestniczy w dyskusji 	<ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe gatunki filmowe – poprawnie wskazuje cechy charakterystyczne filmu dokumentalnego i fabularnego – wie, czym jest animacja – aktywnie uczestniczy w przygotowaniu prezentacji na temat animacji (np. rysunkowej, komputerowej) – wie, czym jest scenariusz filmowy – tworzy poprawnie tytuły filmów w zależności od gatunku i tematu – wypowiada się krytycznie na temat wybranego filmu, ocenia go i argumentuje swoje stanowisko – interesująco wypowiada się na temat roli muzyki w filmie – ciekawie wypowiada się na temat doboru muzyki filmowej w zależności od gatunku obrazu – wie, czym jest repertuar kinowy – poprawnie odczytuje oznaczenia graficzne umieszczone w tradycyjnym i internetowym repertuarze kinowym

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			<ul style="list-style-type: none"> – z reguły poprawnie uzupełnia diagram związany z filmem – wypowiada się krótko na temat wpływu filmów na młodego człowieka, podejmuje próbę uzasadnienia swojego stanowiska 	<ul style="list-style-type: none"> na temat wartości kina – próbuje wykonać „filmik” animowany na podstawie instrukcji – wypowiada się krótko na temat wpływu filmów na młodego człowieka, uzasadnia swoje stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> – aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat wartości kina – interesująco wypowiada się na temat wpływu filmów na młodego człowieka, uzasadnia swoje stanowisko
119.	<p>Czym jest dubbing? I, 1: 8), 12); 2: 1), 3), 8), 9), 10); II, 3: 1), 2), 3), 4), 6); III, 1: 1), 2)</p> <p>– Jolanta Gajda-Zadworna, <i>Znów będę Shrekiem</i> (fragmenty rozmowy ze Zbigniewem Zamachowskim)</p> <p>– film</p> <p>– wywiad</p> <p>– dubbing [podręcznik, 285–286]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wie, czym jest dubbing – uczestniczy w scenie pantomimicznej – wie, czym jest wywiad – z pomocą nauczyciela opracowuje listę pytań do wywiadu z konkretną osobą 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wie, czym jest dubbing – wypowiada się na temat zalet i wad filmów dubbingowanych – uczestniczy w scenie pantomimicznej – wie, czym jest wywiad – podejmuje próbę przygotowania listy pytań do wywiadu z konkretną osobą 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wyjaśnia na podstawie tekstu, czym jest dubbing – wypowiada się na temat zalet i wad filmów dubbingowanych – uczestniczy w scenie pantomimicznej – przygotowuje się do przeprowadzenia wywiadu (sporządza listę pytań do konkretnej osoby) 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta w skupieniu fragmenty wywiadu – wyjaśnia na podstawie tekstu, czym jest dubbing – wypowiada się krytycznie na temat zalet i wad filmów dubbingowanych, odnosi się do konkretnych przykładów – uczestniczy w scenie pantomimicznej – przygotowuje się do przeprowadzenia wywiadu (sporządza listę pytań do konkretnej osoby)
120.	<p>Ogród sztuki – przygotowanie do sprawdzianu. I, 1: 4); 2: 2), 8), 9), 10); II, 1: 1), 3), 4), 5), 6), 8); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1),</p>	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – rzadko odpowiada na pytania do tekstu, ma trudności w odnalezieniu w nim potrzebnych informacji – zna niektóre pojęcia związane 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – częściowo odpowiada na pytania do tekstu, odnajdując w nim potrzebne informacje – zna podane pojęcia i terminy – wskazuje dopełnienia w 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – odpowiada na pytania do tekstu, z reguły odnajdując w nim właściwe informacje – rozumie poznane pojęcia i terminy 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe informacje – poprawnie definiuje poznane pojęcia i terminy

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>9)</p> <ul style="list-style-type: none"> – treści zawarte w 6. rozdziale podręcznika – uosobienie, porównanie, frazeologizm, adaptacja, pejzaż, martwa natura, foyer – film dokumentalny, fabularny, animowany – orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne – dopełnienie – sprawozdanie <p>[podręcznik, s. 288–290]</p>	<p>z teatrem, filmem, malarstwem</p>	<p>zdaniach</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia orzeczenia czasownikowe od orzeczeń imiennych – określa, jaką częścią mowy jest wyrażone dopełnienie 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje łączniki w orzeczeniach – zna wyróżniki sprawozdania jako formy wypowiedzi
121.	<p>Ogród sztuki – piszemy sprawdzian.</p> <p>I, 1: 4); 2: 2), 8), 9), 10); II, 1: 1), 3), 4), 5), 6), 8); 2: 4), 5), 9); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian kontrolny nr 6 – uosobienie, porównanie, frazeologizm, adaptacja, pejzaż, martwa natura, foyer – film dokumentalny, fabularny, animowany – orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – rzadko odpowiada na pytania do tekstu, ma trudności w odnalezieniu w nim potrzebnych informacji – zna niektóre pojęcia związane z teatrem, filmem, malarstwem 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – częściowo odpowiada na pytania do tekstu, odnajdując w nim potrzebne informacje – zna podane pojęcia i terminy – wskazuje dopełnienia w zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – odpowiada na pytania do tekstu, z reguły odnajdując w nim właściwe informacje – rozumie podane pojęcia i terminy – odróżnia orzeczenia czasownikowe od orzeczeń imiennych – określa, jaką częścią mowy jest wyrażone dopełnienie 	<ul style="list-style-type: none"> – czyta tekst w skupieniu – odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe informacje – poprawnie definiuje podane pojęcia i terminy – wskazuje łączniki w orzeczeniach – zna wyróżniki sprawozdania jako formy wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– dopełnienie – sprawozdanie				
Warto marzyć					
122.	<p>Dlaczego warto marzyć? I, 1: 1), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 5), 11); II, 2: 4), 9); 3: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 7), 9)</p> <p>– Joanna Kulmowa, <i>Nie wyrastaj z marzenia</i> – tytuł – podmiot liryczny – opowiadanie [podręcznik, s. 292]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się na temat wartości marzeń, odwołując się do własnych doświadczeń – próbuje określić nadawcę i adresata tekstu – opowiada o swoich marzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – stara się wyjaśnić sens tytułu wiersza – wypowiada się na temat wartości marzeń, odwołując się do własnych doświadczeń i próbując odwołać się do argumentów zawartych w wierszu – określa nadawcę i adresata tekstu – próbuje określić stosunek osoby mówiącej w wierszu do snucia marzeń – podejmuje próbę uzasadnienia trafności tytułu – apelu – opowiada o swoich marzeniach, wykorzystując zasugerowane słownictwo pomocne w opisie postaw i nazywaniu uczuć marzyciela 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wyjaśnia sens tytułu wiersza – wypowiada się na temat wartości marzeń, odwołując się do argumentów zawartych w wierszu i prezentując własne stanowisko na temat istoty snucia marzeń – określa nadawcę i adresata tekstu – określa stosunek osoby mówiącej w wierszu do snucia marzeń – określa intencję wypowiedzi osoby mówiącej – uzasadnia trafność tytułu – apelu – opowiada o swoich marzeniach, poprawnie wykorzystując zasugerowane słownictwo pomocne w opisie postaw i nazywaniu uczuć marzyciela – podejmuje próbę wyjaśnienia 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – trafnie wyjaśnia sens tytułu wiersza i opatruje go krótkim komentarzem – wypowiada się na temat wartości marzeń w życiu, komentując argumenty zawarte w wierszu i prezentując własne stanowisko na ten temat – określa stosunek osoby mówiącej w wierszu do snucia marzeń – określa nadawcę i adresata tekstu, zwracając uwagę na formę gramatyczną wyrażenia <i>nie wyrastaj z marzenia</i> – określa intencję wypowiedzi podmiotu lirycznego – uzasadnia trafność tytułu – apelu – opowiada o swoich marzeniach, wykorzystując słownictwo pomocne w opisie postaw i nazywaniu uczuć marzyciela

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				znaczenia związku frazeologicznego zawartego w temacie lekcji	– poprawnie wyjaśnia znaczenie związku frazeologicznego zawartego w temacie lekcji
123.	Tworzymy fragment scenariusza filmowego. I, 1: 1), 2), 11), 19), 2: 8), 9), 10), 12), III, 2: 8), 9), IV, 2) – Clive Staples Lewis, <i>Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa</i> – świat przedstawiony – scenariusz filmowy [podręcznik, s. 293–296]	– wymienia niektóre elementy świata przedstawionego – bierze udział w pracy grupy	– mówi o świecie przedstawionym w utworze – bierze udział w pracy grupy	– wymienia elementy świata przedstawionego w utworze – wyodrębnia elementy fantastyczne – na podstawie fragmentu książki i fotosów filmowych pisze scenariusz – bierze udział w scenie przygotowanej na podstawie scenariusza	– charakteryzuje świat przedstawiony w utworze – na podstawie fragmentu książki i fotosów filmowych pisze scenariusz – dobiera muzykę do scenariusza – planuje pracę grupy
124.	W jakich okolicznościach to się stało? – poznajemy okolicznik. II, 1: 1), 2), 3), 6), 8), 10) – okolicznik [podręcznik, s. 297–299; zeszyt ćwiczeń, s. 169–172]	– wie, czym jest okolicznik	– wie, na jakie pytania odpowiada okolicznik – rozpoznaje okoliczniki w tekście	– wie, jakimi częściami mowy mogą być wyrażone okoliczniki – uzupełnia tekst okolicznikami	– funkcjonalnie używa okoliczników w tekście
125.	Kim jest, a kim chciałby być podmiot liryczny w wierszu Hanny Januszewskiej? I, 1: 1), 2), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 11), 12); II, 2: 4); 3:	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, że strofa to inaczej zwrotka – podejmuje próbę określenia	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – posługuje się zamiennie terminami: <i>strofa</i> i <i>zwrotka</i> – podejmuje próbę określenia	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest strofa, posługuje się zamiennie terminami: <i>strofa</i> i <i>zwrotka</i>	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wie, czym jest strofa, swobodnie posługuje się terminami: <i>strofa</i> i <i>zwrotka</i>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	2), 3), 5), 6); III, 1: 1), 3) – Hanna Januszewska, <i>Dal</i> – podmiot liryczny – strofa, zwrotka – akcent wyrazowy [podręcznik, s. 300–302]	osoby mówiącej w wierszu – krótko wypowiada się na temat bohatera utworu – wymienia jego pragnienia – czyta tekst głośno – wie, czym jest akcent wyrazowy	osoby mówiącej w wierszu – krótko wypowiada się na temat bohatera utworu – opowiada o jego pragnieniach – stara się zacytować właściwe fragmenty tekstu na poparcie własnej tezy – dostrzega metaforyczne znaczenia słowa <i>dal</i> – czyta tekst głośno, stara się interpretować go głosem – wie, czym jest akcent wyrazowy – z reguły poprawnie akcentuje wyrazy i wskazuje sylaby akcentowane	– określa osobę mówiącą w wierszu – wypowiada się na temat bohatera utworu – opowiada o jego pragnieniach – z reguły cytuje właściwe fragmenty tekstu na poparcie własnej tezy – podejmuje próby interpretacji cytatu w kontekście całości utworu – próbuje ocenić trafność tytułu utworu względem treści – dostrzega metaforyczne znaczenia słowa <i>dal</i> – czyta tekst głośno, stara się interpretować go głosem – wie, czym jest akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy, wskazuje sylaby akcentowane	– trafnie określa osobę mówiącą w wierszu – interesująco wypowiada się na temat bohatera utworu – opowiada o jego pragnieniach i krótko je komentuje – cytuje właściwe fragmenty tekstu na poparcie własnej tezy – interpretuje cytat w kontekście całości utworu – ocenia trafność tytułu utworu względem treści, argumentuje swoje stanowisko – dostrzega metaforyczne znaczenia słowa <i>dal</i> – czyta tekst głośno, stara się interpretować go głosem – wie, czym jest akcent wyrazowy – poprawnie akcentuje wyrazy, wskazuje sylaby akcentowane
126.	Czy Kaśce udało się pokonać samą siebie? I, 1: 1), 2), 3), 5), 7), 9), 10), 11), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4), 11); II, 2: 4), 5), 6), 9); 3: 2), 4: 1), 2); III, 1: 1), 2), 3), 5); 2: 1), 7), 9);	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – określa ogólnie temat tekstu – wymienia postacie ukazane w tekście – nazywa uczucia bohatera, odnosi się do właściwych	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – określa główny problem utworu – wskazuje głównego bohatera i inne postacie ukazane w tekście	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – prezentuje główny problem utworu – wypowiada się na temat głównego bohatera i innych postaci ukazanych w tekście	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – prezentuje główny problem utworu – wypowiada się krytycznie na temat głównego bohatera i innych postaci ukazanych w

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	IV, 3), 5), 6) – Anna Onichimowska, <i>Najwyższa góra świata</i> – narracja trzecioosobowa – narracja pierwszoosobowa (pamiętnikarska) – punkt kulminacyjny [podręcznik, s. 303–309]	fragmentów tekstu – wie, kim jest narrator w utworze epickim – tworzy własny tekst, posługując się narracją pierwszoosobową	– nazywa uczucia bohatera, odnosi się do właściwych fragmentów tekstu – wyjaśnia przenośny sens sformułowania: <i>pokonać samego siebie</i> – wie, kim jest narrator w utworze epickim – próbuje określić, kim jest narrator w czytany utworze – wie, czym jest narracja – zna sposoby prowadzenia narracji, wie, na czym polega narracja pamiętnikarska i trzecioosobowa – tworzy własne teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową	– nazywa uczucia bohatera, odnosi się do właściwych fragmentów tekstu – wyjaśnia przenośny sens sformułowania: <i>pokonać samego siebie</i> – określa trafność tytułu względem treści tekstu – wie, kim jest narrator w utworze epickim – wypowiada się na temat osoby prezentującej i komentującej wydarzenia – wie, czym jest narracja – zna sposoby prowadzenia narracji – odróżnia sposoby prowadzenia narracji w epice – podejmuje próby dopasowania typu narracji do celu wypowiedzi – tworzy własne teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową	tekście – nazywa uczucia bohatera, odnosząc się do właściwych fragmentów tekstu – wyjaśnia przenośny sens sformułowania: <i>pokonać samego siebie</i> – określa trafność tytułu względem treści tekstu – wie, kim jest narrator w utworze epickim – wypowiada się na temat osoby prezentującej i komentującej wydarzenia – wie, czym jest narracja – zna sposoby prowadzenia narracji, wie, na czym polega narracja pamiętnikarska i trzecioosobowa – dopasowuje typ narracji do celu wypowiedzi – tworzy własne teksty, posługując się narracją pierwszo- i trzecioosobową
127.	Dlaczego nie należy rezygnować z marzeń? I, 1: 1), 2), 3), 4), 7), 9), 12),	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega różnice w	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega różnice w	– uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – porównuje zachowania	– uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – porównuje zachowania

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	14), 15), 16), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 11); II, 2: 4), 5); III, 1: 1), 2); IV, 1), 3), 5), 6) – Anthony de Mello, <i>Orzeł królewski</i> – przesłanie tekstu [podręcznik, s. 310]	zachowaniach bohaterów – odczytuje utwór w płaszczyźnie dosłownej – podejmuje próby interpretacji przysłówia – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych	zachowaniach bohaterów i podejmuje próbę określenia przyczyn tych różnic – odczytuje utwór w płaszczyźnie dosłownej – podejmuje próby interpretacji przysłów i doboru najtrafniejszego pod względem wymowy (głównej myśli) utworu – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych	bohaterów utworu, dostrzega różnice i określa ich przyczyny – odczytuje utwór w płaszczyźnie przenośnej – z reguły poprawnie interpretuje przysłówia i doбира najtrafniejsze pod względem wymowy (głównej myśli) utworu – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych	bohaterów utworu, dostrzega różnice i określa ich przyczyny – trafnie odczytuje utwór w płaszczyźnie przenośnej, określa przesłanie tekstu – poprawnie interpretuje przysłówia i doбира najtrafniejsze pod względem wymowy (głównej myśli) utworu – wypowiada się na temat trudności związanych z dokonywaniem wyborów życiowych
128.	Czym są „Gdyby” dla osoby mówiącej w wierszu Joanny Kulmowej? I, 1: 1), 2), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 5), 8), 11), 12); II, 2: 4), 5), 6); 3: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6) – Joanna Kulmowa, <i>Moje Gdyby</i> – akcent wyrazowy – podmiot liryczny – frazeologizm [podręcznik, s. 311]	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdyby</i> – uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii – rysuje krainę, w której spełniają się marzenia	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega przenośny charakter nazwy miejscowej <i>Gdyby</i> , która pojawia się w tytule utworu – dostrzega dowcip (humor) zawarty w utworze – wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdyby</i> i stara się rozszyfrować ich sens poprzez podobieństwo brzmieniowe i morfologiczne	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – interpretuje nazwę miejscową <i>Gdyby</i> jako miano metaforyczne – dostrzega dowcip (humor) zawarty w utworze – wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdyby</i> i stara się rozszyfrować ich sens poprzez podobieństwo brzmieniowe i morfologiczne do innych wyrazów (np. <i>gdybiarz – grzybiarz</i>)	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – interpretuje nazwę miejscową <i>Gdyby</i> jako miano metaforyczne – wyjaśnia, na czym polega dowcip (humor) zawarty w utworze – wynotowuje z tekstu wyrazy utworzone od słowa <i>gdyby</i> i trafnie rozszyfrowuje ich sens poprzez podobieństwo brzmieniowe i morfologiczne do innych wyrazów (np. <i>gdybiarz – grzybiarz</i>)

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
			do innych wyrazów (np. <i>gdybiarz – grzybiarz</i>) – uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii	– uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii	– uczestniczy w zabawie związanej z opowiedzeniem zmyślonej, ale prawdopodobnej historii
129.	Sporządzamy przepis na cudowną pigułkę odmładzającą. I, 1: 1), 2), 14), 18); 2: 2), 5), 8); II, 1: 1), 4); 2: 9); 3: 1); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 9) – Roald Dahl, <i>Receptura Wonka-Vitu</i> – przepis – instrukcja [podręcznik, s. 312–314, zeszyt ćwiczeń, s. 19–20]	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się ogólnikowo na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym – z pomocą nauczyciela podejmuje próbę uporządkowania informacji z tekstu w postaci tabeli (określenia składników i przyrządów potrzebnych do przygotowania tabletki odmładzającej) – na podstawie wzoru podejmuje próbę samodzielnego napisania przepisu (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający)	– słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się ogólnikowo na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym – wskazuje zalety i wady pozostania wiecznie młodym – podejmuje próbę uporządkowania informacji z tekstu w postaci tabeli (określenia składników i przyrządów potrzebnych do przygotowania tabletki odmładzającej) – podejmuje próbę samodzielnego napisania przepisu (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający), stara	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – na podstawie tekstu wypowiada się na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym – określa zalety i wady pozostania wiecznie młodym – porządkuje informacje z tekstu w postaci tabeli (określa składniki i przyrządy potrzebne do przygotowania tabletki odmładzającej, zachowuje kolejność ich zastosowania) – pisze własny przepis (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający), zachowując odpowiedni układ tekstu – wypowiada się na temat	– słucha uważnie tekstu czytanego przez nauczyciela – wypowiada się na temat jednego z najważniejszych pragnień ludzkości – bycia wiecznie młodym; przywołuje inne historie związane z tym motywem – stawia tezy związane z tematem – określa zalety i wady pozostania wiecznie młodym – poprawnie porządkuje informacje z tekstu w postaci tabeli (określa składniki i przyrządy potrzebne do przygotowania tabletki odmładzającej, zachowuje kolejność ich zastosowania) – pisze własny przepis (na sałatkę młodości, koktajl odmładzający),

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
		<ul style="list-style-type: none"> – dostrzega różnice między instrukcją obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu a przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – dostrzega główne różnice między przepisem a instrukcją – podejmuje próbę zredagowania słowno-obrazkowej instrukcji obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu (odwzorowuje szablon) – używa zdań pojedynczych, z reguły zachowuje logiczny wywód 	<ul style="list-style-type: none"> się zachować odpowiedni układ tekstu – bierze udział w rozmowie na temat programów telewizyjnych poświęconych kulinariom – dostrzega różnice między instrukcją obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu a przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – dostrzega różnice między przepisem a instrukcją – podejmuje próbę zredagowania słowno-obrazkowej instrukcji obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu (odnosi się do wzoru) – z reguły stosuje właściwe formy czasowników, używa zdań pojedynczych, zachowuje logiczny wywód, stosuje słownictwo określające 	<ul style="list-style-type: none"> programów telewizyjnych poświęconych kulinariom – porównuje instrukcję obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu z przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – dostrzega różnice między przepisem a instrukcją – redaguje słowno-obrazkową instrukcję obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu – świadomie stosuje właściwe formy czasowników, używa zdań pojedynczych, zachowuje logiczny wywód, stosuje słownictwo określające następstwo w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> zachowując odpowiednią formę – wypowiada się na temat programów telewizyjnych poświęconych kulinariom – porównuje instrukcję obrazkową dotyczącą przygotowania potrawy zamieszczoną na opakowaniu lub etykiecie produktu z przepisem kulinarnym zamieszczonym w książce – zna różnice między przepisem a instrukcją – redaguje słowno-obrazkową instrukcję obsługi prostego urządzenia i/lub wykonania jakiegoś przedmiotu – zna cechy językowo-stylistyczne instrukcji, tj. świadomie stosuje właściwe formy czasowników, używa zdań pojedynczych, zachowuje logiczny wywód, stosuje właściwe słownictwo określające następstwo w czasie

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
			następstwo w czasie		
130.	<p>To już wiemy! II, 1: 1), 2), 3), 4), 7), 8), 10)</p> <ul style="list-style-type: none"> – części mowy – stopniowanie przymiotników i przysłówków – nieosobowe formy czasownika – liczebnik – rodzaje liczebników – przyimek – wyrażenie przyimkowe – związki wyrazowe współrzędne i podrzędne – części zdania – podmiot – rodzaje podmiotu – orzeczenie czasownikowe – orzeczenie imienne – przydawka – dopełnienie – okolicznik – zdania bezpodmiotowe <p>[podręcznik, s. 315–318]</p>	<ul style="list-style-type: none"> – odróżnia odmienne części mowy od nieodmiennych – wskazuje części zdania – wie, że niektóre zdania nie zawierają podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje w tekście poznane części mowy – wskazuje w tekście wyrażenia przyimkowe – wskazuje przykłady związków współrzędnych i związków podrzędnych – pyta o wyrazy określające 	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia części mowy – rozróżnia części zdania – określa, jakie części mowy tworzą podane związki wyrazowe – układa zdania z podanymi częściami mowy we wskazanej funkcji – dopasowuje podane liczebniki do zdań w taki sposób, aby pełniły w zdaniu wskazaną funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzy wypowiedź z użyciem podanych części mowy – określa funkcję wyrazów w zdaniu – wskazuje w tekście i nazywa rodzaje liczebników – opisuje sytuację przedstawioną na fotosie, stosując nieosobowe formy czasownika zakończone na -no lub -to oraz formy stopnia wyższego lub najwyższego przymiotnika lub przysłówka – wskazuje w tekście przykłady zdań bezpodmiotowych oraz różnych części zdania
131.	<p>W jaki sposób należy pisać pozdrowienia? I, 2: 1); II, 1: 6); 2: 1), 2), 3), 6), 7), 9); 3: 1), 2), 3), 7); 4: 1), 2);</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła 	<ul style="list-style-type: none"> – wie, czym są pozdrowienia i w jakich sytuacjach redaguje się je i przesyła

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<p>III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 6), 9)</p> <p>– <i>Piszę pozdrowienia</i></p> <p>– pozdrowienia</p> <p>– kartka pocztowa</p> <p>– SMS</p> <p>[podręcznik, s. 319–320, zeszyt ćwiczeń, s. 9–11, 13]</p>	<p>– właściwie adresuje kartkę pocztową</p> <p>– na podstawie wzoru lub z pomocą nauczyciela podejmuje próby zredagowania pozdrowień z podróży</p> <p>– podejmuje próby zredagowania pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), korzysta z szablonu</p>	<p>– właściwie adresuje kartkę pocztową</p> <p>– zna układ kompozycyjny pozdrowień</p> <p>– podejmuje samodzielne próby zredagowania pozdrowień z podróży, z reguły tworzy tekst zgodnie z wymogami kompozycyjnymi (czasem korzysta z wzoru)</p> <p>– podejmuje samodzielne próby zredagowania pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS)</p> <p>– podejmuje samodzielne próby dopasowania języka i stylu wypowiedzi w zależności od zakładanego odbiorcy i formy przesyłania pozdrowień, wykorzystuje szablony z lekcji</p>	<p>– właściwie adresuje kartkę pocztową</p> <p>– zna elementy kompozycyjne pozdrowień</p> <p>– samodzielnie redaguje pozdrowienia z podróży, z reguły tworzy tekst zgodnie z wymogami kompozycyjnymi</p> <p>– samodzielnie redaguje pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS)</p> <p>– podejmuje samodzielne próby dopasowania języka i stylu wypowiedzi w zależności od zakładanego odbiorcy i formy przesyłania pozdrowień</p>	<p>– właściwie adresuje kartkę pocztową</p> <p>– zna elementy kompozycyjne pozdrowień</p> <p>– samodzielnie redaguje pozdrowienia z podróży, tworzy tekst zgodnie z wymogami kompozycyjnymi</p> <p>– samodzielnie redaguje pozdrowienia w formie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS)</p> <p>– trafnie dopasowuje język i styl wypowiedzi w zależności od zakładanego odbiorcy i formy przesyłania pozdrowień</p>
132.	<p>Kilka rad dla osób, które pisać nie potrafią zgodnie z ortografią.</p> <p>II, 1: 1), 4), 6); 4: 1); IV, 5)</p> <p>– Agnieszka Frączek, <i>Malarz szalony</i></p> <p>– pisownia <i>-om, -q, -em, -ę</i> w</p>	<p>– słucha utworu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i></p> <p>– z pomocą nauczyciela określa formy gramatyczne (przypadek i liczbę)</p>	<p>– słucha utworu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i></p> <p>– z reguły poprawnie określa formy gramatyczne (przypadek i liczbę)</p>	<p>– słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i></p> <p>– z reguły poprawnie ustala formy gramatyczne (przypadek i liczbę) wynotowanych rzeczowników</p>	<p>– słucha uważnie utworu czytanego przez nauczyciela</p> <p>– wynotowuje z tekstu wyrazy zakończone na <i>-om</i></p> <p>– prawidłowo ustala formy gramatyczne (przypadek i liczbę) wynotowanych rzeczowników</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	zakończeniach wyrazów – pisownia <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów [podręcznik, s. 321–322, zeszyt ćwiczeń, s. 189–194]	wynotowanych rzeczowników – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów	wynotowanych rzeczowników – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów – stara się uzasadnić pisownię zakończeń wyrazów i wewnątrzwyrazowych połączeń samogłosek ze spółgłoskami nosowymi	– dostrzega zależność zakończenia rzeczowników od ich formy gramatycznej – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów – uzupełnia tekst, wpisując zwykle poprawne pod względem ortograficznym zakończenia wyrazów i wewnątrzwyrazowe połączenia samogłosek ze spółgłoskami nosowymi	– dostrzega zależność zakończenia rzeczowników od ich formy gramatycznej, wnioskuje na tej podstawie o pisowni <i>-om-</i> w C. liczby mnogiej – zna zasady pisowni <i>-on-</i> , <i>-om-</i> , <i>-en-</i> , <i>-em-</i> wewnątrz wyrazów – uzupełnia tekst, wpisując poprawne pod względem ortograficznym zakończenia wyrazów i wewnątrzwyrazowe połączenia samogłosek ze spółgłoskami nosowymi
133.	Jak to jest radośnie żyć? I, 1: 1), 4), 6), 9), 12), 14), 17), 18), 20); 2: 8), 11), 13); III, 1: 1), 3); 2: 1); IV, 1), 2) – <i>Jak dobrze nam...</i> – zaproszenie [podręcznik, s. 323]	– opowiada o swoich marzeniach – słucha piosenki <i>Jak dobrze nam</i> w dowolnym wykonaniu	– mówi o swoich wrażeniach po przeczytaniu piosenki <i>Jak dobrze nam...</i> – mówi o marzeniach podmiotu lirycznego – wskazuje elementy rytmizujące tekst – stara się napisać zaproszenie	– wskazuje podmiot liryczny i mówi o jego marzeniach – kończy poprawnie podane zdanie – określa nastrój utworu – pisze zaproszenie	– opowiada o swoich planach na wakacje – wymienia środki artystyczne, jakie zastosował autor w swoim tekście – pisze zaproszenie zachęcające do wyprawy w jakieś piękne miejsce
134.	Warto marzyć – przygotowanie do sprawdzianu. I, 2: 2); II, 1: 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 3: 5); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1),	– czyta w skupieniu tekst – stara się odpowiadać na pytania do tekstu – stara się pisać przepis i pozdrowienia	– odpowiada na niektóre pytania do tekstu – określa części mowy występujące w zdaniu – uzupełnia frazeologizmy – pisze przepis i pozdrowienia,	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – poprawnie akcentuje wyrazy – wypisuje związki wyrazowe – zna znaczenia frazeologizmów	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – wskazuje podmioty i orzeczenia – rozwija zdania, dopisując do nich okoliczniki

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
Uczeń:					
	9) – treści zawarte w 7. rozdziale podręcznika – narrator – frazeologizm – części mowy – związki wyrazowe współrzędne i podrzędne – podmiot – rodzaje podmiotu – orzeczenie – rodzaje orzeczeń – okolicznik – przepis – pozdrowienia [podręcznik, s. 324–326]		zachowuje niektóre wyróżniki tych form wypowiedzi	– pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje najważniejsze wyróżniki tych form wypowiedzi	– pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje wszystkie wyróżniki tych form wypowiedzi
135.	Warto marzyć – piszemy sprawdzian. I, 2: 2); II, 1: 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 10); 2: 4), 5), 9); 3: 5); 4: 1), 2); III, 1: 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1) – sprawdzian kontrolny nr 7 – narrator – akcent wyrazowy – części mowy – związki wyrazowe – części zdania	– czyta w skupieniu tekst – stara się odpowiadać na pytania do tekstu – stara się pisać przepis i pozdrowienia	– odpowiada na niektóre pytania do tekstu – określa części mowy występujące w zdaniu – uzupełnia frazeologizmy – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje niektóre wyróżniki tych form wypowiedzi	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – poprawnie akcentuje wyrazy – wypisuje związki wyrazowe – zna znaczenia frazeologizmów – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje najważniejsze wyróżniki tych form wypowiedzi	– odpowiada na pytania do tekstu, wyszukując w nim właściwe odpowiedzi – wskazuje podmioty i orzeczenia – rozwija zdania, dopisując do nich okoliczniki – pisze przepis i pozdrowienia, zachowuje wszystkie wyróżniki tych form wypowiedzi

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	<ul style="list-style-type: none"> – frazeologizm – przepis – pozdrowienia 				
Kartki z kalendarza					
136.	<p>W jaki sposób w dniu Wszystkich Świętych możemy uczcić pamięć naszych bliskich zmarłych? I, 1: 1), 9), 12), 14), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 8); II, 2: 4); 3: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1)</p> <ul style="list-style-type: none"> – Kartka z kalendarza – Wszystkich Świętych – Majka z Kozienic, <i>Do babci</i> – Delfina Korabiewska, <i>Dziadek</i> [podręcznik, s. 328] 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – dostrzega nastrój utworu, z pomocą nauczyciela nazywa wyrażane w nim emocje i uczucia – z pomocą nauczyciela określa nadawcę i adresata utworu – z pomocą nauczyciela wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> – słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – zwraca uwagę na nastrój utworu, wyrażane w nim emocje i uczucia – nazywa swoje reakcje czytelnicze – podejmuje próbę określenia nadawcy i adresata utworu – z pomocą nauczyciela wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu – wskazuje w tekście niektóre określenia metaforyczne, które w sposób eufemistyczny odnoszą się do śmierci i umierania (np. <i>sen</i>, <i>spać</i>, <i>odejść</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – uczestniczy w rozmowie na temat istoty obchodzenia święta poświęconego osobom zmarłym – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – analizuje tekst wiersza pod kątem nastroju utworu, wyrażanych w nim emocji, uczuć – nazywa swoje reakcje czytelnicze – trafnie określa nadawcę i adresata utworu – z reguły poprawnie wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu – wskazuje w tekście niektóre określenia metaforyczne, które 	<ul style="list-style-type: none"> – uważnie słucha informacji nauczyciela na temat Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego (zwyczajów panujących w polskiej kulturze dawniej i dziś), zapamiętuje je – uczestniczy w rozmowie na temat istoty obchodzenia święta poświęconego osobom zmarłym, interesująco wypowiada się na ten temat – słucha tekstu czytanego przez nauczyciela – poprawnie analizuje tekst wiersza pod kątem nastroju utworu, wyrażanych w nim emocji, uczuć – nazywa swoje reakcje czytelnicze – trafnie określa nadawcę i adresata utworu – poprawnie wyjaśnia sens wybranych fragmentów utworu – wskazuje w tekście określenia

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				w sposób eufemistyczny odnoszą się do śmierci i umierania (np. <i>sen</i> , <i>spać</i> , <i>odejść</i>), pracuje ze słownikiem, wyjaśniając znaczenia tych określeń	metaforyczne, które w sposób eufemistyczny odnoszą się do śmierci i umierania (np. <i>sen</i> , <i>spać</i> , <i>odejść</i>), pracuje ze słownikiem, wyjaśniając znaczenia tych określeń
137.	<p>W jaki sposób 11 listopada możemy uczcić pamięć bohaterów walczących o odzyskanie przez Polskę niepodległości?</p> <p>I, 1: 4), 6), 9), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 8), 11); II, 2: 4), 6); 3: 1); IV, 3), 5), 6), 7)</p> <p>– Kartka z kalendarza – Święto Niepodległości</p> <p>– Tadeusz Biernacki, Andrzej Hałaciński, <i>My, Pierwsza Brygada</i></p> <p>– pieśń patriotyczna [podręcznik, s. 329]</p>	<p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– z pomocą nauczyciela wskazuje bohaterów utworu i orientuje się, jaka była ich rola w dążeniach Polski do uzyskania niepodległości</p> <p>– uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni</p>	<p>– uczestniczy w rozmowie na temat postaw patriotycznych wśród współczesnej młodzieży</p> <p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– wskazuje bohaterów utworu</p> <p>– wymienia postacie związane z odzyskaniem przez Polskę niepodległości</p> <p>– uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni</p>	<p>– aktywnie uczestniczy w rozmowie na temat postaw patriotycznych wśród współczesnej młodzieży</p> <p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– wskazuje bohaterów utworu</p> <p>– korzystając z różnych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik biograficzny, leksykon historyczny itd.), gromadzi informacje na temat postaci związanych z odzyskaniem niepodległości, zbiera informacje dotyczące działalności Legionów</p> <p>– uczestniczy we wspólnym</p>	<p>– aktywnie uczestniczy w rozmowie na temat postaw patriotycznych wśród współczesnej młodzieży</p> <p>– ma informacje na temat Święta Niepodległości (jego źródeł, najważniejszych wydarzeń związanych z dążeniami Polaków do odzyskania niepodległości w 1918 roku itd.)</p> <p>– słucha nagrania pieśni</p> <p>– trafnie wskazuje bohaterów utworu</p> <p>– korzystając z różnych źródeł wiedzy (encyklopedia, słownik biograficzny, leksykon historyczny itd.), ustala okoliczności powstania utworu, gromadzi informacje na temat postaci związanych z odzyskaniem niepodległości,</p>

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
				odśpiewaniu pieśni	zbiera informacje dotyczące działalności Legionów – przedstawia je w interesujący sposób – uczestniczy we wspólnym odśpiewaniu pieśni
138.	<p>Jakie życzenia spełnia gwiazda? I, 1: 1), 9), 12), 14), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 11), 12); II, 2: 3), 4); III, 1: 1), 3); 2: 1)</p> <p>– Kartka z kalendarza – Boże Narodzenie – Leopold Staff, <i>Gwiazda</i> – życzenia świąteczne [podręcznik, s. 330]</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – zna zwyczaje, obrzędy i tradycje bożonarodzeniowe – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – z pomocą nauczyciela / na podstawie przykładu pisze życzenia świąteczne</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – zna zwyczaje, obrzędy i tradycje bożonarodzeniowe, krótko o nich opowiada – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – redaguje życzenia świąteczne w oparciu o wzór</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – samodzielnie redaguje życzenia świąteczne</p>	<p>– wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą święta Bożego Narodzenia – interesująco opowiada o zwyczajach, obrzędach i tradycjach bożonarodzeniowych – słucha wiersza czytanego przez nauczyciela – projektuje i wykonuje kartkę świąteczną – samodzielnie redaguje nieszablone życzenia świąteczne</p>
139.	<p>Za nami Boże Narodzenie. Tworzymy ranking zwyczajów bożonarodzeniowych. I, 1: 1), 4), 5), 6), 9), 12), 14), 15), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 8), 11); II, 2: 4); 3: 1); 4: 1); III, 1: 1); IV, 5), 6)</p>	<p>– dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.)</p>	<p>– z pomocą nauczyciela wskazuje w tekście utworu wyrazy i wyrażenia sugerujące konieczność odczytania wiersza w kontekście współczesności (dolary, wideo, komputer itd.) – dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające</p>	<p>– wskazuje w tekście utworu wyrazy i wyrażenia sugerujące konieczność odczytania wiersza w kontekście współczesności (dolary, wideo, komputer itd.) – dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające</p>	<p>– wskazuje w tekście utworu wyrazy i wyrażenia sugerujące konieczność odczytania wiersza w kontekście współczesności (dolary, wideo, komputer itd.) – dostrzega ponadczasowość wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające</p>

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Kartka z kalendarza – Święto Trzech Króli – Jan Twardowski, <i>Mamusia</i> [podręcznik, s. 331]		wydarzenia, o którym mowa w tekście (niezmiennie pojawiające się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.)	się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.)	się postaci: Jezus, Józef, Maria, zmieniające się realia itd.), określa ponadczasowy wymiar obchodzenia świąt związanych z tym wydarzeniem
140.	Jaki pomnik mógłby uczcić Żołnierzy Niezłomnych? I, 1: 1), 5), 9), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 2), 3), 4); II, 2: 6); 3: 3); III, 1: 1), 2), 3), 4) – Kartka z kalendarza – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych – Leszek Czajkowski, <i>Wyklęci Niezłomni</i> [podręcznik, s. 332]	– wie, kim byli Żołnierze Wyklęci	– proponuje sposób uczczenia pamięci Żołnierzy Niezłomnych – rozmawia na temat honoru	– mówi o sytuacji, która ukształtowała losy Żołnierzy Niezłomnych – wyjaśnia tytuł wiersza	– wie, dlaczego żołnierze podziemia antykomunistycznego byli nazywani wyklętymi albo niezłomnymi – wie, jaka była polityka władz komunistycznych wobec żołnierzy podziemia niepodległościowego
141.	O jakiej ważnej prawdzie wiary jest mowa w <i>Elementarzu księdza Twardowskiego?</i> I, 1: 1), 5), 9), 12), 14), 15), 16), 17), 18), 20); 2: 2), 3), 4), 8), 11), 12); II, 2: 4), 6), 9); 3: 1), 2), 3); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3); 2: 1), 9); IV, 5), 6) – Kartka z kalendarza – Wielkanoc	– czyta tekst na głos – z pomocą nauczyciela opowiada o swoich uczuciach i przeżyciach, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne / o zwyczajach i obrzędach związanych z Wielkanocą – z pomocą nauczyciela pisze życzenia wielkanocne	– czyta tekst na głos – zna zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą – krótko wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne – z pomocą nauczyciela łączy symbol z jego objaśnieniem – podejmuje próbę zredagowania życzeń	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – prezentuje zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą – wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne – z reguły poprawnie łączy symbol z jego objaśnieniem – redaguje tekst życzeń wielkanocnych	– czyta głośno, wyraźnie i wyraziście – prezentuje zwyczaje i obrzędy związane z Wielkanocą – interesująco wypowiada się na temat uczuć, przeżyć, jakie niosą ze sobą Święta Wielkanocne – łączy symbol z jego objaśnieniem – samodzielnie redaguje tekst życzeń wielkanocnych

AUTORZY: Jarosław Pacuła / Maria Nitka / Hanna Maliszewska

Lp.	Temat lekcji. Zagadnienie z NPP. Lektura i inne teksty kultury. Nauka o języku	Wymagania szczegółowe			
		na ocenę dopuszczającą	na ocenę dostateczną	na ocenę dobrą	na ocenę bardzo dobrą
		Uczeń:			
	– Jan Twardowski, <i>Elementarz księdza Twardowskiego</i> – życzenia świąteczne [podręcznik, s. 333]		wielkanocnych		
142.	O jakich wydarzeniach jest mowa w tekście <i>Anny Świrszczyńskiej W dniu 3 maja?</i> I, 1: 1), 5), 6), 7), 8), 9), 12), 14), 17), 18), 19), 20); 2: 3), 4), 8), 9), 11), 12); II, 2: 9); 3: 1), 2); 4: 1), 2); III, 1: 1), 3), 5); 2: 1), 9); IV, 1), 2), 3), 5), 6), 7) – Kartka z kalendarza – Święto Narodowe Trzeciego Maja – Anna Świrszczyńska, <i>W dniu 3 maja</i> – ogłoszenie [podręcznik, s. 334]	– słucha tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – korzysta z dostępnych źródeł, gromadząc informacje na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – podejmuje próbę napisania na podstawie wzoru ogłoszenia informującego o uroczystych obchodach Święta Narodowego Trzeciego Maja (np. akademii szkolnej)	– czyta tekst z podziałem na role – słucha tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – z pomocą nauczyciela ustala, jakie postacie i wydarzenia zostały przedstawione w tekście – korzysta z dostępnych źródeł, zbierając wiadomości na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> – określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – z pomocą nauczyciela lub w oparciu o wzór pisze ogłoszenie informujące o uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja (np. akademii szkolnej)	– czyta tekst z podziałem na role – słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – ustala, jakie postacie i wydarzenia zostały przedstawione w tekście – korzysta z dostępnych źródeł, zbierając wiadomości na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> , przedstawia zgromadzone informacje – określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – wskazuje w tekście niektóre nawiązania do wydarzeń historycznych – pisze ogłoszenie informujące o uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja (np. akademii szkolnej), zachowuje wyznaczniki gatunkowe ogłoszenia	– czyta tekst z podziałem na role – słucha uważnie tekstu czytanego przez innych uczniów, śledząc tekst wzrokiem – trafnie ustala, jakie postacie i wydarzenia zostały przedstawione w tekście – korzysta z dostępnych źródeł, zbierając wiadomości na temat <i>Konstytucji 3 maja</i> , przedstawia je w interesujący sposób – poprawnie określa nastrój wydarzeń przedstawionych w utworze – wskazuje zawarte w tekście nawiązania do wydarzeń historycznych, omawia niektóre z nich – samodzielnie pisze ogłoszenie informujące o uroczystych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja (np. akademii szkolnej)

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literackie. Potrafi analizować i interpretować dzieła plastyczne. Tworzy bezbłędne pod każdym względem wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie, nawet z pomocą nauczyciela, wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.